N°. 8984. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:

Voor Amsterdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.

De Zondags-Editie....... » 1.50. Afzonderlijke Couranten...... » 0.10.

Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Vrijdag 5 October.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:

Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.........ƒ 1.75.

Iedere regel meer.. » 0.25.

Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Dingsdag 2 October (des Avonds).

Per telegraaf is de tijding ontvangen dat de prins Gemaal in groot levensgevaar heeft verkeerd. Gisteren van de jagt naar Coburg terugkeerende, zijn de paarden van zijn rijtuig op hol gegaan. De prins sprong uit het rijtuig, en heeft gelukkig geen ander letsel dan een schram op de wang bekomen.

— Prins Napoleon is gisteren van Dublin te Bristol aangekomen, van waar hij zich naar Milford heeft begeven.

— De Engelsche consul-generaal te Beyruth heeft aan het Britsch-Syrische ondersteuningsfonds medegedeeld, dat het getal der door het in Syrie gevestigde comité dagelijks ondersteund wordende personen, tot 12,333 geklommen is.

— De kanaalvloot, sterk 11 schepen, met 838 kanonnen en 8329 man, wordt morgen van den kruistogt te Portland terugverwacht.

— In het legerkamp bij Aldershot heeft een soldaat een verschrikkelijken moord begaan, door namelijk een sergeant en een korporaal, die tegenover elkander in de kazerne zaten kaart te spelen, met een en hetzelfde schot van het leven te berooven. De afschuwelijke daad wordt aan wraakzucht toegeschreven, omdat de beide ongelukkigen als getuigen waren opgetreden tegen den dader, ter zake van insubordinatie.

— Van 30 Junij 1859 tot 30 Junij 1860 heeft de directie der Great Northern spoorweg-maatschappij niet minder dan 26,312 £ uitbetaald als vergoeding wegens ongelukken en verliezen aan reizigers en goederen overgekomen.

— Het totaal der tot hiertoe bekende schipbreuken in de afgeloopen maand September is 103, en dat der schipbreuken in de negen maanden dezes jaars 1211.

— De graanoogst is in geheel Engeland, Schotland en Ierland boven verwachting gunstig uitgevallen. In vele jaren leverde de haver in Ierland niet zulk een goed beschot op als thans.

— Met de Sultan zijn berigten ontvangen uit Lissabon van 27 Sept. Het dagblad van Lissabon verklaart, dat de geruchten aangaande een ophanden huwelijk van den Koning van Portugal van grond ontbloot zijn.

— Met de Bohemian zijn berigten ontvangen uit New-York van 22 Sept. De prins van Wallis is te Chicago aangekomen en met geestdrift ontvangen.

De *New-York Courier and Inquirer* meldt aangaande de gevangenneming van generaal Walker, dat de Britsche oorlogstoomboot Icarus een transport troepen onder Alvarez naar Rio Negro had overgebragt; van daar gingen de booten der Icarus stroom opwaarts en namen Walker, benevens 70 man, gevangen. Velen van dezen waren ziek en kregen verlof om naar de Ver. Staten terug te keeren, onder belofte van geen deel meer te nemen aan expeditien naar Centraal-Amerika.

Een derde gedeelte van de stad Mobile is ten gevolge van den laatst gewoed hebbenden storm overstroomd; de schade wordt op 1,000,000 doll. begroot.

Te Bardentown, in New Jersey, overleed den 15den Sept., in den ouderdom van 86 jaren, de Heer Shaw, uitvinder der percussiedopjes. Hij was een Engelschman van geboorte en ontving eenige jaren geleden van de regering der Ver. Staten eene [illegible] eener nieuwe wijze van het laden der geweren.

— Berigten uit Australie ontvangen, luiden ongunstig omtrent Nieuw-Zeeland. Men zegt, dat de Britsche regering de gebeurtenissen aldaar veel te ligt acht. De inboorlingen beroemen er zich op, dat zij gedurende tien jaren een guerilla-oorlog kunnen volhouden.

— Een brief uit Gorruckpore van 16 Aug. zegt, dat de beruchte Nena Sahib nog in leven is en met eene strijdmagt, welke, volgens zeggen van iemand, die geruimen tijd zijn gevangene is geweest, op 10,000 man wordt geschat, uit Nepaul noordwaarts is getrokken en naar de andere zijde van het sneeuwgebergte de wijk heeft genomen.

Duitsche Post.

WEENEN, 1 Oct. De Hongaarsche autoriteiten hebben van de regering bevel ontvangen om onverwijld naauwkeurige lijsten zaam te stellen van de met paspoort naar hunne haardsteden teruggekeerde militairen en zelfs der invaliden. Tevens is hierbij bevolen, dat deze maatregel in het diepste geheim ten uitvoer zou gelegd worden, maar dit was natuurlijkerwijze niet doenlijk. Het gevolg hiervan is geweest, dat onder de daarbij betrokken personen groote onrust heerscht, dewijl de een vreest voor eene gedwongen inlijving bij het leger, anderen dat zij onder het gestreng opzigt der policie zullen worden geplaatst, omdat zij welligt de kern van een krachtig en geoefend leger zouden kunnen uitmaken in de hand van omwentelings-gezinden. Algemeen komt men daarin overeen, dat de maatregel niet van zeer vredelievenden aard is.

— Van al de zittingen van den rijksraad zijn in de laatste ongetwijfeld de levendigste debatten gevoerd. Bij gelegenheid dat een der leden, behoorende tot de onderteekenaars van het voorstel gedaan door de minderheid van het comité, verklaarde dat het beneden de waardigheid des Keizers zou zijn eene overeenkomst aan te gaan met de stenden des lands, gaf de graaf Barkoczy hierop met hevigheid ten antwoord: „Wat, noemt men het ongepast, indien de Keizer eene overeenkomst aangaat met de stenden bij voorbeeld van Hongarije? Ferdinand I, die daarenboven Keizer van het Roomsche rijk was, heeft dit wel gedaan, en meer dan een tiental zijner opvolgers heeft het niet beneden zich geacht om te doen gelijk hij, en zou iets dergelijks dan misplaatst zijn in den tegenwoordigen tijd."

— De *Triëster Zeitung* bevat het berigt uit Ancona, dat het burger-comité in die vesting, gedurende de belegering onophoudelijk met de Sardinische troepen in verstandhouding stond en hen steeds onderrigt heeft van hetgeen in de plaats voorviel.

— Te Tapovec in Croatie is op den 26sten jl., ten half 2 ure des namiddags eene hevige aardbeving gevoeld, welke gelukkigerwijze slechts 2 minuten heeft geduurd.

BERLIJN, 3 Oct. (des Ochtends). Ter viering van het halve eeuwfeest der universiteit, heeft de Prins Regent bevolen, dat eene bijzondere voorstelling zal gegeven worden in de groote opera. Op last van den Prins zijn 500 entreebilletten aan het studentencorps toegezonden. De eerste rang is uitsluitend bestemd voor dames. Wijders zal er een album worden aangelegd, waarin alle vroegere en tegenwoordige studenten hunnen naam, stand, enz., zullen inschrijven en dat als een plegtig aandenken aan het groote feest zal bewaard blijven.

— Men meldt uit Keulen, dat gisteren namiddag die stad is bezocht door den Kroonprins en de Kroonprinses van Wurtemberg, komende uit Engeland. Heden ochtend zullen zij van daar over Ludwigshafen naar Stuttgardt terugkeeren.

— Uit Stockholm wordt berigt, dat sedert eenigen tijd naar verscheidene betrekkingen, welke vroeger nimmer dan door mannen werden uitgeoefend, thans insgelijks vrouwen dingen. Dit is reeds herhaaldelijk het geval geweest met de betrekking van organist. Dezer dagen heeft de Finlandsche gemeente tot organist benoemd Elfrida Andrée, eene zuster van de beroemde zangeres Andrée, niettegenstaande drie bekwame musici met haar naar bedoelde betrekking dongen.

FRANKFORT, 2 Oct. De baron von Kubeck, president van de bondsvergadering, is heden ochtend naar Weenen vertrokken. Zijne afwezigheid zal naar men verneemt van zeer korten duur zijn.

— Op last van den bondsraad is een onderzoek ingesteld naar de oorzaak der rustverstoring, welke heeft plaats gehad bij gelegenheid van de inwijding van den spoorweg te Sitten, op den 27sten der vorige maand. De oorzaak daarvan was, dat de Fransche driekleur op eene der locomotiven was geplaatst.

— Uit Bern wordt medegedeeld, dat de bondsraad, op last der bondsvergadering, zich heeft gewend tot het Tolverbond, ten einde pogingen in het werk te stellen, om de doorvoerregten, ter uitbreiding van den handel en het verkeer tusschen Zwitserland en de staten van het Tolverbond, zoo niet geheel af te schaffen, althans aanmerkelijk te verminderen.

— Sedert eenige dagen houdt eene commissie van hoofd-officieren zitting te Bern, ten einde te beraadslagen over de invoering van eenige gewigtige wijzigingen bij het leger. De leden dezer commissie zijn de kolonels Aubert uit Geneve, Herzog uit Aarau, Wieland uit Basel en de generaal Dufour als president.

— Te Karlsruhe heeft gisteren eene bijeenkomst plaats gehad van de gevolmagtigden der Duitsche Rijnoeverstaten, namelijk van Pruisen, Beijeren, Baden, Hessen-Darmstadt en Nassau. Het voorstel is gedaan om de tegenwoordig geheven tolgelden, enz. af te schaffen en in de plaats daarvan een algemeen watergeld te heffen.

— De Koning van Wurtemberg zal zich den 6den dezer naar Munchen begeven en alsdan eenige dagen aan het Beijersche hof vertoeven.

Fransche Post.

PARIJS, Dingdag 2 October.

Het hof zal in den loop dezer maand zijne herfst-residentie te Compiègne betrekken. De generaal de Mollard, te Nizza geboren en een van de beste generaals van Sardinie, door de aanhechting Franschman geworden, is tot adjudant des Keizers benoemd en naar Parijs ontboden.

— Het gerucht, dat aan het vaartuig, waarmede Prins Napoleon Engeland heeft bezocht een ongeval was overgekomen, heeft zijne aanleiding gevonden in de omstandigheid, dat toen dat schip het eiland Wight naderde, het zoo schitterend was geïllumineerd, dat men meende dat het in brand stond; het verontrustend berigt werd door de Engelsche bladen verspreid. Men weet thans, dat men geenerlei ongeval heeft te betreuren.

— De minister van binnenl. zaken Billault vertrekt naar Nantes, waar hij acht dagen met verlof zal doorbrengen.

— Het ethnographische genootschap alhier heeft een eigenhandigen brief van Abd-el-Kader ontvangen, daarbij dank betuigende voor zijne benoeming tot eerelid. De emir geeft tevens kennis, dat hij eerlang eene verhandeling zal toezenden over de toekomst der Arabische natien.

— De uitkomst van den graanoogst in Frankrijk is thans met zekerheid bekend, het is geen buitengewone oogst, maar hij is evenwel op verre na zoo slecht niet uitgevallen, als gevreesd werd; en er zal slechts eene zeer kleine hoeveelheid graan van buiten 's lands behoeven te worden ingevoerd, ter aanvulling van het verschil tusschen Frankrijks productie en consumtie van graan.

— De gemiddelde prijs van de tarwe over de maand September is fr. 20.75, over Augustus was die fr. 20.62.

— De *Opinione* bevat een artikel onder het opschrift: *de staatkunde van het buitenland jegens Italie,* waarvan de strekking is, om aan te toonen dat eene coalitie tegen Italie eene onmogelijkheid is. Hetgeen dit blad ten aanzien van Venetie zegt, verdient vooral daarom vermelding, omdat het vroeger die kwestie met veel meer voortvarendheid dan thans ten einde wilde gebragt hebben, en dus in dat opzigt de zijde der Sardinische regering kiest, hoewel zoo als men denken kan, het blad het beginsel zelf blijft handhaven. De Venetiaansche kwestie, zegt het blad, moet beslist worden. Het is eene onmogelijkheid Venetie onder de Oostenrijksche heerschappij te houden, alleen om het vooroordeel te ontzien der Duitschers, die Venetie noodzakelijk achten voor de verdediging van Duitschland. Maar het vertrouwen, dat wij in de vereffening dier [illegible] der vreemde staten en volken niet van ons vervreemden, door [illegible] oorlog uit te lokken, die algemeen zou kunnen worden; want die sympathie zal alleen zoo lang duren, als wij de belangen der nationale zaak met die van Europeschen vrede weten te vereenigen.

— Men twijfelt niet, dat het wets-ontwerp aan de Sardinische kamers ingediend, betreffende de inlijving der Midden- en Zuid-Italiaansche gewesten, door het parlement met eene groote meerderheid van stemmen zal worden aangenomen.

— Men wil weten, dat de ridder Nigra tot commissaris-generaal voor de beide Sicilien zal worden benoemd.

— De *Opinion Nationale* meldt heden, dat een der zangers van de Sixtijnsche kapel is overleden en waarschijnlijk door den jongen Mortara zal worden vervangen. De hoofd-redacteur, de Heer Guéroult, hoopt, dat, zoolang de Fransche vlag te Rome waait, zoodanig feit zal worden verhoed. Hier gelooft men echter niet aan de waarheid der opgaaf van het genoemde blad.

— De *Constitutionnel* zegt: „De berigten uit het zuiden van Italie luiden nog vrij ongunstig omtrent den staat der zaken aldaar. Te Palermo is de advocaat Casalis, die secretaris van den gewezen prodictator Depretis was geweest, in hechtenis genomen en uit Sicilie gebannen omdat hij een voorstander der aanhechting en een aanhanger van den Heer Cavour was. De leden der deputatie, welke zich uit Sicilie naar Turyn wilde begeven, ten einde bij den Koning op onverwijlde aanhechting aan te dringen, hebben heimelijk en ieder afzonderlijk moeten vertrekken, uit vrees dat zij anders door den prodictator in hechtenis genomen zouden worden. De deputatie, welke zich met hetzelfde doel uit Napels naar Turyn wilde begeven, heeft van Garibaldi aanzegging ontvangen om niet te vertrekken."

— De *Patrie* meldt, dat de Napelsche troepen nog dagelijks versterking ontvangen en dat de Napelsche provincie Terra di Lavoro, behalve die punten, welke door Garibaldi zijn bezet, zich voor Koning Frans heeft verklaard. Garibaldi had tegen Capua eenige batterijen zwaar geschut doen oprigten, om de plaats te bombarderen. Op het berigt van het plan tot het bombardement heeft Koning Frans terstond een krijgsraad bijeengeroepen. In die zitting is toen besloten, dat wanneer Capua, om de bedreigde verwoesting te voorkomen, werd overgegeven, de Napelsche troepen zich zouden bepalen tot de verdediging der linie langs de Volturno en die van Gaëta.

— Te Malaga is ten gevolge der droogte groot gebrek aan water. De prijs van het water is reeds tot het drievoud gestegen.

Belgische Post.

BRUSSEL, Woensdag 3 October.

Het koninklijk gezin is van zijn togt door de provincie Henegouwen Maandag avond alhier teruggekeerd. De bladen zijn opgevuld met berigten omtrent de ontvangst der Vorstelijke personen in de onderscheidene plaatsen waar zij zijn doorgekomen en van de geestdrift door de bevolking ter dier gelegenheid aan den dag gelegd.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Donderdag 4 October.

De Minister van Staat en van Financien, gelet op de missive van een der provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitg. regten en accijnsen, daarbij verzoekende te worden onderrigt, nopens de afschrijving van den accijns op de rekeningen der bierbrouwers bij uitvoer van bieren naar buiten 's lands, heeft bij resol. van 25 Sept. jl., den provincialen directeur te kennen gegeven, dat de bedoelde afschrijving eerst voorloopig en na tijdige terug ontvangst van het behoorlijk gezuiverd consent, definitief voor het uitgevoerde kan worden verleend, dat deze voorloopige creditering zich bepalen moet tot reeds geopende en niet verschenen termijnen en zich nimmer mag uitstrekken tot nog te opene termijnen; terwijl, ingeval het bedrag der nog openstaande, niet verschenen, termijnen, niet klimt tot dat van de ten uitvoer aangegeven partij, de afschrijving in voegen als boven vermeld slechts wordt verleend tot zoodanig bedrag als de stand der termijnen toelaat.

De Minister van Staat en van Financien, gelezen eene missive van een der provinciale directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, daarbij onder mededeeling zijner consideratien en advies met verdere stukken overleggende een proces-verbaal van bekeuring tegen N. N., koopman te A., ingesteld wegens het afstroopen van het vel van eene aan ziekte gestorven en bereids bedorven koe, zonder aangifte, heeft bij resolutie van 28 September jl., den directeur doen opmerken, dat, wanneer bij het sterven van een stuk vee aan ziekte, hetzelve niet met huid en al in den grond wordt bedolven of op eenige andere wijze voor alle consumtie onbruikbaar gemaakt, maar eene voorloopige behandeling van villen en zuivering ondergaat, eene kennisgeving aan den ontvanger of meer nabij zijnde ambtenaar moet geschieden, zoo als art. 2 der wet van 2 Aug. 1822 (*Stbl.* N°. 31), in verband met art. 2 der wet van 15 Mei 1859 (*Stbl.* N°. 37) voorschrijft; dat echter die kennisgeving en voorloopige behandeling niet *per se* medebrengen dat latere aangifte der waarde moet gedaan worden wanneer blijkt, dat het vleesch voor alle consumtie ongeschikt is dus geene waarde hoegenaamd (ook niet als voedsel voor honden) heeft, in welk geval de ambtenaren zich daarvan moeten verzekeren, waartoe zij door de bedoelde kennisgeving in staat zijn gesteld, terwijl alsdan er in kan worden berust, wanneer geene aangifte der waarde van de huid alleen wordt gedaan.

Blijkens de jaarlijksche verslagen der prov. geneeskundige commissien en de statistische tabellen der verrigte koepok-inentingen, wordt de koepok-inenting slechts zeer onvolledig en steeds verminderend verrigt. Om van andere redenen niet te gewagen, moet als eene der oorzaken dier verminderde inenting worden beschouwd het niet beloonen der geneeskundigen voor de inenting van minvermogenden. Door zeer vele gemeentebesturen wordt hiervoor niet de minste zorg gedragen. Die inenting kost voor een eenigzins groot getal kinderen te veel tijd en moeite, om deze belangeloos van de geneeskundigen te mogen vragen. De aanschrijvingen der prov. besturen tot vaststelling van belooningen deswege, zijn voor een groot deel zonder gevolg gebleven. De regering, wenschende tot bevordering der gratis-inenting mede te werken, stelt zich voor jaarlijks 75 premien elk van ƒ 20 naar evenredigheid der bevolking over de provincien te verdeelen, of eene medaille beschikbaar te stellen voor de genees- of heelkundigen die zich het meest verdienstelijk hebben gemaakt ten aanzien van de gratis-vaccinatie der minvermogenden.

De commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het onderzoek van de geloofsbrieven der Heeren Dirks en Wijbenga, heeft zich dezer dagen bezig gehouden met het openen der in hare handen gestelde verzegelde paketten en de verificatie der zich daarin bevindende stembriefjes. Men verwacht het nader rapport der commissie in eene der eerste te houden zittingen van de Kamer.

De telegrafische gemeenschap met Goes, Middelburg en Vlissingen is eergisteren avond hersteld; de kabel in de Ooster-Schelde was door den storm in den nacht van 25 op 26 Sept. jl. geheel afgebroken.

Het kantoor van den rijkstelegraaf op het Loo is weder open.

Zr. Ms. stoomschip Cycloop, onder bevel van den kapt.-luit. ter zee F. R. Toewater, op reis naar de Middellandsche Zee, is den 2den dezer te Lissabon aangekomen. Alles wel aan boord.

De Heer Aug. Clavareau, die zich door de uitmuntende vertaling in Fransche verzen van zoo vele voortbrengselen onzer puikdichters, groote verdiensten heeft verworven, heeft dezer dagen weder een nieuw werk uitgegeven, onder den titel van: *Fleurs de Famille.* Dit werk, vereerd met de inteekening van HH. MM. den Koning en de Koningin en van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, ziet het licht bij den boekhandelaar A. W. Sijthoff, te Leyden. Het bevat oorspronkelijke gedichten van den Heer Clavareau en vertalingen uit de werken van [illegible], Bilderdijk, Tollens, [illegible] werken, die in elk gezin kunnen wor[illegible] geen stuk voorkomt, dat niet de goedkeuring zal wegdragen van ieder, die zedeleer en edele gevoelens op prijs stelt. Teregt heeft de schrijver aan dezen bundel den titel van *Fleurs de Famille* gegeven, omdat die zedelijke bloemen op Neêrlands bodem welig groeijen en het onkruid er niet tiert. De gedichten van den Heer Clavareau onderscheiden zich door verheven beelden en frissche gedachten. Zijne vertalingen zijn getrouw en keurig, de versificatie is bijzonder vloeijend. Wij vertrouwen, dat dit werk, even als de vorige van den verdienstelijken schrijver in veler handen zal komen. De typographische uitvoering is net, de titelplaat fraai.

Met de laatste mail wordt aan de *U. C.* onder meer uit Yoko Hamma (Japan) van 19 Junij medegedeeld, dat bij gelegenheid van den verjaardag van Prins Hendrik, als naar gewoonte de 21 saluutschoten door Zr. Ms. fregat Groningen gedaan werden, waaraan door de Engelsche oorlogsbrik mede aldaar ter reede liggende, deel genomen werd, hetgeen op den middag met gelijk getal werd beantwoord, terwijl de Engelsche consul, benevens de Chargé d'Affaires van Frankrijk (die opzettelijk daarvoor van Jeddo was gekomen) den kommandant kwamen begroeten en met saluutschoten, (de eerste met 9 en de tweede met 11) bij hun vertrek gesalueerd werden. Vroegtijdig des morgens kwam de commandant van het Engelsche schip den chef van het Hollandsche oorlogsschip in persoon met den verjaardag van den Prins geluk wenschen en des middags volgde het geheele état major, hetwelk als eene speciale beleeftijd kan worden beschouwd.

Van Batavia wordt ons gemeld, dat de kapt.-luit. van Gogh, van het stoomschip 't Loo, op de oorlogsbrik Cachelot is overgeplaatst en naar Japan gezeild is, om de Groningen af te lossen, die 1 Julij naar Jeddo was vertrokken.

* HARDERWIJK, 3 Oct. Weder is een detachement koloniale militairen, (vreemdelingen), die voor dat leger zijn aangeworven, ingedeeld bij het 2de reg. inf. te Vlissingen, ten einde aldaar dienst te doen tot zij geschikt zijn hunne bestemming naar Indie te volgen, zijnde zij van hier naar Gouda vertrokken, om bij het depot van gemeld reg. eerst te worden gekleed en geëquipeerd.

ZWOLLE, 2 Oct. De commissie, belast met het overbrengen naar 's Hage van het verzoekschrift van den raad dezer gemeente aan Z. M., strekkende tot verbetering van het Zwarte Water, heeft thans hare taak volbragt. Uit het door haar bij den raad ingediend verslag blijkt, dat zij van de verschillende autoriteiten de beste toezeggingen van medewerking mogt ontvangen, en dat de ontvangst zoowel aan haar als aan het adres in het algemeen te beurt gevallen, gunstig mag genoemd worden.

* OLDEMARKT, 3 Oct. Gisteren had alhier de aangekondigde harddraverij plaats van paarden van zessen klaar. Verschillende harddravers, meest allen van Friesche eigenaren, dongen naar den prijs, bestaande in ƒ 100, welke behaald werd door den zwart langstaart ruin de Knevel, van den Heer Mr. P. Heringa Cats te Leeuwarden, bereden door den pikeur P. de Boer, terwijl de premie, een fraai pikeurs-hoofdstel, ten deel viel aan de bruine merrie van den Heer A. Bijlsma, te Tjummarum, bereden door den pikeur S. de Beldt.

's HERTOGENBOSCH, 2 Oct. Bij al de maatregelen, welke tot wering van een misbruik genomen worden, schijnt het tegengaan van het hier te lande in omloop brengen van Belgische centimes wel het minste goed gevolg te hebben. In den laatsten tijd zijn vooral in deze streken tallooze nieuwe stukken van een Nederlandschen cent met het jaartal 1860 in uitgaaf gebragt, doch deze verdwijnen als sneeuw voor de zon, terwijl het aantal Belgische 2 centime-stukken elk oogenblik schier vermeerdert. Waar toch blijven onze schoone Nederlandsche muntstukken van 1 cent, vraagt menigeen zich af? En men vermoedt dat deze wederom naar Belgie worden ingewisseld, alwaar men voor 100 Nederlandsche centen 106 Belgische 2 centime-stukken ontvangt, die men hier weêr voor 106 centen uitgeeft.

's HERTOGENBOSCH, 3 Oct. Het ongunstige weder heeft een nadeeligen invloed op de jaarmarkt, ll. Maandag alhier gehouden, gehad; ook de Israëlitische feestdagen werkten daarop niet gunstig. De aanvoer bestond uit 112 paarden, 260 runderen, 615 varkens, 80 vette dito; wit linnen 15,000 el; graauw linnen 3000 el; pellen 5000 el. De handel in vee was weinig geanimeerd. Zoowel paarden als runderen werden tot mindere prijzen afgezet. In biggen was de handel levendiger door buitenlandsche koopers.

§ MAASTRICHT, 2 Oct. Gisteren vierde de Groote Societeit alhier haar 100-jarig bestaan. De talrijke leden waren in de fraaije zalen van het societeitsgebouw tot een gastmaal vereenigd, waar gulle vriendschap en hartelijke vrolijkheid voorzaten. Bij het dessert droeg een der leden een toepasselijk gedicht voor, hetwelk aan den Heer Auguste Clavareau wordt toegeschreven. Daarna stond deze Heer zelf op en voegde, extempore, daarbij nog eene strophe. Dit feest, een waar familie-feest, waarvan zoo vele leden uit vroegeren en lateren tijd deelnamen, zal voorzeker bij allen, die het bijwoonden, in aangename herinnering blijven.

(VERVOLG DER BERIGTEN ZIE BLADZ. 5.)

STEDELIJKE TENTOONSTELLING VAN SCHILDER- EN ANDERE WERKEN VAN LEVENDE KUNSTENAARS TE AMSTERDAM.

VI.

Toen wij in de inleiding onzer Kunstbeschouwing, de Tentoonstelling een babel van Schilderijen noemden, bedoelden wij met die uitdrukking evenzeer eene verzameling der meest uiteen loopende rigtingen in genres als wel den verwarden en duizelenden indruk, dien men van een eerst bezoek meedraagt. Naar mate men in bijzonderheden treedt, de kunstproducten schift en onmeedoogend in de gelederen van verschillende afdeelingen rangschikt en in ieder genre weder bij het schoonste verpoost, kan men zich eerst rekenschap geven van al het merkwaardige, middelmatige en slechte. Evenwel blijft het onmogelijk, zelfs voor een argus-oog, al het bezienswaardige te ontdekken. Dit strekke tot verontschuldiging voor het goede, dat wij welligt over het hoofd mogten hebben gezien.

Onder de beestenschilders moeten wij voornamelijk nog wijzen op een keurig uitgevoerd doek van C. Tschaggeny te Brussel, N°. 400: Het binnen halen van het hooi. De drie paarden, dien den zwaar geladen wagen voorttrekken zijn zuiver van teekening, schoon van kleur en met delicaten penseeltoets geschilderd. Het is hier minder de stoute schildering en krachtige kleur, dan wel het aangename koloriet en de uitvoerige fijne toets, die het meest aantrekkelijks heeft. Het witte paard is buitengemeen zonnig en fraai van toon.

Pettenköfer te Parijs N°. 308. De drenkplaats. Dit vinden wij wat droog en grijs van kleur, te veel volgens bepaald procédé geschilderd.

J. J. Schenkel te Amsterdam. Kerkgezigten; deze zijn uitstekend en vol effect. Na Bosboom is die kunstenaar een der weinigen, die dat genre inderdaad schoon opvatten en interessant weten te maken.

Stegman te Dusseldorp, 379. Eene Kapel van binnen. Een juweeltje van toon en effect. De twee Duitsche Kerkschilders, die ons doeken op deze Tentoonstelling zonden, geven een goed denkbeeld van de hoogte, waarop dat genre zich in Duitschland beweegt. Het geheel is krachtig en fraai van kleur, het invallend zonlicht meesterlijk.

Onder onze jonge kunstenaren zouden wij ongaarne W. C. Nakken te 's Gravenhage, voorbijgaan, die een Ploegspan in rust, een Zomeravond, en Uiterwaard bij Oosterbeek inzond. Het eerste groote doek belooft een ferm en degelijk talent, dat voor het tegenwoordige reeds goede voortbrengselen levert, doch den baton de maréchal nog niet heeft gewonnen. In de twee kleine stukken scheen de kunstenaar meer meester van zijne taak, en zoowel frissche kleur als compositie en diepte, maken beide tot bevallige schilderijen.

N°. 301. De eerste duinhaas door P. T. van Os te Haarlem, een schilderij, welke aangenaam van kleur doch niet onberispelijk geteekend is. De paarden en figuren hebben geen corps, het is alles te doorschijnend en plat; daarenboven is de proportie der figuren verre van sierlijk.

Hoe geestig en fijn van toon is het strand aan de Zuiderzee van Charles Rochussen te Amsterdam. Schetsachtig en petillant van geest als de doeken van dezen kunstenaar zijn, is zijn werk onmogelijk met dat van anderen te vergelijken. Het heeft den trek van het genie. Waar anderen het slagtoffer worden van een of ander procédé, dat in zwang is, of de natuur door de oogen van een ander bestuderen, blijft Rochussen zijne originaliteit behouden. Het groote publiek weet de geestig geteekende figuren, altijd meesterlijk gegroepeerd, niet naar waarde te schatten, even min als den fijnen toon en de verscheidenheid zijner voorstellngen, wijl voor hen zijn penseel niet uitvoerig genoeg en zijn toets te breed is.

P. P. Schiedges te 's Gravenhage N°. 348. Gestrande stoomboot N°. 349. Woelend water voor Scheveningen. Twee allerliefste zeestukjes, fijn van toon en geestig gepenseeld.

Onder de stillevens vergaten wij nog Mevrouw M. Vos te Oosterbeek te noemen. Ofschoon dit stilleven wat het bijeenschikken der verschillende voorwerpen betreft, vrij onwaarschijnlijk is, moeten wij den algemeenen toon bewonderen; de kleuren waren allen fraai tegenover elkander en vormen een harmonieus, krachtig geheel.

W. Meijer te Dusseldorf; een kunstenaar, die denzelfden naam voerende, ook hetzelfde genre van onzen Meijer beoefent. "Het Stranden van het Amerikaansche barkschip de Hudson, aan de Zweedsche kust bij Kulla." Eene kloeke schilderij, fraai en krachtig van kleur, getuigt van groote verdienste.

Onder de teekeningen zijn vooral bezienswaardig N°. 25, "Kozakken van [illegible] Terek" en N°. 26, "Russische boeren ter bedevaart", door [illegible] Brown uit Arles, N°. 56, Vrouw uit dito. Het zijn miniatuur portretten van groote uitvoerigheid in sapverw. De teekening der bevallige kopjes, benevens de kleur dier studiebladen is uitmuntend.

De staalgravures van C. E. Taurel te Amsterdam, die naar schilderijen van Scheffer en Israels genomen zijn, en ons daardoor in de gelegenheid stellen om zijn talent in het teruggeven van beider uiteenloopenden stijl op te merken, zijn regt verdienstelijk.

P. J. van Senus Jr. te Amsterdam, N°. 361, Stil leven en N°. 362 een rustig Uurtje na den maaltijd. Twee teekeningen die met breeden toets en fraaije manier geteekend zijn.

B. J. Ris te Amsterdam, zond een Studiekop naar van den Eeckhout in, die ferm gecrayonneerd en met zorg gecopieerd is.

Het Basrelief van J. W. A. Levendag te Brussel, is fraai gemodelleerd. Twee Busten in marmer, voorstellende "de Lente en de Herfst", benevens eene Statuette in pleister, "de Photographie", van L. E. Cocheret te Parijs, zijn in goeden stijl uitgevoerd en schoon van vorm en lijnen. Het Borstbeeld van den generaal H. Ridder de S....., door de Stuers, te Maastricht, is goed van teekening en vorm.

En hiermede beschouwen wij onze taak als geëindigd. De algemeene indruk dien wij van de stedelijke tentoonstelling mededragen, is voorzeker gunstig en blijvend. In de genres, die ten allen tijde specialiteiten onzer Hollandsche school waren en haar beroemd hebben gemaakt, zien wij met goed gevolg meesters en jeugdige kunstenaars voortgaan. In het historievak en historische genre, dat te weinig aangemoedigd en begrepen wordt, blijven de beoefenaren schaars en staan wij, met enkele uitzonderingen, in vergelijking met België, Frankrijk en Duitschland op lagen trap. Wij eindigen met de hoop, dat het stoffelijk belang van hen, die zich dikwerf zoo vele ontberingen en teleurstellingen getroosten, op onze tentoonstelling door den aankoop van menige goede schilderij moge bevorderd worden, en mogen niet nalaten het voorbeeld der Vorstelijke Vrouw te huldigen, die hare gallerij met het fraaije doek van den verdienstelijken Wijnveld verrijkt heeft.

INGEZONDEN STUKKEN.

AFKOOP TIENDEN.

Aan den kleinen tiendheffer of schrijver van het stukje, getiteld: *Afschaffing van Tienden*, voorkomende in de *Amst. Ct.* van 21 Sept. 1860, N°. 224, wordt beleefdelijk opgemerkt:

Dat, daargelaten, dat volgens het decreet van 21 October 1811 de tienden van $\frac{1}{11}$ of $\frac{1}{10}$ ($\frac{1}{11}$ is niet algemeen) op $\frac{1}{25}$ of $\frac{1}{50}$ zijn teruggebragt zulks hoegenaamd geen voldoenden grond oplevert om de Tienden *niet* afkoopbaar te stellen, maar veeleer als eene aanmoediging mag beschouwd worden, om thans tegen den penning 20 daartoe over te gaan, aangezien daardoor de Tiend Eigenaar juist in de gelegenheid wordt gesteld, om zich van de geledene verliezen ten gevolge van gemeld decreet te herstellen, of wanneer hij eigenaar van Tienden geworden is na 1811 als avans te herwinnen, wat zijn voorbezitter verloren heeft.

Men stelle zich slechts voor een kleinen tiend-eigenaar, die gedurende de laatste 15 jaren gemiddeld heeft genoten *f* 1000 revenu. Deze zal naar alle waarschijnlijkheid na 1811 gemeld tiend-eigendom niet hooger hebben aangekocht dan tegen *f* 16,000 tot *f* 18,000, welke laatste som hij op dit oogenblik nog hoogstens zoude bedingen, bijaldien hij tot weder-verkoop van gemeld tiend revenu mogt overgaan.

Hij heeft alzoo gedurende een aantal jaren van gedacht tiend-eigendom waarschijnlijk 5½ a 6 pCt. revenu genoten. Wanneer hij de bedoelde tienden-opbrengst nu tegen den penning 20 of voor *f* 20,000 afstaat, dan verkrijgt hij al dadelijk een niet onverschillig bedrag aan kapitaal-winst, onverminderd de vrijheid om gemeld kapitaal van *f* 20,000 *niet* te moeten beleggen in onroerende goederen of inschrijvingen op het grootboek, maar naar goedvinden zulks te kunnen besteden, b. v. voor ¼ in 3 pCt. Spaansche fondsen, voor ¼ in 3 pCt. Portug. fondsen, voor ¼ in 5 pCt. Russ. fondsen en voor ¼ in 5 pCt. Oostenr. fondsen, in welk geval hij dadelijk van meergemeld kapitaal van *f* 20,000, erlangt ongeveer *f* 1250 Intrest of *f* 250 meerder revenu dan zijn klein Tiend-Eigendom oplevert. Wanneer hij nu dat meerdere, gedurende 20 jaren met rente op rente kapitaliseert, dan zal hij naar menschelijke berekening na 20 jaren veel meerder revenu en kapitaal kunnen daarstellen, dan hij immer of ooit van zijne Tienden zoude kunnen doen, al wierd op dat tijdstip het decreet van 21 October 1811 weder vernietigd en kon hij dan het tegenwoordige tiend-revenu tegen den penning 25 verkoopen.

Voorts komt het steller voor, dat bedoelde schrijver zich alzoo zonder reden ongerust maakt, zijnde steller tevens het gevoelen deelende, dat eene verwisseling van het tiendregt in eene verhoogde grondbelasting zich gemakkelijker laat voorstellen, dan dat zulks in practijk zal te brengen zijn.

Men stelle zich voor eene gemeente (hoedanige bestaat) van ongeveer 100 bunders tiendpligtige gronden, welke gemiddeld jaarlijks aan tiendregt hebben opgebragt *f* 4 per bunder, maar sedert jaren voor de eene helft uit weilanden en voor de andere helft uit bouwlanden bestaat, — zal men dan nu in het belang der eigenaars van die bouwlanden ten nadeele der eigenaars van die weilanden al die gronden met *f* 4 per bunder grondlasten verhoogen, of wel de bouwlanden alleen met *f* 8 per bunder grondlasten verhoogen, onverschillig van welke kwiteit de grond ook moge zijn, en meerder of minder aan tiendvrucht heeft afgeworpen, nemende men in aanmerking, dat in hetzelfde tiende-blok goede en slechte grond zal gevonden worden en dus tevens van gelijke hoeveelheid bouwland van den eenen grondeigenaar veel meer tiende-vruchten dan van een ander kan genoten zijn, zonder dat zulks met juistheid is op te sporen of toe te passen.

In het laatste geval, dat gedeeltelijk nog altijd de billijkste weg zoude wezen, zullen de eigenaars van het bouwland dadelijk minstens *f* 8 per bunder meerder pacht moeten kunnen bedingen of zij loopen veel meer gevaar dan de tegenwoordige kleintiendheffer niet alleen in jaarlijksch revenu maar ook ingeval van verkoop aanmerkelijk op de door hen bestede koopprijzen voor de gronden te zullen moeten verliezen.

Wijders stelle de bedoelde kleine tiendheffer of schrijver zich zelven voor als grondeigenaar van een blok tiendpligtige gronden van 50 bunders, die een aantal jaren voor 1/5 weiland zijn geweest en voor 4/5 bouwland, voor welk laatste gedeelte hij jaarlijks gemiddeld aan tiendregt heeft betaald *f* 320 en dat zijn buurman grondeigenaar is van een blok tiendpligtige gronden van 50 bunders, die een aantal jaren voor 4/5 weiland zijn geweest en voor 1/5 bouwland, en voor welk laatste gedeelte dus jaarlijks gemiddeld aan tiendregt slechts is betaald geworden *f* 80; moet dan die buurman voortaan opgelegd worden *f* 200 meerder aan grondlasten en alzoo in het belang of tot voordeel van eerstgemelden met *f* 120 jaarlijks bezwaard worden, zoo ja, dan zoude de dikwijls gemelde kleine tiendheffer of schrijver eene verwisseling van het tiendregt tegen den penning 20 voor eene verhoogde grondbelasting welligt minder onbillijk vinden en meer overhellen om eene goede zaak te even als de daarstelling van spoorwegen eene levenskwestie voor Nedrland is geworden, met hart en ziel te ondersteunen en welker regeling om een enkelen kleinen tiendheffer te behagen langer uit te stellen als hoogst ondoelmatig zoude kunnen genoemd worden.

N. M. BOSDIJK.

Aan de Redactie van het Handelsblad.

Veroorloof mij door middel van uw blad op eene onregtvaardigheid te wijzen, die reeds te lang bestaat.

Het is bekend, dat de *Nederlandsche Spectator* en andere op vaste dagen verschijnende bladen en tijdschriften aan een belangrijk zegelregt onderworpen zijn, en dat, in het belang van verlichting en beschaving, herhaaldelijk, maar tot dusver vruchteloos is aangedrongen op vermindering of afschaffing van dat regt.

Wil men echter den *Nederlandschen Spectator*, om ons bij dat voorbeeld te bepalen, *niet* van zegel vrijstellen, waarom laat men dan *vreemde* tijdschriften, dag- en weekbladen vrij van zegel invoeren en ongestoord circuleren?

Het is waar dat de post de enkele exemplaren die uit het buitenland langs haar kanaal naar Nederland vloeijen, krachtens de wet aan een zegelregt onderwerpt, maar de groote menigte der buitenlandsche bladen wordt langs andere kanalen ingevoerd, zonder dat zij aan het bij de wet bepaalde zegelregt onderworpen worden door denzelfden fiscus, die een *binnenlandsch* uitgever zonder de geringste wroeging voor een vergrijp tegen de zegelwet zou vervolgen.

In plaats van per *post* worden toch de buitenlandsche geillustreerde en niet geillustreerde bladen, hier te lande met pakken en balen per *stoombooten* en *spoortreinen* aangevoerd, en daarna *ongezegeld* aan de abonnenten afgeleverd, terwijl een binnenlandsch uitgever, die één enkel exemplaar zijner oplaag ongezegeld zou verspreiden, aan ontzettend zware straffen bloot staat.

Daardoor ook wordt eene eerlijke concurrentie voor den *binnenlandschen* producent onmogelijk, daar deze zware regten moet betalen, die de *vreemde* producent op de vorenbedoelde manier straffeloos ontduikt, hetgeen te nadeeliger werkt, naar mate de buitenlander een onmetelijk groot debiet bezit en daardoor, uit den aard der zaak, goedkooper, zoo al niet beter werk, leveren kan.

Van dit laatste behooren de Nederlandsche uitgevers natuurlijk de consequentien te dragen, *maar met wederzijdsche gelijkstelling van regten.*

Het is niet meer dan billijk, dat de wet op Nederlander en Buitenlander *beiden* strengelijk worde toegepast en dat zorg gedragen worde, dat hier te lande, op welke wijze dan ook, geene *buitenlandsche* dag- of weekbladen ingevoerd, aan het publiek verspreid of ter lezing in koffijhuizen, societeiten, leesgezelschappen, enz., nedergelegd kunnen worden, *waarvan het bij de wet bepaalde zegelregt* NIET *voldaan werd.*

De ontduiking van regten, die door middel van de voortbrengselen der buitenlandsche drukpers plaats heeft, moet *dadelijk* en *strengelijk* geweerd worden. Een deel onzer binnenlandsche nijverheid wordt anders van lieverlede [illegible]

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: L. JACOBSEN en de Wed. van W. JACOBSEN,
AMSTERDAM, 4 October 1860. JOBUSCH. (16862)

Ondertrouwd: D. F. LIEFRINK, van Zeijst,
AMSTERDAM, EN
4 October 1860. R. A. HARTGERINK.
Strekkende deze tot Algemeene en Bijzondere Kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad. (16877)

Ondertrouwd: P. SWANENBURG
AMSTERDAM, 4 October 1860. EN
(16867) G. ZELDERS.

Ondertrouwd: J. T. F. U. LAUTS,
AMSTERDAM, Herder en Leeraar te Zoutelande. MET
4 October 1860. N. VAN DEURSEN. (16881)

Getrouwd: J. F. PLAAT
AMSTERDAM, 4 October 1860. MET
(16882) M. M. GWINNER.

Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, BRANCA ELIAZER RUBENS, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 3 October 1860. ASSUR A. H. KEYSER.
Eenige Kennisgeving. (16802)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER*, CLASINA LAMBERTINA ROGGEVEEN, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 3 October 1860. B. ALBACH JR.
Eenige Kennisgeving aan Familie en Vrienden, zoo binnen als buiten deze Stad. (16865)

Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, G. DI GAZAR—VAN ZIJP.
AMSTERDAM, 4 October 1860. (16854)

Heden overleed, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoote JOHANNETTA CHRISTINA DRAIJER, in den ouderdom van 38 Jaren, waarvan ik bijna 17 Jaren in den allergelukkigsten Echt heb doorgebragt.
AMSTERDAM, 29 September 1860. S. C. VAN DER MEY.
Op uitdrukkelijke begeerte van de overledene zal door mij alleen de Rouw worden aangenomen.
Eenige Kennisgeving. (16819)

Heden overleed te AMSTERDAM tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde oudste Dochter, GERBERDINA JACOBA, in den jeugdigen leeftijd van naauwelijks 20 Jaren.
TEXEL, 2 October 1860. S. KEYSER.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere Kennisgeving. (16790)

HOMOLOGATIE.

Bij beschikking der Arrondissements-Regtbank, dd. 3 Oct., is GEHOMOLOGEERD het Accoord van A. LEAUTAUD, Winkelier te Amsterdam, met zijne concurrente Schuldeischers.
AMSTERDAM, *De Curator in het Faillissement*,
4 October 1860. MR. J. A. LEVY, *Advocaat.* (16855)

Woensdag den 17den October, des Middags ten Twaalf Ure, zal door het COLLEGIE van TOEZIGT over het Huis van Bewaring te Raalte, onder nadere goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten, in het Logement *de Zwaan*, te Raalte, worden **AANBESTEED:**
HET VERGROOTEN VAN HET HUIS VAN BEWARING
aldaar, volgens het Bestek, hetwelk ter inzage zal liggen te Raalte bij JORINK en bij KUTSCHRUTTER; te Zwolle bij SCHEUER en de Wed. HAMER; te Deventer bij VAN DER STOK; te Kampen bij PORTHEINE; te Almelo bij de Wed. HARWICH; te Enschede bij DE GRAAF; te Ommen aan de Nieuwe Brug; terwijl van de Teekening ter Gemeente Secretarie van Raalte kennis kan worden genomen. (16851)

In eene uitgebreide sedert Jaren gevestigde TABAK-, SNUIF- en SIGAREN-FABRIEK, waaraan belangrijke Buitenlandsche Commissien zijn verbonden, wordt gezocht: Een **DEELGENOOT**, van de P. G., over eenig Kapitaal kunnende beschikken. Adres Franco onder Lett. M. bij den Boekh. H. A. MEIJER, op den N. Z. Voorburgwal over de Molsteeg. (16789)

In den Avond van Dingsdag 2 October is VERLOREN, gaande van de Amstelstraat langs de Botermarkt en Reguliersgracht, naar de Prinsengracht: een **GOUDEN DAMES-SPELD.** Die dezelve gevonden mogt hebben en terug bezorgt in den Kantoor Boekhandel van WED. I. ELLERMAN, Beurssteeg E 176, kan op eene BILLIJKE BELOONING staat maken. (16850)

VERHUISD van de Brouwersgracht bij de Goudbloemstraat naar den Haarlemmerdijk, tusschen de Binnen-Dommerstraat en het Haarlemmerplein, Buurt UU, N°. 305, **JOHANNES DRISSEN**, Timmerman en Makelaar. Voorts wordt door den Ondergeteekende bij deze aan een ieder kennis gegeven, om **GEENE GELDEN** of **GOEDEREN** aan den Persoon van **J. H. GÖKE**, ten name van den Ondergeteekende af te geven, als zullende niet worden gevalideerd.
(16870) **JOH. DRISSEN.**

SPOORWEG VAN
GALVESTON NAAR HOUSTON EN HENDERSON.

De Heeren WERTHEIM & GOMPERTZ hebben de eer Heeren Aandeelhouders te berigten, dat zij ontvangen hebben een Schrijven van het Comité te Parijs, van den volgenden inhoud:
PARIS, September 1860.
MESSIEURS WERTHEIM & GOMPERTZ,
Amsterdam.
MESSIEURS!
Monsieur A. JOLY nous ayant informé que les porteurs d'Obligations 8 pCt. Hollandaises, dans une réunion convoquée à Amsterdam, le 18 Août dernier vous avaient nommés provisoirement pour recevoir tous les documents officiels ou autres émanant de Paris ou du Texas.
Nous venons en conséquence vous informer que MR. JONES, notre agent, part le 27 Courant de Liverpool à bord du "Canada" pour se rendre auprès de nos Trustees et ensuite à Galveston même avec nos pouvoirs les plus étendus pour examiner et au besoin pour mettre en règle tous nos droits, pour faciliter la fusion de tous les titres de la Cie, dans les 26250 Obligations 8 pCt. créés dans ce but et aussi pour traiter du fermage du chemin de manière à ce que nous puissions être assurés du service régulier des Coupons à venir et le règlement des Coupons en retard. MR. JONES est également chargé de faire admettre la côte de nos titres à la bourse de New-York et de faire en sorte que les recettes mensuelles du chemin soient communiqués aux Journaux Français.
Le Comité:
A. POUGET, Avocat à la cour Impériale de Paris, Président.
A. GAUTRAY, Propriétaire.
C. DE LA MOTTE, ancien Agent de Change.
A. JOLY, Sécrétaire de la Cie Lyonaise des Omnibus & voies de fer.
A. BOUCHET, Banquier.
A. PETIT.
PILLANS, Membre adjoint (Angleterre.)
Een tweede en later ontvangen Schrijven bevestigt het vertrek van den Heer JONES, per Steamer "Canada", naar de Vereenigde Staten, in dd. 27 September ll.
AMSTERDAM, 3 October 1860. (16871)

VAN VLIJMEN en HEUKENSFELDT en verdere Makelaars, zullen op Dingsdag 16 October 1860 en volgende dagen, in het Lokaal op den
SINGEL
BIJ DE GASTHUISMOLENSTEEG
ten overstaan van den Notaris J. VAN DER SPRANG VAN LEE, verkoopen: Juweelen, Horologien, Bijouterien, Goud en Zilver, Galanterien, precieus rijk gedecoreerd Fransch Porseleinen TAFEL- EN DESSERTSERVIES, en meerdere Porceleinen, Aarde-, Lak- en Glaswerk; Lijnwaden en Kleederen; welgevulde Bedden met Toebehooren, Gordijnen en Behangselgoed, kapitale Tapijten, heldere Zaal- en Kamerspiegels in modieuse Lijsten, eenige goed gepenseelde **SCHILDERIJEN**; welluidende Piano's, exellente Staand-Horologien, Pendules en Ornementen, een assortiment soliede meerendeels modern bewerkte **MEUBELEN**, Garnituren van Canapé's en Stoelen, Mangels, Persen, Zolder- en Waschbenoodigdheden, Kantoorlessenaars, Koper en Tin, eenige Boeken en verderen
INBOEDEL;
[illegible] partij BONTWERK, Thee- en Tabakskoo[illegible] kapitale Kerfbank, Builkist, enz. Eene partij Vuurhaarden, Kagchels, Kookmachines en Haardstellen, 2 Houten **BOEKDRUKPERSEN** en eenige soorten Schriften DRUKLETTERS en eindelijk eene partij BOEKVERKOOPERS-WINKELGOEDEREN, waarbij eene collectie meerendeels nieuwe Romans. Breeder in Catalogus en daags te voren te zien. (16845)

G. W. WESSELING zal op Maandag den 8sten October 1860, des Namiddags ten Half Drie Ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren DRAMSCHE, FREDERIKSTADSCHE, BIJHAVENSCHE, WINDAU, RIGA en NARVA BALKEN, NOORDSCHE SPIEREN, RIGA en MEMELSCHE WAGENSCHOTTEN, WIJBURGER, ZWEEDSCHE, RIGA en Noordsche Deelen en Platen; Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal. (16869)

G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON, zullen op Dingsdag en Woensdag 9 en 10 October 1860, des Voormiddags ten Elf en des Namiddags ten Vijf Ure, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat te Amsterdam, presenteren te Verkoopen: Extra mooije nieuw aangekomene **AMERIKAANSCHE, RIGASCHE, CROONSTADTSCHE** en **NARVA MASTEN**, Mast- en Stenghouten, Molenroeden en Spieren; *Rigasche, Amerikaansche, Croonstadtsche* en *Dantziger* Roe-, Dek- en Zaag-**BALKEN**, *Amerikaansche* Dekplaten, Riemen, Handspaken en Sloepsnagels, *Riga* en *Narva* Bootsmasten, *Noordsche* Mastspieren en **RHIJNSCHE GREENEN.** Liggende volgens Notitien, te bekomen bij ALTIUS & C°., Binnenkant U 147. (16040)

AARDAPPELEN-VERKOOP.
PH. **DANIEL MEIJER** uit CARLSRUHE, Groothertogdom Baden, komt met een Schip van 5000 Centnaars **BESTE WITTE** en **ROODE AARDAPPELEN**, tegen den 12den October naar Cöln. Reflecterende Handelaars gelieven zich bij den Logementhouder SCHULTZ, bij het Koophuis te Cöln, te informeren over de aankomst van het Schip. (16842)

Bij den Boekhandelaar P. M. VAN DER MADE, te Amsterdam, en verder alom verkrijgbaar:
PROTEST
VAN DEN KERKERAAD
DER GEREFORMEERDE GEMEENTE TE AMSTERDAM,
ter weêrlegging van de **BESCHULDIGINGEN**, tegen die Gemeente uitgesproken in de *Bazuin*, door den Heer
S. VAN VELZEN,
Docent aan de Theologische School te Kampen.
PRIJS 10 CENTS. Wordt niet in Commissie gezonden. (16863)

HOFMEESTER.
Op eene der STOOMBOOTEN *TELEGRAAF* wordt verlangd een **HOFMEESTER**, bekend met vreemde Talen, een **KOK** en een **OBERKELLNER.** Alleen diegenen welke van goede Getuigschriften voorzien zijn kunnen hiervoor in aanmerking komen. Zich te vervoegen liefst in Persoon te Rotterdam bij de Agenten
(16861) **VERWEY & C°.**

NAAR SURINAME
Ligt te AMSTERDAM in Lading: Het snelzeilend Gekoperd **BARKSCHIP** *LOUISA CHRISTINA*, Gevoerd door Kapitein J. F. TEN HARMSEN.
De groote Kajuit bevat ruime en Luchtige Hutten voor den overvoer van Passagiers. Adres bij de Kargadoors HOYMAN en SCHUURMAN, te Amsterdam. (16853)

ROTTERDAM—HAVRE.
VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.
Het **STOOMSCHIP** *LEVANT*, Kapt. HUS, vertrekt Maandag 8 October.
Deze dienst is in directe verbinding met de Packetschepen van Havre naar New-York en New-Orleans.
Adres bij KUYPER, VAN DAM & SMEER, te Rotterdam. (16873)

REKENING EN VERANTWOORDING.

De Schuldeischers in den insolvent verklaarden Boedel van MOZES DA CUNHA, worden opgeroepen, om op Dingsdag 16 October e. k., des Voormiddags ten 10 Ure, in het Lokaal der Eerste Kamer van de Arrondissements-Regtbank alhier, door den Ondergeteekende Rekening en Verantwoording te hooren afleggen ten overstaan van den Edel-Achtbaren Heer Regter-Commissaris.

De Curator,

AMSTERDAM, 3 October 1860, M. C. VAN HALL. (16809)

ARTI ET AMICITIAE

TENTOONSTELLING

VAN SCHILDERIJEN EN ANDERE KUNSTWERKEN,

in het Gebouw der Maatschappij op het Rokin.

Dagelijks van 10 tot 4 Ure Geopend voor het Publiek, tegen betaling van 25 Cts. de Persoon, ten voordeele van het Weduwen- en Weezenfonds.

Namens het Bestuur,

(15337) **S. ALTMANN**, Secretaris.

Düsseldorfer Allgemeine Versicherungs-Gesellschaft

FÜR SEE- FLUSS- UND LAND-TRANSPORT.

Die von der vorgestrigen General-Versammlung beschlossene Dividende pro 1859 von

Thaler 10.— oder Gulden 17.50 Ct.

pro Actie, kann gegen Rückgabe des Dividendescheins N°. XV bei

Herren BAUM BOEDDINGHAUS & C°., hierselbst
" J. H. BRINK & C°., in Elberfeld,
" VON BECKERATH-HEILMANN, in Crefeld,
" J. D. HERSTATT, in Cöln,
" GEBRs. CHABOT, in Rotterdam,
ONTVANG- EN BETAALKAS, in Amsterdam,
und unserer DIRECTIONS-CASSE,

von heute ab erhoben werden.

DÜSSELDORF, 1 October 1860.

(16840) **DIE VERWALTUNG.**

Bij **ACTE** den 29sten September 1860, voor den Notaris G. J. C. VAN VIANEN te Amsterdam verleden, is tusschen HENDRIK LEOPOLD CHRISTIAAN HAMACHER (zich steeds genoemd en geschreven hebbende HENRI HAMACHER) en KAREL JOHAN FREDERIK HAMACHER (zich steeds genoemd en geschreven hebbende KAREL HAMACHER), beiden Kooplieden, wonende te Amsterdam, Singel KK 101, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP**, betreffende den Handel in **HOROLOGIEN** en **GOUDEN** en **ZILVEREN WERKEN**, onder de Firma GEBR. HAMACHER, welke Firma door de beide Vennooten zal worden geteekend, doch alleen voor Zaken de Vennootschap betreffende en niet tot het doen van Speculatien in Fondsen, Olie of andere Artikelen.

Deze **VENNOOTSCHAP** heeft een aanvang genomen 1 Augustus 1860 en zal eindigen ultimo December 1866, zoodanig, dat hij die verlangen mogt dat die Vennootschap alsdan zal eindigen, verpligt zal zijn ten minste Zes Maanden bevorens aan zijnen Vennoot schriftelijk kennis te geven, bij gebreke waarvan deze Vennootschap zal beschouwd worden telkens voor Drie Jaren te zijn gecontinueerd. (16843)

Bij ACTE, op den 13den Junij 1860, ten overstaan van den Notaris JOHAN HENDRIK BOK JR. en Getuigen, te Amsterdam verleden, zijnde geregistreerd, is door Vrouwe MARIA SCHOLTE, laatst Weduwe den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer WILLEM HENDRIK THORBECKE, thans Echtgenoot van den Heer CHRISTIAAN FREDRIK COERS, den Heer JAN ENGELBERT BEERMAN, FREDRIK GODLIEFZOON, en den Heer JAN COENRAAD SLUYTER, de beide eerstgenoemden van beroep Pannenbakker, en de laatstgenoemde Houtkooper, wonende allen binnen Amsterdam, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP**, tot uitoefening eener Fineer- of Machinale Mahonyhout-Plaatzagerij, onder de Firma van **SLUYTER EN COMPAGNIE**, die gevestigd is te Amsterdam, op de Elandsgracht bij de Prinsengracht, in de Gebouwen Buurt GG, Numero 244 en 245; welke Vennootschap gerekend wordt op den 1sten Mei dezes jaars aanvang te hebben genomen en geduren zal tot Ultimo April 1870, en na dien tijd stilzwijgend zal voortgezet worden, tot dat zij door een der Vennooten zal worden opgezegd. De voorschreven Firma zal door ieder der Vennooten geteekend mogen worden, doch voor niets anders dan voor zaken, de Vennootschap betreffende, en geenszins tot het opnemen van Gelden, het aangaan van Borgtogten, of tot eenige andere engagementen buiten het voorschreven Vak. Ook zal geen der Vennooten, gedurende den loop van voorschreven Contract, zijn Aandeel in de Roerende en Onroerende Goederen, tot de uitoefening van de voorschreven Vennootschap gebruikt wordende, mogen vervreemden, bezwaren of verpanden, zonder schriftelijke toestemming van zijne Medevennooten. (16828)

DOMEINEN.

VERPACHTING VAN HET RIJKSVEER

OVER DE RIVIER DE LEK

TUSSCHEN VIANEN EN VREESWIJK, ENZ.

Op Zaturdag den 20sten October 1860, des Namiddags ten 1 Ure, zal te Utrecht, in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter, door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te IJsselstein, al of niet in het bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Utrecht, en ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. H. A. R. VOSMAER, in het openbaar worden **VERPACHT**, onder voorbehoud van hoogere goedkeuring:

1°. Het RIJKSVEER over de Rivier DE LEK, tusschen Vianen en Vreeswijk, met Havendammen en Bermen (Artikel 55 van den legger van Vaarten en Veren).

2°. 23 Roeden UITERWAARD, onder Vreeswijk, door een kielspit afgescheiden van dien van JAN VAN ASPEREN, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, N°. 577, ter grootte van 24 Roeden 40 Ellen. (Artikel 186 van den legger van Corporeele Goederen.)

en 3°. Een Perceel HOOILAND en WATER, onder Vreeswijk, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, N°. 682, groot 30 Roeden 80 Ellen. (Artikel 447 C van den legger van Corporeele Goederen.)

Ingaande met den 1sten Mei 1861 en eindigende met den 30sten April 1864, 1867 of 1870, en zulks op de gedrukte voorwaarden, die voor een ieder kosteloos ter lezing liggen aan de Hôtels der Provinciale Gouvernementen te Utrecht en te 's Gravenhage, aan de Raadhuizen der Gemeenten Utrecht, IJsselstein, Vreeswijk en Vianen; aan het Bureau van den ondergeteekende Directeur, Oost Indisch Huis, in de Hoogstraat te Amsterdam; ten Kantore van den opgemelden Notaris en aan de Kantoren der Registratie en Domeinen te Utrecht, Amersfoort, Loenen, Maarssen, Rhenen, Wijk-bij Duurstede, IJsselstein, 's Hertogenbosch, Breda, Heusden, Grave, Arnhem, Wageningen, Tiel, Culenborg, Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam, Dordrecht, Gorinchem, Papendrecht, Gouda en Vianen, alsmede in eenige der meest bezochte Logementen en Koffijhuizen der Gemeenten Utrecht, IJsselstein, Amsterdam, Gorinchem, Vreeswijk en Vianen, terwijl eindelijk alle gewenscht wordende inlichtingen ter zake

TOT EN MET DEN DAG, DE VERPACHTING VOORAFGAANDE,

kunnen worden verkregen, voor zooveel betreft het geldelijk beheer, bij den Ontvanger der Registratie en Domeinen te IJsselstein, en ten opzigte van het materiëel beheer, bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Utrecht.

AMSTERDAM, 29 September 1860.

De Directeur der Registratie en Domeinen in de Provincien Noord-Holland en Utrecht,

(16818) **BACHIENE.**

AANBESTEDING.

Ten dienste van het EVANG. LUTHERSCH DIAC. WEES OUDE MANNEN- en VROUWENHUIS, op de Muidergracht te Amsterdam, wordt bij Inschrijving verlangd: De **LEVERANTIE** van **600 NED. MUDDEN AARDAPPELEN** in twee soorten. De Biljetten met een dubbel Stel Monsters worden ingewacht 10 OCTOBER e. k., bij den BINNENVADER van genoemd Gesticht, waar de Voorwaarden ter lezing liggen en bij wien alle nadere Inlichtingen te bekomen zijn, (16836)

HET KANTOOR EN MAGAZIJN VAN

Gebr. HAMACHER,

IN HOROLOGIEN, GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN,

(OPVOLGER VAN DEN HEER HEINRICH HAMACHER,)

is **VERPLAATST**, van de Heerengracht LL 133, naar den Singel over de Appelmarkt KK 101. (16844)

P. L. POSTHUMUS en I. J. BOLDOOT, Makelaars, zullen op Dingsdag 30 October 1860 en volgende dagen, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen door Notarissen, genaamd *Het Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris J. DE MAN, Verkoopen: **PAARLEN, JUWEELEN, GOUD** en **ZILVERWERK**, Meubilaire en andere Goederen, Kantoorlessenaars, Brandwaarborgkasten, Winkel- en Pakhuisgoederen, Haarden en Kagchels; eenige welgeconditioneerde BOEKEN, enz.; waarbij de Inboedel, nagelaten door wijlen den Heer **W. BOEKHOUT VINKE** en Echtgenoote. Alles breeder in Catalogus omschreven, en Maandag te voren voor een ieder te zien. (16833)

P. J. VAN OPHOVEN en M. E. ANNEVELD, Makelaar, zullen op Woensdag den 10den October 1860, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, in de Warmoesstraat, J N°. 41, Verkoopen: Eene Soliede Partij fraai Bewerkte en net Gemonteerde

KAGCHELS en HAARDEN,

in differente soorten, Geslepen **HAARDSTELLEN**, Geslagen en Gegoten **KOLENBAKKEN**, drie **BRANDWAARBORG-KASTEN**, **KAMERSCHUTTEN**, enz. Alles twee dagen te voren voor een ieder te zien. (16808)

P. J. DEGENS, Makelaar, zal op Zaturdag 27 Oct. 1860, des Middags ten 12 Ure, in de Herberg *het Huis ter Rust*, bij J. VAN DER WERF, aan de Diemerbrug, met den Notaris G. J. C. VAN VIANEN, Veilen: N°. 1. Het aangenaam gelegen en fraai ingerigte

BUITENVERBLIJF GENAAMD RUIMZIGT,

met Heerenhuizing, Arbeiderswoning, Warande, Priëlen, Wandel- en Slingerpaden, Bloem- en Grasperken, Waterwerk, Trek- en Broeikasten, gelegen in de Gebuurte van de Vier Huizen, aan den Hammerdijk, Gemeente Diemen, Kad. Sectie C, N°. 30 geheel en N°. 299, 302 en 313 elk gedeeltelijk en Sectie D, N°. 291 gedeeltelijk, volgens gedane opmeting groot 39 Roe, 48 El. — En N°. 2. Een kapitale **VRUCHT-** en **MOESTUIN**, naast N°. 1, Kad. Sectie C, N°. 301 geheel en 302 gedeeltelijk, volgens gedane opmeting groot 57 Roe, 70 El; wordende N°. 1 en 2 eerst afzonderlijk geveild en dan te zamen in slag gelegd. Te bezigtigen alle Werkdagen van 12 tot 3 Ure. De Veilconditien enz. en de Kaart zijn op den gewonen tijd bij gemelden Notaris ter inzage en Kopij daarvan ter Verkoopplaats. (16822)

GERRIT VAN HEERDE, Makelaar, zal op Maandag den 29sten October 1860, des Avonds na Vijf Ure, in het voormalig O. Z. Heeren-Logement, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en AMYA ESSER, presenteren te Verkoopen: Het kapitale hechte, sterke en wel-ingerigte **KOOPMANSHUIS** met Arduinsteenen Borstwering, **ACHTERHUIZEN, OPEN PLAATSEN** en **ERVE**, staande en gelegen in de Doelenstraat, Buurt B, N°. 71, Kad. Sectie G, N°. 2676, groot 2 Roeden 51 Ellen; van achteren een alleraangenaamst uitzigt hebbende op den Binnen-Amstel. Breeder omschreven op de Aanplakbilletten en te bezigtigen des Dingsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2 tot 4 ure, op vertooning van een Toegangsbewijs, bij den Makelaar verkrijgbaar. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditein zullen Vier Dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing zijn ten Kantore van gemelde Notarissen, op de Keizersgracht bij de Wolvenstraat. (16792)

J. H. NIEUWENHUYS, H. J. BROUWER, H. B. REESINCK, F. REYSENBACH, J. EECKHOFF Jr., L. DE BULL, C. TERLET, F. FUCHS, J. W. MINNE, J. A. SIEWE Jr., J. KRIJGSMAN, J. C. COERS, A. NIEUWENHUYS, P. J. NIJHOFF, C. J. VERWEY, C. OOSTENDORP, H. R. NIEUWENSTEED, P. VAN STEEDEN, J. P. TER BEEK en A. VAN DE VIJSEL, Makelaars, zullen op Maandag den 29sten Oct. 1860, des Avonds ten half Zes Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen J. E. CLAUSING en W. F. OVERHOFF JR., Veilen:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **KOOPMANSHUIS** en **ACHTERHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONING, PAKKELDER en ERVE, staande en gelegen op de Brouwersgracht, tusschen de Heerenmarkt en Binnen-Brouwerstraat, Bt. TT N°. 246.

N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Haarlemmerdijk tusschen de Buiten-Visscherstraat en den Singel, Buurt TT N°. 530. Breeder bij Billetten omschreven.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen, ten Kantore van bovengenoemde Notarissen, op de Keizersgracht bij de Vijzelstraat en op het 's Gravelandsche Veer. (16781)

Ten overstaan van den Notaris VAN ECK, te Arnhem, zal op Maandag 15 October 1860, des Avonds precies ten 7 Ure, in het Logement *Het Zwijnshoofd* aldaar, in het Openbaar bij Toeslag worden Verkocht:

1ste P. Het **BUITENGOED** *Hulkestein*, gelegen in de gemeente Arnhem, met HEERENHUIS, TUINMANSWONING, KOETSHUIS en STALLING, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 31,733.

2de P. De **OVERPLAATS**, bestaande uit eene BOUWHOEVE, genaamd *de Lange Schuur*, met BOOMGAARD, TUINGROND, BOUWLAND en opgaande BOOMEN, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 23,400.

Massa der Percelen 1 en 2 ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 56,131.

Deze Goederen zijn in vorige Couranten en bij Billetten in het breede omschreven.

Verhoogingen kunnen gedaan worden ten Kantore van bovengenoemden Notaris, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van denzelfden Notaris en van den Notaris SCHMOLCK, te 's Gravenhage. Brieven Franco. (16784)

Men zal op Zaturdag den 13den October 1860, des Namiddags ten 1 Ure in het Locaal van Verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter, in het openbaar Verkoopen:

N°. 1 a 3. Eene **HOFSTEDE**, genaamd *HET VELDHUIS*, met 30 Bunders, 51 Roeden, 30 Ellen **WEI-** of **HOOILAND**, Bosch, Kade en Water, gelegen in de Gemeente Vinkeveen, in den Polder Demmerik, aan de Veldezijde. Verhuurd tot 1°. November 1863 en 1°. Mei 1864 aan C. GENTENAAR JR., voor *f* 1125 's Jaars.

N°. 4 en 5. Eene **HOFSTEDE**, met 11 Bunders, 30 Roeden, 6 Ellen Boomgaard, **BOUW-** en **WEILAND**, Water en Weg, gelegen in de Gemeente Benschop, op de Zuidzijde, boven de Kick. Verhuurd tot 1°. Jan. 1864 aan JACOBUS SCHALKWIJK, voor *f* 500 's Jaars.

N°. 6 en 7. Acht Bunders, 26 Roeden, 50 Ellen **WEILAND**, gelegen in den Polder Klein Vuilkoop, onder de Gemeente Vreeswijk, aan de Schalkwijksche Wetering. Verhuurd aan L. VAN DROOGENBROEK, tot 1°. December 1865, voor *f* 400 's Jaars.

N°. 8. Acht Bunders, 84 Roeden **WEI-** en **BOUWLAND**, gelegen onder de Gemeente Catharijne, in de Lage Weide aan den Lageweidschen Dijk. Het Weiland is Verhuurd tot 15 November 1862 aan P. J. VAN BEUSEKOM, voor *f* 300 's Jaars en het Bouwland wordt door gezegden P. J. VAN BEUSEKOM bebouwd tot 1°. November 1862, tegen genot van 1/3 gedeelte der Vruchten.

N°. 9. Twee Bunders, 72 Roeden, 56 Ellen **WEILAND**, gelegen aan den Daalschen Dijk. Verhuurd tot Kersmis 1862, aan VAN SCHIP, voor *f* 260 's Jaars.

N°. 10. Een **HUIS**, ingerigt tot **BROODBAKKERIJ**, met Schuur, Erf en Grond, staande en gelegen te Maarssen, aan de Noordzijde van de Vecht N°. 210, verhuurd met de Broodbakkers-Gereedschappen tot 1 Mei 1862, aan C. VENDRIK voor *f* 250 's Jaars.

N°. 11. Een **HUIS**, ingerigt tot **BROODBAKKERIJ** met Pakhuis, Stalling, Bleekveld en Moestuin, staande en gelegen te Nieuwer-Amstel aan den Amsteldijk, in Wijk 4 N°. 28 verponding N°. 383; verhuurd van Zes tot Zes Maanden aan F. J. SIERO voor *f* 275 's Jaars, met de Broodbakkers-Gereedschappen.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantoren van de Notarissen DUYFJES en BORRET, beide te Utrecht. (15891)

OPENBARE VERKOOPING TE ZWAMMERDAM,

op Dingsdag den 16den October 1860 en volgenden dag, des morgens ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris Mr. J. M. GORDON, van een goed geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in moderne Mahonijhouten **MEUBELEN**, als Tafels, Stoelen, Secretaire, Chifonière, Canapé, Tête-à-Tête, Mahonij Linnenkasten, zuiver toongevende Pianino en Piano, Schilderijen in Olieverf; heldere Spiegels, fraaije Pendule, Ledikanten, Bedden en toebehooren; Tapijten, Vloerkleeden, Tafellampen, kristallen Kroon, fijn Lakwerk, Tafel- en Bedlinnen, 2 porseleinen Theeserviezen, Mangel, best Engelsch Aardewerk, Glaswerk, Koper-, Tin- en IJzerwerk en hetgeen verder tot een deftigen **INBOEDEL** behoort. Voorts eene partij Boeken, Kaarten, een Aard- en Hemel-Globe, alsmede eene groote Volière, Pleizierschuitje en meerdere Goederen. Alles daags vóór den Verkoopdag te bezigtigen. (16832)

VIER DUIZEND GULDENS TER LEEN, of een COMMANDITAIR ASSOCIÉ, in staat om die te fourneren, worden op aannemelijke voorwaarden gevraagd in eene HANDEL- en WINKELZAAK, die door Geldgebek niet tot de uitbreiding kan geraken, waarvoor zij vatbaar is; mogten meerdere Gegoede Welgezinden genegen zijn om die som onderling tot dat doel bijeen te brengen, (waardoor tevens in zekeren zin eene weldaad zou bewezen worden) dan zou geregelde aflossing aandeelsgewijze kunnen bepaald worden, zoo als zulks tot oprigting van Reederijen of Maatschappijen op groote schaal pleegt te geschieden. Hiertoe genegenen worden verzocht zich Franco onder Lett. J. N. te adresseren aan den Boekv. P. B. VAN WANING BOLT, Nieuwendijk L 106 alhier. (16794)

Tot in stand brenging eener **ZAAK**, die 60 pCt. rendeert, wordt gevraagd een **DEELGENOOT**, eenige Relatien in Engeland bezittende en in staat *f* 1000 te suppleren. Adres met Franco Brieven, onder Lett. B., bij den Boekhandelaar L. J. VERHOEVEN, te, Gravenhage. (16799)

f 600 A 800 WORDT AANGEBODEN,

onder de diepste geheimhouding aan dengenen, die door recommandatie of door andere gelegenheid, aan **IEMAND**, van een gezond gestel en fatsoenlijk voorkomen, gehuwd, met Handel, Correspondentie en Boekhouden bekend, eene Betrekking bezorgt ter dezer Stede of Buiten, als Opzigter eener Fabriek, Boekhouder, Reiziger of eene Agenture, tegen een Salaris van *f* 700 a 1000. Men wordt verzocht aanvrager dezes te ontbieden door tusschenkomst van den Boekhandelaar G. D. BOM, Damrak, H 117, of Franco Brieven, onder Lett. Q. (16823)

f 15,000.

Voor eene solide ONDERNEMING, welkt zeer ruime Winsten zal opleveren, wordt bovengenoemd **KAPITAAL** gevraagd tegen 10 pCt. INTEREST, en Jaarlijksche AFLOSSING, nader te regelen. Ook zoude men desverkiezende voor dat Bedrag AANDEEL IN DE ZAAK willen afstaan. Reflecterenden adresseeren zich onder Lt. R., Franco aan den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, te Amsterdam. (16783)

Men Vraagt

10 à **12.000 GULDEN** op Eerste Hypotheek. Adres Franco onder Lett. W. bij den Boekh. J. C. LOMAN JR., Kalverstraat E 221. (16816)

Geldbelegging.

Een NOTARIS, die in de gelegenheid is tot Solide **BELEGGING VAN GELD OP HYPOTHEEK**, tegen 4½ en 5 pCt. RENTE, wenschte in aanraking te komen of worden gebragt met hen, die tot zoodanige Belegging, in voorkomende gevallen genegen zijn. Brieven Franco te adresseeren onder Lett. H., aan den Boekh. P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam. (16829)

Bij eene aanzienlijke Familie, die na eenigen tijd naar INDIE terugkeert, verlangt men ter Opvoeding van een TWEE-TAL KNAAPJES een **ONDERWIJZER**, die Bewijzen van Soliditeit in eigen vorming en Ontwikkeling kan aanbieden. De voorwaarden zullen allezins Honorabel worden gesteld, terwijl voor de voorloopige Correspondentie Adres wordt gekozen onder Lett. L., bij de Boekverkoopers F. OVERHOFF, Hofspui te 's Gravenhage. (16574)

Door sterfgeval wordt op eenen volkrijken stand te Rotterdam ter overneming aangeboden: Een goed druk **KOFFIJHUIS** met BILLARD en MEUBILAIR. Het Huis, hetwelk is voorzien van eene ruime Zaal, geschikt tot het geven van Bals en Partijen en ook van eene Kegelbaan, er bij in Huur. Adres met Franco Brieven onder Lett. D. A. bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF, Houttuin te Rotterdam. (16805)

ATTENTIE.

IEMAND, uit den Fatsoenlijken Stand, VERLANGT tot uitbreiding van zijne Zaak een Menschenvriend te vinden die hem *f* 300 tot Voorschot gaf tegen 5 a 6 pCt, voorzien van eenen goeden Borg. Adres Franco onder Lett. K. K. Bureau Handelsblad. (16800)

Tegen 1°. NOVEMBER E. K. of later wordt voor een HEER of DAME TE HUUR aangeboden **EEN** of **TWEE KAMERS**, voorzien van Kleeden en Gordijnen, met Volle Kost en desverkiezende Huisselijk Verkeer. Ook voor hen, die meer dan gewone Verpleging behoeven, is deze gelegenheid zeer aan te bevelen. Adres franco Lett. W. M. bij de Boekhandelaars GEBR. KOSTER, Leliestraat. (16806)

HONNÊTE BEHANDELING BOVEN HOOG SALARIS.

Het zoude eene **JUFVROUW**, van goeden huize, P. G., beschaafde opvoeding en middelbare jaren, die niet zoo zeer financieelshalve, als wel uithoofde van bijzondere lotswisseling behoefte heeft aan een vasten werkkring, hoogst aangenaam zijn in onderhandeling te treden met eene Geachte Familie, welke haar (*liefst de geheele*) of gedeeltelijke Directie over een ordelijk Gezin willende toebetrouwen, hetzij tot **GEZELSCHAP** en om voor te lezen, in den Huiselijken Kring opnam.

Zij bezit tot het vervullen van bovengemelde taak de noodige bekwaamheid, terwijl inclinerenden bewijzen van soliditeit op Franco aanvrage kunnen bekomen bij den Boekh. JAC. V. D. MEER, te Deventer, onder de Lett. M. M. (16831)

VOOR PASSAGIERS NAAR JAVA,

LIGGEN TE AMSTERDAM IN LADING:

Het Nederlandsch gekoperd **FREGATSCHIP**

PASSAROUANG, KAPITEIN J. E. KRAMER

en het Nederlandsch gekoperd **BARKSCHIP** (16427)

CLIO, KAPITEIN J. O. WIJNMALEN,

beide voorzien van alle Gemakken voor Passagiers. Personen of Familien van deze gelegenheid gebruik wenschende te maken, gelieven zich te adresseren bij de Cargadoors DE VRIES & C°. en voor het Barkschip *CLIO*, mede bij den Reeder den Heer F. A. JAS, te Amsterdam.

VOOR PASSAGIERS NAAR JAVA,

ligt te AMSTERDAM in Lading: Het gekoperd Nederlandsch

Barkschip *Lammina Elizabeth*,

gevoerd door Kapitein **A. GERSEN**,

hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres ten Kantore van de Cargadoors DE VRIES & C°. te Amsterdam, of VLIERBOOM & SUERMONDT te Rotterdam. (16429)

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM—LONDEN.

Batavier, Kapt. W. SMITH.

OCTOBER 1860.

Van **ROTTERDAM.**					Van **LONDEN.**				
DINGSDAG	9	's Morgens	7	ure.	ZONDAG	7	's Morgens	11	ure.
"	16	"	10½	"	"	14	"	11	"
"	23	"	7	"	"	21	"	11	"
"	30	"	10	"	"	28	"	11	"

Van de DUBLINWERF.

SCHROEFSCHOONER

Feyenoord, Kapt. H. ROLFE.

OCTOBER 1860.

Van **ROTTERDAM.**					Van **LONDEN.**				
ZONDAG	7	's Morgens	9	ure.	DONDERDAG	11	's Morgens	11	ure.
"	14	"	10	"	"	18	"	8	"
"	21	"	9	"	"	25	"	8	"
"	28	"	8	"					

In verbinding met de naar en van MANHEIM en tusschen gelegene plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ, en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & C°., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ, (15151)

Bij BURGER LIEDEN, zonder Kinderen, is voor 4 fatsoenlijke **PERSONEN** gelegenheid voor KOST en INWONING. Adres aan het Huur- en Verhuurkantoor, hoek Westermarkt, N°. 318. Alwaar TE KOOP wordt aangeboden: Eene **AFFAIRE** in Aardewerk, Klompen, Garen, Lint, Brood, enz., voor den Prijs van *f* 80, Huurprijs van het Huis *f* 87. Alsmede eene **SLIJTERS-** en **TAPPERS-AFFAIRE**, in eene Volkrijke Buurt, het Huis te Koop of te Huur. (16879)

PATENT WASKAARSEN.

EERSTE KWALITEIT . . . . . . 50 Cents per Pak.
TWEEDE " . . . . . . $47\frac{1}{2}$ " "
CHANDELLES ECONOMIQUES . . . . 40 " " "

KERKKAARSEN IN ALLE GROOTTE

Voor Verkoopers met Rabat, te verkrijgen bij
DE BOER & VAN DER SCHUIJT,
(16811) Amstelstraat bij den Amstel Y 373.

MAGASIN DE PIANO'S FRANÇAIS.

Rue dite VIJZELSTRAAT, X 544.

Le soussigné a l'honneur d'annoncer que son MAGASIN est pourvu d'un riche et exquis assortiment de **PIANO'S** et **PIANINO'S**, sortant directement des premières Manufactures de Paris comme *d'Erard, Blanchet, Souflèto, Pleyel, Bernhardt, Jelmini, Vygen, Blondel*, etc., etc. Vente et Location à des prix modérés et conditions faciles tous sous garantie.
(16773) **VAN OLLEFEN DA SILVA.**

NIEUWE UITVINDING.

SPRINGMATRASSEN van Verbeterde Constructie, die alle tot heden bekende soorten wezenlijk overtreffen, zoowel door veerkracht en gelijkmatigheid als vooral ook door duurzame en soliede bewerking met of zonder ELASTIEKE HOOFDKUSSENS, worden vervaardigd en geleverd, Kalverstraat E 33, door **EDUARD STRUCK.** (13386)

ARNHEM.

Een **GEHUWD HEER**, 30 Jaren oud, Stil levende, over een Kapitaal kunnende beschikken, wenschte in Arnhem of Omstreken, zich met Iemand te Associeren, hetzij in eene of andere **HANDELS-** of **FABRIEKZAAK** of tot het oprigten van zoodanige. Franco Brieven Lett. A. Z. bij J. VAN EGMOND Jr., Boekverkooper, Oeverstraat te Arnhem. (15861)

KAMERS GEVRAAGD.

Er wordt in Amsterdam met Primo Mei 1861 GEVRAAGD: 3 a 4 **ONGEMEUBILEERDE KAMERS**, op den Amstel, Nieuwe Heerengracht of Buitenkant. Adres bij B. F. GULLEMAN, Mr. Timmerman, Plantaadje Middellaan N°. 129 te Amsterdam. (16820)

Apotheek.

In eene der Geldersche Steden verlangt men ten spoedigste als **BEDIENDE**, een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, van de Hervormde Godsdienst, het RECEPTEREN kundig en van goede Getuigschriften voorzien, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris. Adres Franco onder de Lett. C. S. bij den Boekhandelaar H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht te Amsterdam. (16825)

TE HUUR:

Eene **BOERDERIJ** met ongeveer 11 Bunders **BOUW-** en **WEILAND**, aan den Straatweg van Hilversum naar Utrecht. Te aanvaarden met 1 November. Te bevragen met Franco Brieven, onder Lett. H. T., bij den Heer P. N. VAN KAMPEN, Boekhandelaar, te Amsterdam, Singel bij de Oude Spiegelstraat, KK 50, of in Persoon bij den Eigenaar tegenover JANNETJE BUS. (16817)

Bij eene **FATSOENLIJKE JUFVROUW** hier ter Stede, is gelegenheid tot plaatsing van eenige JONGE JUFVROUWEN, om grondig Onderwijs te geven in het **WOLLE-** en **LINNEN-NAAIJEN**, en al wat het Modevak oplevert tegen een matig Leergeld. Adres Franco Letter A. B. aan het Bureau Handelsblad. (16812)

Tot ADSISTENTIE in eene Kleine Huishouding, wordt dadelijk gevraagd eene **JUFVROUW** van de Prot. Godsd., niet beneden de 24 Jaren oud. Brieven Franco onder Letter K. bij FELDERHOFF en VAN BERCK COLENBRANDER, Kantoor-, Boek- en Papierhandelaars, Reestraat alhier. (16821)

Tegen November aanstaande vraagt men in een GRUTTERSWINKEL een fatsoenlijk **BURGER MEISJE**, P. G., goed kunnende Schrijven en Rekenen en om verder in de Huishouding behulpzaam te zijn. Alsmede eene zindelijke **WERKMEID**, die tevens Koken kan, tegen een Loon van *f* 60. Beide van goede getuigen voorzien. Adres Franco Lett. E. Bureau Handelsblad. (16752)

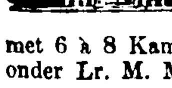

IN HUUR GEVRAAGD

tegen Mei a. s. in de nabijheid van Utrecht, Amersfoort of Arnhem, een net **BUITENVERBLIJF** met 6 à 8 Kamers en grooten Tuin. Adres franco met opgave van Prijs onder Lr. M. M., Bureau Handelsblad. (16740)

EIKEN BOOMEN, GESCHIKT VOOR WERKHOUT.

VERKOOPING, ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris G. C. JOEKES, op Dingsdag 16 October 1860, en volgende dagen, des Voormiddags ten 10 Ure precies, in het Overbosch van de Hofstede *Spaarnhove*, aan den Straatweg van Haarlem naar Alkmaar, nabij de Jan Gijzenvaart, in de gemeente Schooten, van ruim 1200 Stuks Zware **EIKEN BOOMEN**, eene Groote Partij **HAKHOUT** en andere Zware **BOOMEN**, zeer geschikt voor allerlei Werkhout en Spoorleggers als anderzins.
Kunnende alles zeer gevoegelijk te water worden vervoerd, en zijnde alles acht dagen vóór en op den Verkoopdag te zien.
Informatien te bekomen bij bovengemelden Notaris. (16827)
ZEGT HET VOORT.

Tegen primo December aanstaande wordt gevraagd een **GRUTTERS-KNECHT**, H. G., goed van gedrag en in het Vak bekwaam. Adres met gefrankeerde Brieven onder Lr. A., bij den Boekh. K. LOOS, te Rotterdam. (16728)

Een **GEHUWD PERSOON**, Eigenaar en Administrateur van PERCEELEN, maakt Heeren Eigenaren opmerkzaam, dat hij zich gaarne met de Administratie belasten wil. De beste Informatien kunnen geproduceerd, en des verkiezende Waarborg gesteld worden. Reflecterende adresseren zich Franco onder Letter B. H. Bureau Handelsblad. (16768)

HH. VLEESCHHOUWERS.

TWEE VLEESCHHOUWERSKNECHTS, P. G., hun Werk goed verstaande en van Gedrag in alle tijden de beste Getuigenissen kunnende overleggen, wenschten zich gaarne (liefst in Rotterdam of eenige andere voorname Stad in de Prov. Zuid Holland, Gelderland of Utrecht) geplaatst te zien, de een als MEESTER- of TWEEDE-KNECHT en de ander voor DERDE-KNECHT. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met franco brieven onder Lt. Y., Bureau Handelsblad. (16776)

JONGELING GEVRAAGD.

Tegen opklimmend Salaris wordt terstond als **LEERLING** gevraagd in een drukken BOEKHANDEL te Amsterdam, een Fatsoenlijk Burger **JONGELING**, die eene goede en vlugge hand schrijft en goed Rekent. Ouderdom niet beneden 14 jaren en P. G. Wie daarbij eenige Taalkennis bezit of reeds eenige onderwijding in het Vak heeft, zal het eerst in aanmerking komen. Adres met Franco en eigenhandig geschreven Brief, onder Lett. B. H. L., Bureau Handelsblad. (16798)

WAARSCHUWING.

Meermalen reeds, en nu onlangs weder, is het mij ter ooren gekomen, dat sommige Winkeliers Doorschijnende Zeep van andere Fabrikanten, voor de door mij Geannonceerde **KRISTALZEEP** aan het Publick Verkoopen. Ik waarschuw voor deze Misleiding, en maak tevens daarop opmerkzaam, dat ieder Stuk mijner **ECHTE KRISTALZEEP** MET MIJNEN NAAM GESTEMPELD IS.
WILHELM RIEGER.
LONDEN & FRANKFORT a/M.
26 Lambeth Hill,
Doctors Commons. (16361)

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Voor de SPOEDIGE en ALGEHEELE **GENEZING**, zonder aanwending van Kwik, van: Huidziekten, Dauwworm, Keel- of Kliergezwellen, Jicht en Syphilitisch Rhumatismus, Vloeden, Zweren en verouderde en nieuwe Geheime Ziekten, of die aan andere geneeswijzen weerstand bieden. De Flesch draagt de Handteekening van Doctor **GIRAUDEAU DE St. GERVAIS**, en wordt bij HH. Apothekers in HOLLAND, BELGIE en FRANKRIJK verkocht. (13529)

Een **JONG MENSCH**, in staat de HOLLANDSCHE, FRANSCHE, ENGELSCHE en HOOGDUITSCHE CORRESPONDENTIE te voeren, het ITALIAANSCH BOEKHOUDEN magtig en des Voormiddags op een Handelskantoor te dezer Stede werkzaam, zag gaarne zijne Namiddaguren besteed tot het **BIJHOUDEN VAN BOEKEN**, of het verrigten van eenig ander **SCHRIJFWERK**. Reflecterenden adresseren zich franco Lett. W. S. bij de Boekh. M. SCHOONEVELD & ZOON, Beursteeg, E 188, alhier. (16769)

VOOR GENEESKUNDIGEN.

Dr. NEUMANN, **STUDIËN OVER KRANKZINNIGHEID EN GEMOEDSLIJDEN.** Vermeerderd met de Nederl. Wetgeving op Krankzinnigen en Krankzinnigen-Gestichten, en met Aanteekeningen bewerkt voor Nederland, door Dr. J. J. KERBERT. Prijs *f* 3.75.

Dr. J. J. KERBERT, **KLINISCHE MEMORANDA.** Practisch Geneesk. Vademecum, bewerkt ten dienste van Med. Doct., Genees-, Heel en Verloskundigen en Med. Studenten. In Zakformaat gebonden Prijs *f* 3.90.

Dr. MICHAELIS, **COMPENDIUM VAN DE LEER DER SYPHILIS**, voor practische Artsen en Studerenden. Vertaald en met Aanteekeningen voorzien door Dr. HUET, te Amsterdam. Prijs *f* 3.90.

Bovenstaande Werken zijn uitgegeven bij J. H. GEBHARD & C°., te Amsterdam, en voorts algemeen verkrijgbaar. (16826)

BOUWKUNDE.

Door de Erven DOORMAN, Boekhandelaren, te 's Gravenhage, wordt afgeleverd:

De tweede vermeerderde Druk van het **BOUWKUNDIG WOORDENBOEK**, bevattende de verklaring van alle kunsttermen en bewoordingen bij de Bouwkunde voorkomende, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Aannemers en verdere Bouwkundigen, door den Majoor-Ingenieur **J. D. PASTEUR** en den Kolonel-Ingenieur **P. NOOT.** 3 Deelen met Platen (1140 Bladzijden). In plaats van *f* 12 voor *f* 5.

De tweede vermeerderde Druk van het **THEORETISCH EN PRACTISCH BOUWKUNDIG HANDBOEK**, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Timmerlieden, Metselaars en verdere Bouwkundigen, door **W. C. BRADE**, Kapitein-Ingenieur, 4 Deelen in kwarto, met 37 Platen. In plaats van *f* 25 voor *f* 10. (16793)

Bij W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, verschenen:

I. UITTREKSEL UIT HET DAGBOEK
VAN

W. J. C. RIDDER HUYSSEN VAN KATTENDIJKE,

Kapitein-Luitenant ter Zee,
gedurende zijn verblijf in Japan in 1857, 1858 en 1859.
Met eene Kaart van de Westkust van Kiusiu en Japan. Prijs *f* 2.80.
De Kaart afzonderlijk op zwaar Papier *f* 1.

II. EENE TWEEDE UITGAVE VAN:

DE OPKOMST VAN DE
NEDERLANDSCHE REPUBLIEK,

DOOR

JOHN LOTHROP MOTLEY,

vertaald onder toezigt van **Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK.** 9de en 10de Aflevering.
Deze nieuwe uitgaaf zal bestaan in 4 Dln., uit te geven in 12 à 13 Maandelijksche Afleveringen, à 65 Cents, welke nog dit jaar zullen verschijnen. (16777)

BOEKVERKOOPING.

FREDERIK MULLER, te Amsterdam, zal van de **BIBLIOTHEKEN**, nagelaten door Wijlen de Wel-Ed. Gestr. HH. J. W. v. ROMUNDE en D. F. CROMMELIN, Verkoopen;

VRIJDAG 5 October. De Werken over BIBLIOGRAPHIE, over REGTSGELEERDHEID en NEDERL. REGT en Werken van Genootschappen.
ZATURDAG 6 October. De Werken over GESCHIEDENIS en AARDRIJKSKUNDE. (16835)

VERKOOPING VAN HET
PHYSISCH KABINET
EN VOORWERPEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD,

nagelaten door den Wel-Edel Zeer Gel. Heer Dr. **P. A. JELTES**, te 's Gravenhage, op Woensdag 24 October 1860, door en ten huize van den Boekhandelaar MARTINUS NIJHOFF, te 's Gravenhage.
De Catalogus dezer belangrijke verzameling, vervaardigd door den Heer W. M. LOGEMAN te Haarlem, is op Franco aanvraag te bekomen. (16810)

COMMENTARII PHYTOGRAPHICI, quibus varia rei herbariae capita illustrantur; ed. **F. A. G. MIQUEL.** 3 fasciculi cum 14 Tabules. In folio. Voor *f* 4 in plaats van *f* 22.20.

Recueil de figures de **VERS INTESTINAUX**, ouvrage présentant une distribution méthodique de ces animaux, les caractères généraux et particuliers de leurs familles et de leurs genres, principalement suivant le système de C. A. RUDOLPHI, et la description de quelques espèces les plus remarquables, par **T. G. VAN LIDTH DE JEUDE.** In folio. Avec 11 planches. Voor *f* 1.75 in plaats van *f* 8.

Traités et découvertes sur la physiologie de la **MOËLLE ÉPINIÈRE**, par **J. VAN DEEN**, augmentés de Nouvelles recherches, qui n'ont pas été publiées et d'une planche Lithogr. Grand in 8°. 224 Pages. Voor *f* 0.75 in plaats van *f* 2.40.

Kleine bijdragen tot de practijk der Geneeskunde, door **E. J. THOMASSEN à THUESSINK.** 3 Stn. gr. 8°. Voor *f* 0.40 in plaats van *f* 1.20.

De laatste Exempl. van bovenstaande belangrijke Artikelen zijn te bekomen bij **G. THEOD. BOM**, Kalverstraat E 10 te Amsterdam. (16774)

Bij de Boekhandelaren VAN HULST & VAN DAM te Kampen, ziet het licht:

KAMPER UIJEN,

EENE VERZAMELING VAN GEESTIGE ANECDOTEN, PUNTDICHTEN, ENZ.

Uit eenige Jaargangen der Kamper Courant.
TWEEDE STUKJE. PRIJS 40 CENTS.

KAMPER UIJEN.

EERSTE STUKJE. PRIJS 40 CENTS.

HARM'S

LOTGEVALLEN ALS KOLONIAAL OP REIS NAAR OOST-INDIË GEDEELTELIJK IN BRIEVEN IN DEN DRENTSCHEN TONGVAL „AN ZIEN OLDERS."

PRIJS 40 CENTS. (16035)

De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, debiteert met succes:

LEERBOEK
DER ONBEWERKTUIGDE SCHEIKUNDE;

GEDEELTELIJK NAAR
Dr. THOMAS GRAHAM'S

Elements of Chemistry,

BEWERKT DOOR Dr. **FR. JUL. OTTO.**
Uit het Hoogduitsch vertaald en met Aanteekeningen voorzien, door **J. P. C. VAN TRICHT,** *Apotheker.*
Met talrijke Houtsnee Figuren.

Eerste Deel. — 1e Stuk en IIIe Deel 1e Stuk Prijs *f* 2.90.
GRAHAM-OTTO'S LEERBOEK DER ONBEWERKTUIGDE SCHEIKUNDE zal, even als het oorspronkelijke Werk, in 3 Dln. worden uitgegeven, die bij Afleveringen achtereenvolgens zullen verschijnen. Bij de laatste Afl. van ieder deel wordt een Omslag voor dat deel gevoegd.
Ieder jaar zal minstens één deel het licht zien, zoodat het geheele werk uiterlijk binnen 3 jaren compleet zal zijn tegen eenen prijs, nagenoeg gelijk aan dien van het oorspronkelijk werk.
Men komt dus zoodoende, door eene jaarlijksche uitgave van ruim *f* 8, in een tijdsverloop van 3 jaren, in het bezit van het beste Scheikundige werk, dat tot nog toe bestaat.
De complete uitgave wordt door den Uitgever gewaarborgd. Afzonderlijke Afleveringen zijn niet verkrijgbaar. (16782)

ZELDZAAM VOORKOMENDE GELEGENHEID TE HAARLEM.

Op Zaturdag 6 October e. k., zullen binnen HAARLEM, in de *Gouden Leeuw*, publiek worden Verkocht: **TWEE UITMUNTENDE, RUIME en NAAST ELKANDER GELEGENE HUIZEN** met **TUINEN** en achter gelegen **PAKHUIS**, op het Beste en Volkrijkste gedeelte der Stad; welke HUIZEN eene bijzonder Goede Gelegenheid aanbieden tot het vestigen van eene uitgebreide Handels-Zaak.
NB. Beide PERCEELEN zijn Dagelijks te bezigtigen. (16786)

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

HET ZEEGAT UIT!

EEN ROMAN VAN A. J. DIEPERINK.

Twee Deelen gr. 8°. Met fraaije Titelplaten. Prijs *f* 5.90.

In Romantischen en allezins onderhoudenden vorm vindt men in dit Werk den geheelen levensloop beschreven van den **NEDERLANDSCHEN ZEEMAN.** Het verdient in hooge mate de aandacht van een ieder, die in het Zeemansleven belang stelt.

Vroeger verschenen bij dezelfde Uitgevers:
A. J. DIEPERINK, de Fortuinzoekers, een Zee-Roman. Twee Deelen gr. 8°. met Vignetten. Prijs *f* 5.50.
——— Tien Maanden op Zee. Schetsen uit het Leven van een Kajuitsjongen. Twee Deelen gr. 8°. met Vignet. Prijs *f* 4.25. (16837)

Bij TEN BRINK & DE VRIES, te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

WANDELING DOOR HET LEVEN AAN DE HAND VAN DEN BIJBEL,

EEN BOEK VOOR VROUWEN EN MEISJES.

Naar het Hoogd. van **CAROLINE SPECKER.**
Vertaald door Dr. J. TICHLER, Theol. Dr. en Pred. te Leiden.
PRIJS *f* 1.10. (16814)

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:

EEN VIERDEN VERMEERDERDEN DRUK VAN
DE STAATSWETTEN VAN NEDERLAND.
600 PAG. DRUKS, IN LINNEN BAND PRIJS *f* 2.

Dat deze verzameling de volledigste is van alle bestaande Uitgaven, zal genoegzaam blijken, zoo men nagaat, dat hierin 47 onderscheidene Wetten zijn opgenomen. — Onder de nieuwste Wetten telt men, die: op het Lager Onderwijs, (Staatsblad 1857, N°. 103); tot herziening der Tabel bedoeld in Art. 99 der Kieswet (Staatsblad 1858, N°. 37); op het Regt van Successie en Overgang (Staatsblad 1859, N°. 36); omtrent het gebruik der Spoorwegen (Staatsblad 1859, N°. 98); enz., enz. (15868)

D. A. THIEME, TE ARNHEM, heeft verzonden:

GULDENS-EDITIE, N°. 13-15.

GRAAF PEPOLI. DE ROMAN VAN EEN RIJK EDELMAN, DOOR MEVR. A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT.

Drie Deelen. N°. 1-12 der GULDENS-EDITIE is in alle Boekwinkels voorhanden. Elk Deel is afzonderlijk à *f* 1 verkrijgbaar. (16410)

AMSTERDAM, Donderdag 4 October.

Men zegt dat de Tweede Kamer met rassche schreden weder een reces te gemoet gaat, namelijk na de behandeling der financiele wetten in de afdeelingen. Na dat reces zoude het ontwerp van wet omtrent de regterlijke organisatie het eerst aan de orde worden gesteld in de openb. zitting. Wenschelijk zoude het zijn (indien dit gerucht waar is) dat, even als de ontwerpen omtrent de emancipatie der slaven in West-Indie, ook dat het tarief van regten van in- en uitvoer nog tijdig werd afgedrukt, opdat beide voor het reces in de afdeelingen worden behandeld.

Heden zijn aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal rondgedeeld de ontwerpen van wet betreffende de afschaffing der slavernij in West-Indie. De Regering zegt in de memorie van toelichting, dat zij het moeijelijk, zoo niet onmogelijk acht, de uiteenloopende gevoelens tot eene voldoende meerderheid te vereenigen. Des ministers ernstig verlangen en streven was en is steeds om de emancipatie zoo spoedig mogelijk en op de minst schadelijken voet tot stand te brengen. Hij acht dit noodzakelijk in het belang der kolonie en in het belang van het moederland. Hij zou zich gelukkig achten, zoo het hem gegund mogt wezen, aan de totstandkoming van dien grooten maatregel werkdadig deel te hebben gehad. In de ontwerpen is aan vele bedenkingen der Kamer toegegeven. De kosten der emancipatie zijn berekend op *f* 13,859,280 behalve 2 millioen voor toekenning van premien tot aanmoediging der immigratie.

Heden namiddag vereenigde zich in het locaal *Diligentia* een aantal onzer stadgenooten, daartoe door den Heer Mr. J. v. Lennep uitgenoodigd, ten einde eene mededeeling, betreffende het oprigten van een standbeeld hier ter stede voor onzen grooten dichter Vondel, te ontvangen. De Heer Mr. J. van Lennep nam het woord en deelde mede, dat hij reeds herhaaldelijk was uitgenoodigd, om onze landgenooten tot het brengen van dergelijke hulde aan de nagedachtenis van den vader onzer dichters aan te sporen. Hij was daarvoor echter tot nu toe teruggedeinsd, daar hij nog voortdurend zijn tijd wijdt aan het stichten van eene andere eerezuil, door eene nieuwe uitgave van des dichters werken. Na hetgeen echter bij de onthulling van Tollens standbeeld te Rotterdam heeft plaats gehad, waar het oprigten van een standbeeld voor Vondel ter sprake werd gebragt, en door den Heer Bakhuyzen van den Brink de wensch werd uitgedrukt, dat de uitgever van Vondels werken zich aan het hoofd dezer zaak zou plaatsen, meende hij zich niet langer daaraan te mogen onttrekken. Hij verklaarde derhalve die taak op zich te nemen en stelde voorts aan de aanwezigen voor den burgemeester dezer stad, die reeds op de lijst voor bijdragen tot dit doel, die bij de vroeger gemelde gelegenheid te Rotterdam was rond gegaan een bewijs van groote belangstelling in deze zaak had gegeven, het lidmaatschap der zamen te stellen commissie aan te bieden en aan het hoofd van het stedelijk bestuur en den spreker de keuze van de overige leden der commissie over te laten. Nadat de aanwezigen zich door luide blijken van goedkeuring met het voorgestelde hadden vereenigd, riep de leider der vergadering hunne morele ondersteuning voor deze zaak in. Hij eindigde met dichters, letterkundigen, kortom met allen, die belang stellen in onze letterkunde in het algemeen en in de werken van den vorst onzer dichters in het bijzonder uit te noodigen, om al hunne krachten tot bereiking van het beoogde doel aan te wenden.

Moge die uitnoodiging niet onbeantwoord blijven. Vooral ook de materiële ondersteuning ontbreke niet, wanneer die wordt gevraagd, opdat eenmaal binnen Amstels wallen het standbeeld van den beroemden stadgenoot getuige, dat Amstels ingezetenen ware verdiensten weten te waarderen.

In de afgeloopen maand Sept. hebben binnen deze gemeente plaats gehad 536 geboorten, behalve 23 levenloos aangegevene), 434 sterfgevallen, 153 huwelijken en 2 echtscheidingen.

Reeds vroeger is medegedeeld, dat ten gevolge der ruimere afmetingen, die men aan het Apeldoornsche Kanaal en de daarin te brengen kunstwerken wenschte te geven, en met het oog op den minder gunstigen toestand der sprangen, eene wijziging van het oorspronkelijke plan noodig werd, om zoo veel doenlijk gebrek aan voedingswater voor te komen. Ten gevolge van een in Februarij 1859 ingesteld onderzoek, werd nabij Apeldoorn in de toen voorgedragen rigting nog eene wijziging gebragt, volgens welke het kanaal thans zal loopen van de haven zuidwaarts tusschen het dorp en Welgelegen en van daar ten zuiden langs Welgelegen in twee bogten, het hooge terrein verlatende, oost- en zuidwaarts op, het lager terrein zal bereiken, om verder over het algemeen de aangenomen rigting naar Dieren te volgen.

Ofschoon het kanaal reeds voor een aanzienlijk gedeelte is aangelegd, wordt de voltooijing echter vertraagd door de moeijelijkheden bij den aankoop der vereischte gronden ondervonden en waardoor eene geregtelijke onteigening noodig is.

De kosten van het kanaal, welke vroeger op *f* 285,000 waren geraamd, zullen door het op ruimere schaal aanleggen der sluizen en bruggen, door het maken van eene steenen in plaats van eene houten schutsluis, door het onteigenen van meerder breedte grond tegen veel hoogeren prijs dan aanvankelijk was geraamd, alsmede door duurder arbeidsloon en noodzakelijke vermeerdering der aarde- en kunstwerken, aanmerkelijk stijgen, zoodat thans berekend wordt benoodigd te zijn eene som van *f* 375,900, dat is *f* 90,900 meer dan de vroegere raming.

Uit Curaçao schrijft men aan de *Utr. Ct.* per mail van 7 Sept.:

Curaçao geniet bij voortduring eene gewenschte gezondheid. Zr. Ms. stoomschip Vesuvius, command. Arntzenius, en de schoener Schorpioen, command. van Moorsel, liggen thans in deze haven.

Onze haven is onlangs bezocht geworden door eene oorlogskorvet der Vereenigde Staten en eene Spaansche oorlogsbrik, en in deze week door een Spaansch oorlogschip en eene Spaansche oorlogsbrik. De Amerikaansche korvet is naar Rio Hache vertrokken, om reclames te doen wegens het schenden der Amerikaansche vlag. De Spaansche brik is naar Havana teruggekeerd. De laatst aangekomene Spaansche oorlogstoomboot en oorlogsbrik zijn dezen morgen naar Laguayra vertrokken, om bij het gouvernement van Venezuela reclames te doen wegens mishandelingen aan emigranten van de Canarische eilanden. Deze emigranten zijn wegens mishandelingen in Venezuela voor het grootste gedeelte naar St. Domingo vertrokken. Verscheidenen zijn vermoord geworden. Het is eene aanwinst van landbouwers voor St. Domingo; men vreest echter, dat zij daar niet beter zullen behandeld worden, want de Dominikaansche Republiek is, even als de Venezulasche, altijd in burgeroorlog gewikkeld.

Venezuela geniet thans eenige rust, want de federalisten bezitten thans geene legermagt, om eenige krijgsverrigtingen van belang te kunnen ondernemen, doch de gemeenschap van de zeeplaatsen met het binnenland wordt zeer belemmerd door partijbenden, guerillas, en ongelukkiglijk is het gouvernement niet bij magte, om deze guerillas te bedwingen. Het zal nog lang duren eer dat de rust geheel en al in deze republiek zal hersteld zijn.

Nieuw-Grenada bevindt zich in geen beteren toestand dan Venezuela. Van de acht federatieve staten hebben drie der Noordelijke staten zich van het bondgenootschap afgescheiden en rigten legers op, om de hoofdstad Bogota aan te vallen. Santa Martha wordt door de partij der liberalen belegerd. De liberalen zijn de afgescheidenen; de anderen worden conservadores genoemd. Drie provincien houden zich geheel neutraal.

De Dominikaansche republiek schijnt zich onder het protectoraat van Spanje te willen stellen. Onlangs is te St. Domingo een aantal Spaansche officieren, ingenieurs en machinisten, zoo ook industriëlen, uit Spanje aangekomen, en er worden, naar men zegt, eenige Spaansche troepen aldaar verwacht.

De tweede Belgische en Fransche posten zijn niet aangekomen bij het ter perse leggen van dit nommer van ons blad.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 3 Oct.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht.	Temperatuur.	TOESTAND DER LUCHT.	TOESTAND DER ZEE.
	Millimèt.					
Brest	+ 8.9	W.	—	14.2	betrokken.	kalme zee.
Havre	—	W.	0	13.0	idem.	stil effen.
Parijs	+ 7.5	W. Z. W.	—	11.9	zwaar bewolkt	—
Hartlepool	— 4.3	N. W.	—	14.4	zeer winderig.	slecht water.
Plymouth	+ 7.6	W. N. W.	1	15.6	regen, mist.	idem.
Portsmouth	—	W.	—	14.4	somber.	holle zee.
Utrecht	+ 3.8	W. Z. W.	1	12.0	zwaar bewolkt	—

2 Oct. Grootste verschil der afwijking tuss. Brest en Utrecht 3.2
3 " " " " " " Idem " Hartlepool 13.4

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN van 4 October 8 u.

NAMEN DER PLAATSEN.	BAROMETER.	WIND. RIGTING.	WIND. KRACHT.	TEMPERAT.
Maastricht	57.16	W.	2	8.8
Groningen	53.18	W.	2.1	8.4
Nieuwed. (Helder)	54.19	N. W. t. N.	3.0	10.9
Vlissingen	57.71	W. t. N.	1.0	1.0
Grootste verschil	V 4.53 G.			

LAATSTE BERIGTEN.

WEENEN, Dingsdag October.

Volgens den jongst bekend gemaakten staat van de nationale bank bedroeg de voorraad munt en muntmateriaal 1,226,423 fl., zijnde eene vermeerdering sedert de vorige maand van 6572 fl. De in omloop gebragte bankbilletten beloopen eene som van 464,3,826 fl., zijnde eene vermeerdering sedert de vorige maand van 3,01,58 fl. Wissels in portefeuille 51,038,060 fl. en op buitenlandsche huizenen bedrage van 8,190,590 fl.

FRANKFORT, Woensdag den 3den October. Slotkoersen: 5 pCt Metall. 46¼; Dito Nation. 55⅞; Loten — BankActien —; Cred. —; 3 pCt. Spanje 46; Dito 1¾ pCt. 38⅜. — Wissel: Londen 116⅝; Weenen 88⅜.

HAMBURG, Woensdag den 3den Oc 3 pCt. Russen 59⅜; 3 pCt. Spanje 43½; 1¾ pCt. Dito 37½; Vereinsb. ¼ Noord-Duitsche Dito 81. — Wissel: Londen —.—; Amst. —.—.

TURYN, Woensdag October.

De deputatie uit Sicilie herwaarts gezonn, is heden door den graaf Cavour ontvangen en heeft eene langdurigconferentie met den minister gehad. Morgen zal zij ten gehoore wordenoegelaten bij den Prins van Caringnan. De deputatie uit Napels wordt poedig verwacht.

ROTTERDAM, 4 Oct. Tarwe 158/2 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 430; 157/2 ℔ witb. Pools. *f* 445; 160, 158/2 ℔ oude dito 440.

SCHIEDAM, 4 Oct. Moutwijn *f* 14¼; Genever *f* 19¾, Amst. Proef *f* 21.

HAMBURG, 3 Oct. *Granen:* Tarwe loco met eenigen handel in gunstigen stemming; op levering per het voorjaar met levendige vraag, doch zonder aanbiedingen. Rogge in loco vast op levering van de Oostzee onveranderd.

ROTTERDAM, Donderdag 4 Oct. W. . 2½ pCt. 62¾; Dito 3 pCt. 75$\frac{9}{16}$; Spanje Amort. 22⅝; Port. 1856/57 4⅞; Rusland Cert. Orig. 2de, 3de en 4de Leening 4 pCt. 76⅝; Oostenr. Met. 46⅝; Dito Nat. 54½; Mex. 21$\frac{1}{16}$; Grenada 21$\frac{1}{16}$; Dito Uitg. 6¾.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Donderdag 4 October.

Koffij gesouteneerd. — *Thee* stil. — *Suiker* vast. — *Rijst* stationnair. — *Lijnolie* 30 a 30¼.

LONDEN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Consols 93¼ a ⅜; Mexikanen 22⅛ a ⅜; 4½ pCt. Peru —; 3 pCt. Dito —; ¾ pCt. Grenada 16¾ a 17¼; Dito Uitg. 6¼ a ½; 2½ pCt. Venez. — a —; 3 pCt. Portug. —; 1¾ pCt. Spanje 39½ a ¾; Cert. Coup. —; 5 pCt. Russen —.

LIVERPOOL, HEDEN, Donderdag 4 October.

Heden zijn van *Katoen* 8000 b. omgezet; prijzen gesouteneerd.

PETERSBURG, HEDEN, Donderdag 4 October,

De Keizerin is gisteren te Tsarkoje-Selo gelukkig van een Grootvorst bevallen.

De Keizer vertrekt den 12den naar Warschau en zal den 13den te Wilna aankomen.

WEENEN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Nat. 75.10. — Wissel 13.10.

BERLIJN, HEDEN, Donderdag 4 October.

Rogge: Herfst 50, voorjaar 46½; *Olie:* Herfst 1⅝, voorjaar 12⅛; *Haver:* Herfst 26¼, voorjaar 25¼.

BERLIJN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. 5 pCt. Metall. 49½; Dito Nat. 57¾; Dito N. Leening 67½ p.; Loten 1860 —; Stiegl. 5de Serie 92¼ p.; Dito 6de Serie 101¾ p.; 5 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 61; 5 pCt. Pruisen 105½. — Wissel: Londen 2/m. 6.17; Parijs —; Hamb. —; Amst. 141½; Weenen 75⅝; Petersb. 3/w. 98⅛.

HAMBURG, HEDEN, Donderdag 4 October.

Olie: Herfst 26.2, Voorjaar 27.2.

PARIJS, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Fransche 3 pCt. 69.47½, 69.35, 69.40; 4½ pCt. Dito —; Fransch-Oostenr. Spoorw. 497.50; Cred. Mob. 725; 3 pCt. Spanje 47¼ a ⅜; 1¾ pCt. Dito 39⅜.

MADRID, Woensdag 3 October.

De *Gaceta* meldt, dat de Cortes den 25sten Oct. zullen bijeenkomen.

De *Espana* beweert, dat de voornaamste Carlistische aanvoerders geneigd zijn, om Koningin Isabella te erkennen.

MADRID, Woensdag 3 Oct. 3 pCts. 47.95; 1¾ pCts. 40.10.

TEXEL, HEDEN, Donderdag 4 October.

Binnen: Lion, S., Londen. - Minister Thorbecke, S., Hull.

Uitgezeild: Diana, S., Londen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Donderdag 4 October.

Afloop der heden gehouden TABAKS-veilingen:

1ste Veiling: 1214 p. Java merk Djambean verkocht tot 32 a 63½, dooreen ca. 41 c.; — 1356 p. dito merk B. J. D. L. verkocht tot 31 a 172 c., dooreen ca. 99 c.

2de Veiling: De 620 p. Java, merken A. S. Malang en A. S. Malang J, en 894 p. dito merk T. R., zijn, gelijk gisteren gemeld, uit de hand verkocht.

3de Veiling: 201 p. dito, merk Tempeh, verkocht tot 30½ a 75 c., dooreen 60½ c.

4de Veiling: 449 pakken Java, 14 kav. verk. tot 38 a 107½ c., 8 kav opgeh. tot 32½ a 120 c.

5de Veiling: 49 cer. Havana, enz. enz., 5 kav. Havana verkocht tot 35½ a 170 c.; 6 kav. idem Sagua, verk. tot 40½ a 95 c.; 2 kav. Cuba, verk. tot 45 a 46 c; 1 kav. Florida, verk. tot 34½ c.; 1 kav. Seedleaf, verk. tot 27½ c. en 32 kav. Sigaren, opgeh. tot *f* 12.

6de Veiling: 156 p. Java en 20 cer. Domingo, 2 kav. Java verkocht tot 58 a 80, 6 kav. dito opgeh. tot 44½ a 66, 1 kav. Domingo verkocht tot 31 c.

7de Veiling: 318 p. Java enz.; 8 kav. Java verkocht tot 36½ a 159½ c.; 8 kav. opgeh. tot 70 a 125 c.; 2 kav. Zuid-Amerik. verkocht tot 38 c.; 6 kav. Bindstroo, verkocht tot 35½ a 37½ c.

8ste Veiling: 1287/4 en 80/10 k. Sigaren, diverse merken, alles verkocht.

9de Veiling. 280/2 kisten Manilla Sigaren, 11 kav. verkocht tot *f* 31 a 26¾ 3 kav. opgeh. tot *f* 27¾ a 29½.

In de heden door de N. H. M. gehouden veiling van JAVA THEE is alles tot de volgende prijzen verkocht:

Boei 87 a 108 c., Congo 92 a 121 c., Souchon 92 a 137 c., Pecco 131 a 411 c., Tonkay 71 a 114 c., Schin 60 a 102 c., Uxim 79 a 132 c., Hysant 115 a 156 c., Joosjes g. b. 61 a 126 c., idem f. b. 73 a 161 c.

(*Onder het afdrukken dezer duurt de Veiling voort*).

Heden gedaan van Rogge op levering in deze maand *f* 183, in Maart *f* 185.

Heden is gedaan Koolzaad op 9 vat Olie, te leveren in April e. k. a 73½ ℒ.

SCHIEDAM, 3 Oct. Rogge verkocht: 144/2 ℔ Kunda *f* 208 ct. *f* 210 6/w.; Garst, in veiling ca. 85 l. min of meer beschadigde Libau verkocht van *f* 198 a 196 ct. per last, wegende van 110 a 109 ℔ Pool; 129/2 ℔ Libau *f* 189 ct., *f* 191 6/w.; Moutwijn *f* 14.50; Genever *f* 20; Amst. Proef *f* 21.25.

MONNICKENDAM, 3 Oct. Heden werden ter Kaasmarkt aangevoerd 30 stapels, wegende te zamen 7656 Nederl. ℔. De hoogste prijs was *f* 26 per 50 Ned. ℔.

CULENBORG, 3 Oct. O. ruwarige Tarwe van *f* 13 tot 14; n. dito *f* 12 a 12.75; o. roode Tarwe *f* 12 a 13; n. dito *f* 11 a 12; n. Rogge *f* 6.50 a *f* 7.50; Haver *f* 4 a 5; Aardappelen *f* 2 a 2.50; alles per Ned. mud; Kippeneijeren *f* 3.40. Boter *f* 1.40 per Ned. ℔.

GRONINGEN, 2 Oct. Bij beperkte aanvoer was de stemming onzer markt willig. *Tarwe* zeer gezocht, de oude 50 c. en de nieuwe 30 c. verhoogd: 127 ℔ o. roode *f* 12.50.75; 120 a 123 ℔ n. Oml. dito *f* 9.20 a 60.80; 116 a 120 ℔ n. Old. dito *f* 8.40.55 a 90, 9.05. — *Rogge* tot vorige prijzen verk.: 120 a 123 ℔ Inl. en Pruis. *f* 6.70 a 7; 113 a 116 ℔ n. Inl. *f* 5.60 a 6. — *Boekweit* bij geringen aanvoer 20 c. hooger verkocht; 110 a 113 ℔ grijze Zand *f* 6.30 a 80; 110, 113 ℔ n. Zwarte dito *f* 6.10 a 60. — *Garst* tot 10 c. verhooging, voornamelijk ter verzending naar Friesland; 93, 96 a 99 ℔ n. Winter *f* 4.70, 5.10 a 55; 99 a 103 ℔ n. Knobbe *f* 5.15 a 55. — Dikke Brouw *Haver* 10 c. hooger, witte Voer niet ter veil, terwijl de ligte zwarte Voer iets lager verkocht is; 78 a 82 ℔ n. dikke Brouw *f* 4.15 a 35; 65 a 68 ℔ n. zwarte Voer *f* 2.80 a 3.20. — Van nieuwe *Paardenboonen* was een enkel klusje ter veil, veel vochtiger als het vorige en niet verkocht. — *Gort* weinig in omgegaan. — *Koolzaad* meest als voren, het beste *f* 11.50 a 12.25 en het mindere *f* 8 a 10.50. — *Geelmosterdzaad,* voor het puikste bestond alleen eenige vraag van *f* 14 tot 18, doch de afwijkende bijna niet te plaatsen. — *Raapolie* *f* 40. — *Lijnolie* *f* 29.50.

RAALTE, 3 Oct. De prijzen op de heden gehouden markt waren als volgt: Koeijen ondervonden eene aanzienlijke daling door de veelvuldige regen en het onder water staan der landen, verschillende wel *f* 30 per stuk bij de vorige markt: Vette Koeijen met geringen voorraad *f* 140 a *f* 205, Dragtige Dito veel ter markt *f* 60 a 110; Guste Dito *f* 70 a *f* 110; Vette Schapen *f* 10 a 16; Magere Dito *f* 6 a 12; Lammeren *f* 3.50 a 14; Varkens *f* 15 a 40; Biggen *f* 4 a 15; Appelen en Peren *f* 1 a 1.25 per zak; Kippen Eijeren *f* 2.40 a 2.50 per 100 stuks; Was *f* 1.04 per 5 Ons.

ANTWERPEN, 3 Oct. *Koffij* ferm prijshoudend; de omzet bepaalde zich heden tot 300 b. Brazil in de tweede hand van 39½ a 41¾ c. — *Campechehout:* Eene partij van 20,000 kil. Laguna werd a *f* 4¾ afgedaan. — *Rijst* bij levendige vraag op vaste prijzen gehouden. Men heeft afgedaan 500 b. gepeld Aracan a *f* 9, 400 b. puike dito a *f* 9¼, 300 b. Rangoon a *f* 7¾ en 300 b. gebroken a *f* 7¼. — *Granen* zonder handel. — *Lijnzaad:* Berdianski *f* 13½.

KONINGSBERGEN, 29 Sept. *Granen:* De houders vragen ten gevolge der laatste rijzing in Londen hoogere prijzen, die echter niet bedongen worden. Nieuwe Tarwe is weinig gevraagd; Rogge eenigzins flaauwer, de inkoopen ter export. zijn veel verminderd.

STOKHOLM, 25 Sept. *Granen:* De aanvoeren nemen voortdurend toe; met uitzondering van eenige inkoopen op levering, gaat er uit gebrek aan levendigen kooplust weinig om. Tarwe onveranderd, van 18 a 25½ rd. n kw. Nieuwe Rogge is meestal niet zwaarder dan 13½ ℔; de prijs souteneert zich op 14 a 15 rd.; gedr. Russische 14 ℔, werd betaald met 17, dito ligtere met 16½ rd.; Rogge op het voorjaar aangeboden a 14 rd., per Junij zijn tot dezen prijs koopers.

LONDEN, 2 Oct. *Suiker:* Van W.-Ind. soorten werden heden 1586 v. tot vaste prijzen verkocht. — *Koffij* met minder vraag naar Plantation, echter werden de volle prijzen betaald. — *Thee* aanhoudend stil. — Van *Rijst* werden heden slechts 2000 b. verhandeld, deels goed blank Bengaal a 13.7½, Ballam a 11.4½; het artikel is zeer stil. — *Salpeter* gesouteneerd. — *Lijnzaad:* Vier a vijf ladingen van de Zwarte Zee hebben koopers gevonden van 55 a 55.6. — Schotsch *IJzer* stil op 51 a 51.3. — *Tin* flaauwer; Straits 131 a 131.6. — *Lijnolie* 30 a 30.3. — *Talk* ferm prijshoudend.

BALTIMORE, 17 Sept. De in ons laatst berigt van 11 dezer vermelde stilte heeft voortgeduurd en de markt is min of meer onveranderd. De inspectie der vorige week bedraagt 1938 v. Maryland, 737 v. Ohio en 1 v. Kentucky *Tabak.* Maryland: De belangrijke inspectie levert zeer weinig van goedsoortige Tabak op en de voorraden bij de facters bestaan doorgaans uit incourante kwal, waarvan weinig of niets verkocht wordt. Goede soort en kwal. is onveranderd gezocht gebleven en prijzen daarvan zijn zeer vast. Ohio is thans in kleine voorraad, waardoor de omzettingen natuurlijk onbelangrijk zijn; prijzen zijn echter onveranderd. Kentucky stil. In lading naar Rotterdam: Leila en Arnold Böninger. Aangenomen voor Rotterdam Kalamazoo a 32/6 en Jane Coquerel a 32/6. — *Vrachten* onveranderd; Rotterdam 32 s. 6 d. — *Koersen* zeer flaauw, Amsterdam 60 d. z. 41½.

MONTEVIDEO, 29 Aug. Gedroogde *Huiden* lager en tot omstreeks 76 r. te koop; gezouten ontbreken.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, 2 Oct. Consols sloten vast met ⅛ prijsverhooging. Van Buitenl. fondsen bleven Grenada Werkelijke en Uitgest. ongeveer ½ pCt. hooger; 4 pCt. Eng. Turken, Spaans. 1¾ pCt. en Mexic. rezen ¼ en Spaans. Coup. Bewijzen ⅛ pCt.

Consols 3 pCt. cont. 93 a ⅛; Dito op 11 Oct. 93¼ a ⅜; Mexic. 3 pCt. 22⅛ a ⅜; Dito op 16 Oct. 22⅛ a ¼; Gren. 4 pCt. 17 a 18; Dito Uitg. 6½ a ¾; Russen 4½ pCt. 93¾; Sardinie 5 pCt. op 16 Oct. 84⅞; Spanje 1¾ pCt. 39½ a ¾; Dito Cert. Coup. 6 a ¼; Turken 6 pCt. Nieuwe Leening op 16 Oct. 56⅜; Dito Geguarand. 4 pCt. 101¼ a ¾; Venez. 3 pCt. op 16 Oct. 23⅞ a 24; Dito 1½ pCt. 12⅜; Rhijnspoorweg £ 11½ a ¾; Antwerpen-Rotterdam £ 5⅞ a 6.

Scheepstijdingen.

AMSTERDAM, 4 Oct. De Ned. bark Juno, kapt. W. J. Chevalier, van Decima met steenkolen, ruwe zijde, was, enz. naar Batavia, is, volgens brief van Singapore van 18 Aug., in de nabijheid van Macassar gestrand. Volgens berigt van den kapitein, die 9 Aug. te Macassar was aangekomen, waren circa 1000 k. was en de lading steenkolen in het schip gebleven, dat waarschijnlijk daarmede weg zou zijn; de geborgen lading was te Macassar opgeslagen.

— Volgens brief van kapt H. Wijtenhorst, voerende het schip Davo, dacht hij 20 Julij van Wanchew naar Amoy te vertrekken.

HELVOETSLUIS, 3 Oct. Door den loodskotter N°. 4 is alhier aangebragt kapt. Petitgas en de verdere bemanning van de gezonken Fransche schoener Alma, van Requejada, met Erts naar Rotterdam bestemd. Deze schipbreukelingen werden op de hoogte van de Ooster door den loodskotter opgenomen.

HARLINGEN, 2 Oct. Het schip Gezina en Wilhelmina, kapt. H. R. Dokman, van Riga naar Amsterdam, op de Makkummerwaard gestrand, is, na een gedeelte der lading gelost te hebben, weder in vlot water gekomen.

ARCHANGEL, 19 Sept. Het schip Julia, kapt. Redley, van hier naar Amsterdam vertrokken, is lek uit zee teruggekomen, hebbende op de baar gestoten; zal nagezien worden.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 3 Oct.; Dankbaarheid, Potjer, Drammen (benevens de schepen per telegraaf gemeld).

VLIE, 1 Oct.; Juliana Louisa, Sprik, Dantzig. - Stoomvaart, S., Hamburg. - Kleine Hunninga, Arch. Jonge Bernard, Schaap, Riga. - Martha, Scherpbier, id. - Tweelingen, Poorta, Koningsb. - Johanna Ettina, Schuur, Dantzig. - Æolus, Dekker, Bergen. - Anje, Brouwer, Frederikstad. - Remelia Geertruida, Katoen, id. - Catharina, Willinga, id. - Goede Hoop, Haijer, Christiansand. - Renske, Mooi, id. - Onderneming, Kooiman, Arendahl.

HELVOETSLUIS, 3 Oct.; Vereeniging, van Noord, Lissabon. - Treffry, Chedwiggen, Liverpool. - British Queen, Andersen, Leith. - Elizabeth, Beverley, Newc. - Volunteer, Barton, id. - Jabez, Foreman, id. - Corel, Cracknell, Ipswich. - Auguste, Schwanck, Archangel. - Hollander, S., Petersb. - Felix, Renning, Riga.

BRIEL, 3 Oct.; Concordia, S., Londen. - Active, Norton, Newhaven.

DELFZIJL, 1 Oct.; Antje, Smit, Riga. — 2 Oct.; Marie, Piekert, Stettin. - Ida Taay, Stamhuis, Frederikstad. - Stientje Maria, Vos, id. - Geziena Helena, Albers, Laurvich. - Renske, Pott, Noorwegen. - Grietje Huisman, Kuiper, id.

VEERE, 29 Sept.; Chance, Martin, Newc. — 30 Sept.; Clemens, Persoon, St. David's.

LEER, 29 Sept.; Geertruida, Pronk, Harl.

HAMBURG, 1 Oct.; Amsterdam, S., Amst.

OP DE ELVE, 2 Oct.; Amstel, S., Amst.

FLENSBURG, 29 Sept.; Heidewika Regina, Pekelder, Amst.

DANTZIG, 30 Sept.; Gezina Jantina, Bekkering, Amst. - Froukje, Koops, Newc. - Aukje Gepkelina, Duintjer, Kopenhagen.

CHRISTIANIA, 26 Sept.; Aegir, Pedersen, Amst.

ARENDAL, 19 Sept.; Berendina, Bossinga, Dantzig n. Libourne. - de Hoop, Pot, Petersb. n. Antw.

BERGEN, 17 Sept.; Jacomina, Homan, Inverkeithing. - de Vlinder, Lambach, Rott.

KROONSTAD, 26 Sept.; Lambertha, Karst, Amst. - Jacoba Gesina, Reinders, id. - Eersteling, Coerkamp, id. - Anna en Arnoldina, van Wijk, Rott. - Friendschap, Smith, id. - Catharina, de Wal, Hamb.

ARCHANGEL, 16 Sept.; Elise, Nieboer, Amst. — 21 Sept., de Amstel, Weitinga, Rott.

Bij KOPENHAGEN, 1 Oct.; Willem I, S., Amst.

ELSENEUR, 30 Sept.; Ovida Helena, Bugge, Dantzig n. Amst. - Enigheden, Eilertsen, Riga n. id. - Haabet, Christensen, Sundswall n. Nieuwediep.

HOLTENAU, 30 Sept.; Eva Hendrika, van Dijk, Stettin n. Termunterzijl. - Broedertrouw, de Bey, Memel n. Burnham. — 1 Oct.; Bertha, Duit, Dantzig n. Antwerpen.

RENDSBURG, 28 Sept; Robert, Scholtens, Sunderland. - Trientje, Visser, id. n. Groningen. - Tetsia, Pinktje, id. n. id. - Immanuel, de Jonge, Memel n. Amst. - Geerdina Geertruida, Kramer, Stettin n. Leer. — 30 Sept.; Engelina, Schoon, Rostok n. Londen.

LONDEN, 2 Oct.; Cornelia, Bijkerk, Worcum.

FOWEY, 1 Oct.; Ossena, Dijer, Charlestown n. Dordrecht.

GLOUCESTER, 1 Oct.; Joanna, Veldhuis, Venetie.

LEITH, 29 Sept.; Vier Gebroeders, de Boer, Harlingen. — 1 Oct.; Holyrood, S., Rott.

GRIMSBY, 1 Oct.; Margina Rosetta, Koning, Dantzig.

SUNDERLAND, 30 Sept.; Triton, Kraeft, Rotterdam.

ALLOA, 29 Sept.; Preciosa, Lund, Delfshaven.

LIVERPOOL, 1 Oct.; Osprey, S., Rott.

GRANGEMOUTH, 30 Sept.; Johanna Maria, de Groot, Petersburg.

ABERDEEN, 29 Sept.; Fossina Siers, Boston, id. - Jonge Kerst, Brouwer, Elbing.

Op de LOIRE, 30 Sept.: Balmoral, S., Rott.

MALAGA, 20 Sept.; Rhône, S., Palermo.

LISSABON, 16 Sept.; Engelina Petronella, Kuijper, Newcastle. - Catharina Hoffland, Hazewinkel, id.

CORFU, 17 Sept.; Alida, Oldenburger, Rio-Janeiro.

GENUA, 26 Sept.; Rotterdam, S., Rotterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL, 3 Oct.; Beaver, S., Londen.

HELVOETSLUIS, 3 Oct.; Earl of Auckland, S., Londen, - Zingari, S., Hartlepool. - Gironde, S., Petersb.

BRIEL, 3 Oct.; Seahorse, S., Hull. - Ocean Queen, S., id. - Norfolk, S., Goole.

HAMBURG, 1 Oct.; Willem, Kröger, Amst. — 2 Oct.; Onrust, Bolmeijer, Delfzijl.

WOLGAST, 29 Sept.; Eva Hendrika, van Dijk, Termunterzijl. - Pieter, Smedes, id.

DANTZIG, 30 Sept.; Adrian, de Vries, Antw. - Anna, Timmer, Grimsby.

MEMEL, 29 Sept.; Nijverheid, Koops, Amst.

KROONSTAD, 25 Sept.; Barteld Herman, Rasker, Londen. - Geertina, Mooi, Hull. - Jacoba, Lukens, Kiel. - Geertje, Pomper, Kopenh. - Helena, Broekman, id. — 26 Sept.; Hollander, S., Rott.

ARCHANGEL, 21 Sept.; zeilkl.: Arthur, Dalgarno, Rott. - Vriendschap, Brouwer, de Maas.

STEDELIJKE TENTOONSTELLING VAN SCHILDER- EN ANDERE WERKEN VAN LEVENDE KUNSTENAARS TE AMSTERDAM.

VI.

Toen wij in de inleiding onzer Kunstbeschouwing, de Tentoonstelling een babel van Schilderijen noemden, bedoelden wij met die uitdrukking evenzeer eene verzameling der meest uiteen loopende rigtingen in genres als wel den verwarden en duizelenden indruk, dien men van een eerst bezoek meedraagt. Naar mate men in bijzonderheden treedt, de kunstproducten schift en onmeedoogend in de gelederen van verschillende afdeelingen rangschikt en in ieder genre weder bij het schoonste verpoost, kan men zich eerst rekenschap geven van al het merkwaardige, middelmatige en slechte. Evenwel blijft het onmogelijk, zelfs voor een argus-oog, al het bezienswaardige te ontdekken. Dit strekke tot verontschuldiging voor het goede, dat wij welligt over het hoofd mogten hebben gezien.

Onder de beestenschilders moeten wij voornamelijk nog wijzen op een keurig uitgevoerd doek van C. Tschaggeny te Brussel, N°. 400: Het binnen halen van het hooi. De drie paarden, dien den zwaar geladen wagen voorttrekken zijn zuiver van teekening, schoon van kleur en met delicaten penseeltoets geschilderd. Het is hier minder de stoute schildering en krachtige kleur, dan wel het aangename koloriet en de uitvoerige fijne toets, die het meest aantrekkelijks heeft. Het witte paard is buitengemeen zonnig en fraai van toon.

Pettenköfer te Parijs N°. 308. De drenkplaats. Dit vinden wij wat droog en grijs van kleur, te veel volgens bepaald procédé geschilderd.

J. J. Schenkel te Amsterdam. Kerkgezigten; deze zijn uitstekend en vol effect. Na Bosboom is die kunstenaar een der weinigen, die dat genre inderdaad schoon opvatten en interessant weten te maken.

Stegman te Dusseldorp, 379. Eene Kapel van binnen. Een juweeltje van toon en effect. De twee Duitsche Kerkschilders, die ons doeken op deze Tentoonstelling zonden, geven een goed denkbeeld van de hoogte, waarop dat genre zich in Duitschland beweegt. Het geheel is krachtig en fraai van kleur, het invallend zonlicht meesterlijk.

Onder onze jonge kunstenaren zouden wij ongaarne W. C. Nakken te 's Gravenhage, voorbijgaan, die een Ploegspan in rust, een Zomeravond, en Uiterwaard bij Oosterbeek inzond. Het eerste groote doek belooft een ferm en degelijk talent, dat voor het tegenwoordige reeds goede voortbrengselen levert, doch den baton de maréchal nog niet heeft gewonnen. In de twee kleine stukken scheen de kunstenaar meer meester van zijne taak. en zoowel frissche kleur als compositie en diepte, maken beide tot bevallige schilderijen.

N°. 301. De eerste duinhaas door P. T. van Os te Haarlem, een schilderij, welke aangenaam van kleur doch niet onberispelijk geteekend is. De paarden en figuren hebben geen corps, het is alles te doorschijnend en plat; daarenboven is de proportie der figuren verre van sierlijk.

Hoe geestig en fijn van toon is het strand aan de Zuiderzee van Charles Rochussen te Amsterdam. Schetsachtig en petillant van geest als de doeken van dezen kunstenaar zijn, is zijn werk onmogelijk met dat van anderen te vergelijken. Het heeft den trek van het genie. Waar anderen het slagtoffer worden van een of ander procédé, dat in zwang is, of de natuur door de oogen van een ander bestuderen, blijft Rochussen zijne originaliteit behouden. Het groote publiek weet de geestig geteekende figuren, altijd meesterlijk gegroepeerd, niet naar waarde te schatten, even min als den fijnen toon en de verscheidenheid zijner voorstellngen, wijl voor hen zijn penseel niet uitvoerig genoeg en zijn toets te breed is.

P. P. Schiedges te 's Gravenhage N°. 348. Gestrande stoomboot N°. 349. Woelend water voor Scheveningen. Twee allerliefste zeestukjes, fijn van toon en geestig gepenseeld.

Onder de stillevens vergaten wij nog Mevrouw M. Vos te Oosterbeek te noemen. Ofschoon dit stilleven wat het bijeenschikken der verschillende voorwerpen betreft, vrij onwaarschijnlijk is, moeten wij den algemeenen toon bewonderen; de kleuren waren allen fraai tegenover elkander en vormen een harmonieus, krachtig geheel.

W. Meijer te Dusseldorf; een kunstenaar, die denzelfden naam voerende, ook hetzelfde genre van onzen Meijer beoefent. »Het Stranden van het Amerikaansche barkschip de Hudson, aan de Zweedsche kust bij Kulla." Eene kloeke schilderij, fraai en krachtig van kleur, getuigt van groote verdienste.

Onder de teekeningen zijn vooral bezienswaardig N°. 25, »Kozakken van de linie van Terek" en N°. 26, »Russische boeren ter bedevaart", door P. Blanchard, te Parijs.

Verder zagen wij fraaije Houtgravures van den talentvollen Brown uit Brussel, die ook in ons land door zoo menige schoone gravure bekend is.

Chantal, te Amsterdam, N°. 54, 55 en 56, Gitano uit Perpignan; Vrouw uit Arles, N°. 56, Vrouw uit dito. Het zijn miniatuur portretten van groote uitvoerigheid in sapverw. De teekening der bevallige kopjes, benevens de kleur dier studiebladen is uitmuntend.

De staalgravures van C. E. Taurel te Amsterdam, die naar schilderijen van Scheffer en Israels genomen zijn, en ons daardoor in de gelegenheid stellen om zijn talent in het teruggeven van beider uiteenloopenden stijl op te merken, zijn regt verdienstelijk.

P. J. van Senus Jr. te Amsterdam, N°. 361, Stil leven en N°. 362 een rustig Uurtje na den maaltijd. Twee teekeningen die met breeden toets en fraaije manier geteekend zijn.

B. J. Ris te Amsterdam, zond een Studiekop naar van den Eeckhout in, die ferm gecrayonneerd en met zorg gecopieerd is.

Het Basrelief van J. W. A. Levendag te Brussel, is fraai gemodelleerd. Twee Busten in marmer, voorstellende »de Lente en de Herfst", benevens eene Statuette in pleister, »de Photographie", van L. E. Cocheret te Parijs, zijn in goeden stijl uitgevoerd en schoon van vorm en lijnen. Het Borstbeeld van den generaal H. Ridder de S....., door de Stuers, te Maastricht, is goed van teekening en vorm.

En hiermede beschouwen wij onze taak als geëindigd. De algemeene indruk dien wij van de stedelijke tentoonstelling mededragen, is voorzeker gunstig en blijvend. In de genres, die ten allen tijde specialiteiten onzer Hollandsche school waren en haar beroemd hebben gemaakt, zien wij met goed gevolg meesters en jeugdige kunstenaars voortgaan. In het historievak en historische genre, dat te weinig aangemoedigd en begrepen wordt, blijven de beoefenaren schaars en staan wij, met enkele uitzonderingen, in vergelijking met Belgie, Frankrijk en Duitschland op lagen trap. Wij eindigen met de hoop, dat het stoffelijk belang van hen, die zich dikwerf zoo vele ontberingen en teleurstellingen getroosten, op onze tentoonstelling door den aankoop van menige goede schilderij moge bevorderd worden, en mogen niet nalaten het voorbeeld der Vorstelijke Vrouw te huldigen, die hare gallerij met het fraaije doek van den verdienstelijken Wijnveld verrijkt heeft.

INGEZONDEN STUKKEN.

AFKOOP TIENDEN.

Aan den kleinen tiendheffer of schrijver van het stukje, getiteld: *Afschaffing van Tienden*, voorkomende in de *Amst. Ct.* van 21 Sept. 1860, N°. 224, wordt beleefdelijk opgemerkt:

Dat, daargelaten, dat volgens het decreet van 21 October 1811 de tienden van $\frac{1}{11}$ of $\frac{1}{10}$ ($\frac{1}{11}$ is niet algemeen) op $\frac{1}{25}$ of $\frac{1}{50}$ zijn teruggebragt zulks hoegenaamd geen voldoenden grond oplevert om de Tienden *niet* afkoopbaar te stellen, maar veeleer als eene aanmoediging mag beschouwd worden, om thans tegen den penning 20 daartoe over te gaan, aangezien daardoor de Tiend Eigenaar juist in de gelegenheid wordt gesteld, om zich van de geledene verliezen ten gevolge van gemeld decreet te herstellen, of wanneer hij eigenaar van Tienden geworden is na 1811 als avans te herwinnen, wat zijn voorbezitter verloren heeft.

Men stelle zich slechts voor een kleinen tiend-eigenaar, die gedurende de laatste 15 jaren gemiddeld heeft genoten *f* 1000 revenu. Deze zal naar alle waarschijnlijkheid na 1811 gemeld tiend-eigendom niet hooger hebben aangekocht dan tegen *f* 16,000 tot *f* 18,000, welke laatste som hij op dit oogenblik nog hoogstens zoude bedingen, bijaldien hij tot weder-verkoop van gemeld tiend-revenu mogt overgaan.

Hij heeft alzoo gedurende een aantal jaren van gedacht tiend-eigendom waarschijnlijk 5½ a 6 pCt. revenu genoten. Wanneer hij de bedoelde tienden-opbrengst nu tegen den penning 20 of voor *f* 20,000 afstaat, dan verkrijgt hij al dadelijk een niet onverschillig bedrag aan kapitaal-winst, onverminderd de vrijheid om gemeld kapitaal van *f* 20,000 *niet* te moeten beleggen in onroerende goederen of inschrijvingen op het grootboek, maar naar goedvinden zulks te kunnen besteden, b. v. voor ¼ in 3 pCt. Spaansche fondsen, voor ¼ in 3 pCt. Portug. fondsen, voor ¼ in 5 pCt. Russ. fondsen en voor ¼ in 5 pCt. Oostenr. fondsen, in welk geval hij dadelijk van meergemeld kapitaal van *f* 20,000, erlangt ongeveer *f* 1250 Intrest of *f* 250 meerder revenu dan zijn klein Tiend Eigendom oplevert. Wanneer hij nu dat meerdere, gedurende 20 jaren met rente op rente kapitaliseert, dan zal hij naar menschelijke berekening na 20 jaren veel meerder revenu en kapitaal kunnen daarstellen, dan hij immer of ooit van zijne Tienden zoude kunnen doen, al wierd op dat tijdstip het decreet van 21 October 1811 weder vernietigd en kon hij dan het tegenwoordige tiend-revenu tegen den penning 25 verkoopen.

Voorts komt het steller voor, dat bedoelde schrijver zich alzoo zonder reden ongerust maakt, zijnde steller tevens het gevoelen deelende, dat eene verwisseling van het tiendregt in eene verhoogde grondbelasting zich gemakkelijker laat voorstellen, dan dat zulks in practijk zal te brengen zijn.

Men stelle zich voor eene gemeente (hoedanige bestaat) van ongeveer 900 bunders tiendpligtige gronden, welke gemiddeld jaarlijks aan tiendregt hebben opgebragt *f* 4 per bunder, maar sedert jaren voor de eene helft uit weilanden en voor de andere helft uit bouwlanden bestaat, — zal men dan nu in het belang der eigenaars van die bouwlanden ten nadeele der eigenaars van die weilanden al die gronden met *f* 4 per bunder grondlasten verhoogen, of wel de bouwlanden alleen met *f* 8 per bunder grondlasten verhoogen, onverschillig van welke kwaliteit de grond ook moge zijn, en meerder of minder aan tiendvrucht heeft afgeworpen, nemende men in aanmerking, dat in hetzelfde tiende-blok goede en slechte grond zal gevonden worden en dus tevens van gelijke hoeveelheid bouwland van den eenen grondeigenaar veel meer tiende-vruchten dan van een ander kan genoten zijn, zonder dat zulks met juistheid is op te sporen of toe te passen.

In het laatste geval, dat gedeeltelijk nog altijd de billijkste weg zoude wezen, zullen de eigenaars van het bouwland dadelijk minstens *f* 8 per bunder meerder pacht moeten kunnen bedingen of zij loopen veel meer gevaar dan de tegenwoordige kleine tiendheffer niet alleen in jaarlijksch revenu maar ook ingeval van verkoop aanmerkelijk op de door hen bestede koopprijzen voor de gronden te zullen moeten verliezen.

Wijders stelle de bedoelde kleine tiendheffer of schrijver zich zelven voor als grondeigenaar van een blok tiendpligtige gronden van 50 bunders, die een aantal jaren voor 1/5 weiland zijn geweest en voor 4/5 bouwland, voor welk laatste gedeelte hij jaarlijks gemiddeld aan tiendregt heeft betaald *f* 320 en dat zijn buurman grondeigenaar is van een blok tiendpligtige gronden van 50 bunders, die een aantal jaren voor 4/5 weiland zijn geweest en voor 1/5 bouwland, en voor welk laatste gedeelte dus jaarlijks gemiddeld aan tiendregt slechts is betaald geworden *f* 80; moet dan die buurman voortaan opgelegd worden *f* 200 meerder aan grondlasten en alzoo in het belang of tot voordeel van eerstgemelden met *f* 120 jaarlijks bezwaard worden, zoo ja, dan zoude de dikwijls gemelde kleine tiendheffer of schrijver eene verwisseling van het tiendregt tegen den penning 20 voor eene verhoogde grondbelasting welligt minder onbillijk vinden en meer overhellen om eene goede zaak die even als de daarstelling van spoorwegen eene levenskwestie voor Nederland is geworden, met hart en ziel te ondersteunen en welker regeling om een enkelen kleinen tiendheffer te behagen langer uit te stellen als hoogst ondoelmatig zoude kunnen genoemd worden.

N. M. BOSDIJK.

Aan de Redactie van het Handelsblad.

Veroorloof mij door middel van uw blad op eene onregtvaardigheid te wijzen, die reeds te lang bestaat.

Het is bekend, dat de *Nederlandsche Spectator* en andere op vaste dagen verschijnende bladen en tijdschriften aan een belangrijk zegelregt onderworpen zijn, en dat, in het belang van verlichting en beschaving, herhaaldelijk, maar tot dusver vruchteloos is aangedrongen op vermindering of afschaffing van dat regt.

Wil men echter den *Nederlandschen Spectator*, om ons bij dat voorbeeld te bepalen, *niet* van zegel vrijstellen, waarom laat men dan *vreemde* tijdschriften, dag- en weekbladen vrij van zegel invoeren en ongestoord circuleren?

Het is waar dat de post de enkele exemplaren die uit het buitenland langs haar kanaal naar Nederland vloeijen, krachtens de wet aan een zegelregt onderwerpt, maar de groote menigte der buitenlandsche bladen wordt langs andere kanalen ingevoerd, zonder dat zij aan het bij de wet bepaalde zegelregt onderworpen worden door denzelfden fiscus, die een *binnenlandsch* uitgever zonder de geringste wroeging voor een vergrijp tegen de zegelwet zou vervolgen.

In plaats van per *post* worden toch de buitenlandsche geillustreerde en niet geillustreerde bladen, hier te lande met pakken en balen per *stoombooten* en *spoortreinen* aangevoerd, en daarna *ongezegeld* aan de abonnenten afgeleverd, terwijl een binnenlandsch uitgever, die één enkel exemplaar zijner oplaag ongezegeld zou verspreiden, aan ontzettend zware straffen bloot staat.

Daardoor ook wordt eene eerlijke concurrentie voor den *binnenlandschen* producent onmogelijk, daar deze zware regten moet betalen, die de *vreemde* producent op de vorenbedoelde manier straffeloos ontduikt, hetgeen te nadeeliger werkt, naar mate de buitenlander een onmetelijk groot debiet bezit en daardoor, uit den aard der zaak, goedkooper, zoo al niet beter werk, leveren kan.

Van dit laatste behooren de Nederlandsche uitgevers natuurlijk de consequentien te dragen, *maar met wederzijdsche gelijkstelling van regten.*

Het is niet meer dan billijk, dat de wet op Nederlander en Buitenlander *beiden* strengelijk worde toegepast en dat zorg gedragen worde, dat hier te lande, op welke wijze dan ook, geene *buitenlandsche* dag- of weekbladen ingevoerd, aan het publiek verspreid of ter lezing in koffijhuizen, societeiten, leesgezelschappen, enz., nedergelegd kunnen worden, *waarvan het bij de wet bepaalde zegelregt* NIET *voldaan werd.*

De ontduiking van regten, die door middel van de voortbrengselen der buitenlandsche drukpers plaats heeft, moet *dadelijk* en *strengelijk* geweerd worden. Een deel onzer binnenlandsche nijverheid wordt anders van lieverlede geheel onverdiend ten gronde gerigt.

Met achting Uw Dw. Dienaar
SINCERUS.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: L. JACOBSEN en de Wed. van W. JACOBSEN,
AMSTERDAM, 4 October 1860. JOBUSCH. (16862)

Ondertrouwd:
AMSTERDAM,
4 October 1860.
D. F. LIEFRINK, van Zeijst,
EN
R. A. HARTGERINK.
Strekkende deze tot Algemeene en Bijzondere Kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad. (16877)

Ondertrouwd:
AMSTERDAM, 4 October 1860.
(16867)
P. SWANENBURG
EN
G. ZELDERS.

Ondertrouwd:
AMSTERDAM,
4 October 1860.
J. T. F. U. LAUTS,
Herder en Leeraar te Zoutelande. MET
N. VAN DEURSEN. (16881)

Getrouwd:
AMSTERDAM, 4 October 1860.
(16882)
J. F. PLAAT
MET
M. M. GWINNER.

Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, BRANCA ELIAZER RUBENS, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 3 October 1860. ASSUR A. H. KEYSER.
Eenige Kennisgeving. (16802)

Voorspoedig bevallen van eene welgeschapene *DOCHTER*, CLASINA LAMBERTINA ROGGEVEEN, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 3 October 1860. B. ALBACH JR.
Eenige Kennisgeving aan Familie en Vrienden, zoo binnen als buiten deze Stad. (16865)

Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, G. DI GAZAR—VAN ZIJP.
AMSTERDAM, 4 October 1860. (16854)

Heden overleed, tot innige droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoote JOHANNETTA CHRISTINA DRAIJER, in den ouderdom van 38 Jaren, waarvan ik bijna 17 Jaren in den allergelukkigsten Echt heb doorgebragt.
AMSTERDAM, 29 September 1860. S. C. VAN DER MEY.
Op uitdrukkelijke begeerte van de overledene zal door mij alleen de Rouw worden aangenomen.
Eenige Kennisgeving. (16819)

Heden overleed te AMSTERDAM tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijne geliefde oudste Dochter, GERBERDINA JACOBA, in den jeugdigen leeftijd van naauwelijks 20 Juren.
TEXEL, 2 October 1860. S. KEYSER.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere Kennisgeving. (16790)

HOMOLOGATIE.

Bij beschikking der Arrondissements-Regtbank, dd. 3 Oct., is GEHOMOLOGEERD het Accoord van A. LEAUTAUD, Winkelier te Amsterdam, met zijne concurrente Schuldeischers.
AMSTERDAM,
4 October 1860.
De Curator in het Faillissement,
MR. J. A. LEVY, *Advocaat.* (16855)

Woensdag den 17den October, des Middags ten Twaalf Ure, zal door het COLLEGIE van TOEZIGT over het Huis van Bewaring te Raalte, onder nadere goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten, in het Logement *de Zwaan*, te Raalte, worden **AANBESTEED:**
HET VERGROOTEN VAN HET HUIS VAN BEWARING
aldaar, volgens het Bestek, hetwelk ter inzage zal liggen te Raalte bij JORINK en bij KUTSCHRUTTER; te Zwolle bij SCHEUER en de Wed. HAMER; te Deventer bij VAN DER STOK; te Kampen bij PORTHEINE; te Almelo bij de Wed. HARWICH; te Enschede bij DE GRAAF; te Ommen aan de Nieuwe Brug; terwijl van de Teekening ter Gemeente Secretarie van Raalte kennis kan worden genomen. (16851)

In eene uitgebreide sedert Jaren gevestigde TABAK-, SNUIF- en SIGAREN-FABRIEK, waaraan belangrijke Buitenlandsche Commissien zijn verbonden, wordt gezocht: Een **DEELGENOOT**, van de P. G., over eenig Kapitaal kunnende beschikken. Adres Franco onder Lett. M. bij den Boekh. H. A. MEIJER, op den N. Z. Voorburgwal over de Molsteeg. (16789)

In den Avond van Dingsdag 2 October is VE[…] gaande van de Amstelstraat langs de Botermarkt en Re[…] naar de Prinsengracht: een **GOUDEN DAMES-SPELD**[…] gevonden mogt hebben en terug bezorgt in den Kantoor Boe[…] WED. I. ELLERMAN, Beurssteeg E 176, kan op eene […] BELOONING staat maken.

VERHUISD van de Brouwersgracht bij de Goudbloem[…] Haarlemmerdijk, tusschen de Binnen-Dommerstraat en het […] plein, Buurt UU, N°. 305, **JOHANNES DRISSEN**[…] en Makelaar. Voorts wordt door den Ondergeteekende […] ieder kennis gegeven, om **GEENE GELDEN** of **GOE**[…] den Persoon van **J. H. GÖKE**, ten name van den On[…] af te geven, als zullende niet worden gevalideerd.
(16870) **JOH. DRISSEN**

SPOORWEG VAN GALVESTON NAAR HOUSTON EN HEND[…]

De Heeren WERTHEIM & GOMPERTZ hebben de eer […] deelhouders te berigten, dat zij ontvangen hebben een Schrijv[…] Comité te Parijs, van den volgenden inhoud:

PARIS, September […]

MESSIEURS WERTHEIM & GOMPERTZ,
Amsterdam.

MESSIEURS!

Monsieur A. JOLY nous ayant informé que les porteurs d[…] 8 pCt. Hollandaises, dans une réunion convoquée à Amsterdam […] dernier vous avaient nommés provisoirement pour recevoir to[…] ments officiels ou autres émanant de Paris ou du Texas.

Nous venons en conséquence vous informer que MR. JO[…] agent, part le 27 Courant de Liverpool à bord du »Canada" p[…] auprès de nos Trustees et ensuite à Galveston même avec […] les plus étendus pour examiner et au besoin pour mettre en […] nos droits, pour faciliter la fusion de tous les titres de la Cie […] 26250 Obligations 8 pCt. créés dans ce but et aussi pour tr[…] mage du chemin de manière à ce que nous puissions être assur[…] régulier des Coupons à venir et le règlement des Coupons […] MR. JONES est également chargé de faire admettre la côte d[…] à la bourse de New-York et de faire en sorte que les recettes […] du chemin soient communiqués aux Journaux Français.

Le Comité:
A. POUGET, Avocat à la cour Impériale de Paris, Pré[…]
A. GAUTRAY, Propriétaire.
C. DE LA MOTTE, ancien Agent de Change.
A. JOLY, Sécrétaire de la Cie Lyonaise des Omnibus & […]
A. BOUCHET, Banquier.
A. PETIT.
PILLANS, Membre adjoint (Angleterre.)

Een tweede en later ontvangen Schrijven bevestigt het vert[…] Heer JONES, per Steamer »Canada", naar de Vereenigde […] dd. 27 September ll.
AMSTERDAM, 3 October 1860.

VAN VLIJMEN en HEUKENSFELDT en verdere Mak[…] len op Dingsdag 16 October 1860 en volgende dagen, in het Lo[…]

SINGEL
BIJ DE GASTHUISMOLENSTEE[G]

ten overstaan van den Notaris J. VAN DER SPRANG V[…] verkoopen: Juweelen, Horologien, Bijouterien, Goud en Zil[…] terien, precieus rijk gedecorceerd Fransch Porseleinen TAFEL-[…] SERTSERVIES, en meerdere Porceleinen, Aarde-, Lak- en […] Lijnwaden en Kleederen; welgevulde Bedden met Toebehooren, […] en Behangselgoed, kapitale Tapijten, heldere Zaal- en Kamer[…] modieuse Lijsten, eenige goed gepenseelde **SCHILDERIJEN** […] dende Piano's, exellente Staand-Horologien, Pendules en O[…] een assortiment soliede meerendeels modern bewerkte […] **LEN**, Garnituren van Canapé's en Stoelen, Mangels, Persen, […] Waschbenoodigdheden, Kantoorlessenaars, Koper en Tin, eeni[…] en verderen

INBOEDEL

voorts eene goed gesorteerde partij BONTWERK, Thee- en T[…] pers- en andere Winkelgoederen en Gereedschappen, waarbij kap[…] bank, Builkist, enz. Eene partij Vuurhaarden, Kagchels, Kookm[…] Haardstellen, 2 Houten **BOEKDRUKPERSEN** en eeni[…] Schriften DRUKLETTERS en eindelijk eene partij BOEKV[…] PERS-WINKELGOEDEREN, waarbij eene collectie meerende[…] Romans. Breeder in Catalogus en daags te voren te zien.

G. W. WESSELING zal op Maandag den 8sten Octo[ber …] des Namiddags ten Half Drie Ure, te Amsterdam, in *de Wit[…]* op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene ext[…] nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren DRAMSCHE, […] RIKSTADSCHE, BIJHAVENSCHE, WINDAU, RIGA en […] BALKEN, NOORDSCHE SPIEREN, RIGA en MEM[…] WAGENSCHOTTEN, WIJBURGER, ZWEEDSCHE, RIGA[…] sche Deelen en Platen; Narva Sparren, Battings, Juffers, Ellens[…] Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den B[…] en op den Wal.

G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSS[…] len op Dingsdag en Woensdag 9 en 10 October 1860, des Vo[…] ten Elf en des Namiddags ten Vijf Ure, in het Lokaal *Vereen[…]* de Warmoesstraat te Amsterdam, presenteren te Verkoopen: Ext[…] nieuw aangekomene **AMERIKAANSCHE, RIGASCHE, C[…] STADTSCHE** en **NARVA MASTEN**, Mast- en Stengho[…] lenroeden en Spieren; *Rigasche, Amerikaansche, Croonstadtsche* e[…] *ger* Roe-, Dek- en Zaag-**BALKEN**, *Amerikaansche* Dekplaten, […] Handspaken en Scheepsnagels, *Riga* en *Narva* Bootsmasten, […] Mastspieren en **RHIJNSCHE GREENEN.** Liggende volgens […] te bekomen bij ALTIUS & C°., Binnenkant U 147.

AARDAPPELEN-VERKOOP.

PH. DANIEL MEIJER uit CARLSRUHE, Groothertogd[…] den, komt met een Schip van 5000 Centnaars **BESTE WI[…] ROODE AARDAPPELEN**, tegen den 12den October na[…] Reflecterende Handelaars gelieven zich bij den Logementhouder SCH[…] bij het Koophuis te Cöln, te informeren over de aankomst […] Schip. (168[…])

Bij den Boekhandelaar P. M. VAN DER MAD[E …] Amsterdam, en verder alom verkrijgbaar:

PROTEST VAN DEN KERKERAAD
DER GEREFORMEERDE GEMEENTE TE AMSTERDA[M]

ter weêrlegging van de **BESCHULDIGINGEN**, tegen die G[…] uitgesproken in de *Bazuin*, door den Heer

S. VAN VELZEN,

Docent aan de Theologische School te Kampen.
PRIJS 10 CENTS. Wordt niet in Commissie gezonden. (16[…])

HOFMEESTER.

Op eene der STOOMBOOTEN *TELEGRAAF* wordt verlang[d …] **HOFMEESTER**, bekend met vreemde Talen, een **KOK** […] **OBERKELLNER.** Alleen diegenen welke van goede Getui[gen …] ten voorzien zijn kunnen hiervoor in aanmerking komen. Zich […] voegen liefst in Persoon te Rotterdam bij de Agenten
(16861) **VERWEY & C[o]**

NAAR SURINAME

Ligt te AMSTERDAM in Lading: Het snelzeilend Ge[…] **BARKSCHIP** *LOUISA CHRISTINA*, Gevoerd […] Kapitein J. F. TEN HARMSEN.

De groote Kajuit bevat ruime en Luchtige Hutten voor den o[…] van Passagiers. Adres bij de Kargadoors HOYMAN en SCHUUR[…] te Amsterdam. (1685[…])

ROTTERDAM—HAVRE.
VOOR PASSAGIERS EN GOEDERE[N]

Het **STOOMSCHIP** *LEVANT*, Kapt. HUS, vertrekt Ma[…] 8 October.

Deze dienst is in directe verbinding met de Packetschepen van […] naar New-York en New-Orleans.

Adres bij KUYPER, VAN DAM & SMEER, te Rotterdam. (16[…])

REKENING EN VERANTWOORDING.

Schuldeischers in den insolvent verklaarden Boedel van MOZES ...NHA, worden opgeroepen, om op Dingsdag 16 October e. k., ...middags ten 10 Ure, in het Lokaal der Eerste Kamer van de ...ments-Regtbank alhier, door den Ondergeteekende Rekening en ...ording te hooren alleggen ten overstaan van den Edel-Achtbaren ...ter-Commissaris.

De Curator,
...DAM, 3 October 1860. M. C. VAN HALL. (16809)

ARTI ET AMICITIAE.

TENTOONSTELLING

VAN SCHILDERIJEN EN ANDERE KUNST-WERKEN,

...bouw der Maatschappij op het Rokin.

...lijks van 10 tot 4 Ure Geopend voor het Publiek, tegen betaling ... Cts. de Persoon, ten voordeele van het Weduwen- en Weezenfonds.

Namens het Bestuur,
...37) **S. ALTMANN**, Secretaris.

...sseldorfer Allgemeine Versicherungs-Gesellschaft

FÜR SEE- FLUSS- UND LAND-TRANSPORT.

...von der vorgestrigen General-Versammlung beschlossene Dividende ...9 von

Thaler 10.— oder Gulden 17.50 Ct.

...ctie, kann gegen Rückgabe des Dividendescheins N°. XV bei
Herren BAUM BOEDDINGHAUS & C°., hierselbst
" J. H. BRINK & C°., in Elberfeld,
" VON BECKERATH-HEILMANN, in Crefeld,
" J. D. HERSTATT, in Cöln,
" GEBRs. CHABOT, in Rotterdam,
ONTVANG- EN BETAALKAS, in Amsterdam,
und unserer DIRECTIONS-CASSE,

...ute ab erhoben werden.

...SSELDORF, 1 October 1860.

(16840) **DIE VERWALTUNG.**

ACTE den 29sten September 1860, voor den Notaris G. J. C. VIANEN te Amsterdam verleden, is tusschen HENDRIK LE... ...D CHRISTIAAN HAMACHER (zich steeds genoemd en geschre... hebbende HENRI HAMACHER) en KAREL JOHAN FREDERIK ...ACHER (zich steeds genoemd en geschreven hebbende KAREL ...ACHER), beiden Kooplieden, wonende te Amsterdam, Singel KK ...aangegaan eene **VENNOOTSCHAP**, betreffende den Handel in **...OLOGIEN** en **GOUDEN** en **ZILVEREN WERKEN**, on... ...Firma GEBR. HAMACHER, welke Firma door de beide Ven... ...zal worden geteekend, doch alleen voor Zaken de Vennootschap ...ende en niet tot het doen van Speculatien in Fondsen, Olie of an... Artikelen.

...**VENNOOTSCHAP** heeft een aanvang genomen 1 Augustus ...en zal eindigen ultimo December 1866, zoodanig, dat hij die ver... ...mogt dat die Vennootschap alsdan zal eindigen, verpligt zal zijn ...nste Zes Maanden bevorens aan zijnen Vennoot schriftelijk kennis ...ven, bij gebreke waarvan deze Vennootschap zal beschouwd worden ... voor Drie Jaren te zijn gecontinueerd. (16843)

...ij ACTE, op den 13den Junij 1860, ten overstaan ...en Notaris JOHAN HENDRIK BOK Jr. en Getuigen, te Amsterdam ...len, zijnde geregisteerd, is door Vrouwe MARIA SCHOLTE, laatst ...we den Wel-Eerwaarden Zeer Geleerden Heer WILLEM HENDRIK ...BECKE, thans Echtgenoot van den Heer CHRISTIAAN FREDRIK ...RS, den Heer JAN ENGELBERT BEERMAN, Fredrik God... ...ZOON, en den Heer JAN COENRAAD SLUYTER, de beide eerst... ...nden van beroep Pannenbakker, en de laatstgenoemde Houtkooper, ...nde allen binnen Amsterdam, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP**, ...uitoefening eener Fineer- of Machinale Mahonyhout-Plaatzagerij, onder ...Firma van **SLUYTER EN COMPAGNIE**, die gevestigd is te ...terdam, op de Elandsgracht bij de Prinsengracht, in de Gebouwen ...t GG, Numero 244 en 245; welke Vennootschap gerekend wordt ...en 1sten Mei dezes jaars aanvang te hebben genomen en geduren zal ...Ultimo April 1870, en na dien tijd stilzwijgend zal voortgezet worden, ...tot zij door een der Vennooten zal worden opgezegd. De voorschreven ... zal door ieder der Vennooten geteekend mogen worden, doch voor ...anders dan voor zaken, de Vennootschap betreffende, en geenszins ...et opnemen van Gelden, het aangaan van Borgtogten, of tot eenige ...e engagementen buiten het voorschreven Vak. Ook zal geen der ...nooten, gedurende den loop van voorschreven Contract, zijn Aandeel ...e Roerende en Onroerende Goederen, tot de uitoefening van de voor... ...ven Vennootschap gebruikt wordende, mogen vervreemden, bezwaren of ...anden, zonder schriftelijke toestemming van zijne Medevennooten. (16828)

DOMEINEN.

VERPACHTING VAN HET RIJKSVEER

OVER DE RIVIER DE LEK

TUSSCHEN VIANEN EN VREESWIJK, ENZ.

...p Zaturdag den 20sten October 1860, des Namiddags ten 1 Ure, zal ...Utrecht, in het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter, door den ...vanger der Registratie en Domeinen te IJsselstein, al of niet in het ...ijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie ...echt, en ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris Mr. H. A. VOSMAER, in het openbaar worden **VERPACHT**, onder voorbe... ...d van hoogere goedkeuring:

1°. Het RIJKSVEER over de Rivier DE LEK, tusschen Vianen en Vreeswijk, met Havendammen en Bermen (Artikel 55 van den legger van Vaarten en Veren).

2°. 23 Roeden UITERWAARD, onder Vreeswijk, door een kielspit afgescheiden van dien van JAN VAN ASPEREN, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, N°. 577, ter grootte van 24 Roeden 40 Ellen. (Artikel 186 van den legger van Corporeele Goederen.)

...n 3°. Een Perceel HOOILAND en WATER, onder Vreeswijk, bij het Kadaster bekend onder Sectie B, N°. 682, groot 30 Roeden 80 Ellen. (Artikel 447 C van den legger van Corporeele Goederen.)

Ingaande met den 1sten Mei 1861 en eindigende met den 30sten April 1864, 1867 of 1870, en zulks op de gedrukte voorwaarden, die voor ...en ieder kosteloos ter lezing liggen aan de Hôtels der Provinciale Gou... ...vernementen te Utrecht en te 's Gravenhage, aan de Raadhuizen der Gemeen... ...en Utrecht, IJsselstein, Vreeswijk en Vianen; aan het Bureau ...van den ondergeteekende Directeur, Oost Indisch Huis, in de Hoogstraat ...te Amsterdam; ten Kantore van den opgemelden Notaris en aan de Kan... ...toren der Registratie en Domeinen te Utrecht, Amersfoort, Loenen, Maarssen, Rhenen, Wijk-bij Duurstede, IJsselstein, 's Hertogenbosch, Breda, Heusden, Grave, Arnhem, Wageningen, Tiel, Culenborg, Amsterdam, 's Gravenhage, Rotterdam, Dordrecht, Gorinchem, Papendrecht, Gouda en Vianen, alsmede in eenige der meest bezochte Logementen en Koffijhui... ...zen der Gemeenten Utrecht, IJsselstein, Amsterdam, Gorinchem, Vrees... ...wijk en Vianen, terwijl eindelijk alle gewenscht wordende inlichtingen ...ter zake

TOT EN MET DEN DAG, DE VERPACHTING VOORAFGAANDE, kunnen worden verkregen, voor zooveel betreft het geldelijk beheer, bij den Ontvanger der Registratie en Domeinen te IJsselstein, en ten opzigte van het materiëel beheer, bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in de Provincie Utrecht.

AMSTERDAM, 29 September 1860.

De Directeur der Registratie en Domeinen in de Provincien Noord-Holland en Utrecht,

(16818) **BACHIENE.**

AANBESTEDING.

Ten dienste van het EVANG. LUTHERSCH DIAC. WEES OUDE MANNEN- en VROUWENHUIS, op de Muidergracht te Amsterdam, wordt bij Inschrijving verlangd: De **LEVERANTIE** van **600 NED. MUDDEN AARDAPPELEN** in twee soorten. De Biljetten met een dubbel Stel Monsters worden ingewacht 10 OCTOBER e. k, bij den BINNENVADER van genoemd Gesticht, waar de Voorwaarden ter lezing ...

HET KANTOOR EN MAGAZIJN VAN

Gebr. HAMACHER,

IN HOROLOGIEN, GOUDEN EN ZILVEREN WERKEN,

(OPVOLGER VAN DEN HEER HEINRICH HAMACHER,)

is **VERPLAATST**, van de Heerengracht LL 133, naar den Singel over de Appelmarkt KK 101. (16844)

P. L. POSTHUMUS en I. J. BOLDOOT, Makelaars, zullen op Dingsdag 30 October 1860 en volgende dagen, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen door Notarissen, genaamd *Het Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris J. DE MAN, Verkoopen: **PAARLEN, JUWEELEN, GOUD** en **ZILVERWERK**, Meubilaire en andere Goederen, Kantoorlessenaars, Brandwaarborgkasten, Winkel- en Pakhuisgoederen, Haarden en Kagchels; eenige welgeconditioneerde BOEKEN, enz.; waarbij de Inboedel, nagelaten door wijlen den Heer **W. BOEKHOUT VINKE** en Echtgenoote. Alles breeder in Catalogus omschreven, en Maandag te voren voor een ieder te zien. (16833)

P. J. VAN OPHOVEN en M. E. ANNEVELD, Makelaar, zullen op Woensdag den 10den October 1860, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, in de Warmoesstraat, J N°. 41, Verkoopen: Eene Soliede Partij fraai Bewerkte en net Gemonteerde

KAGCHELS en HAARDEN,

in differente soorten, Geslepen **HAARDSTELLEN**, Geslagen en Gegoten **KOLENBAKKEN**, drie **BRANDWAARBORG-KASTEN**, **KAMERSCHUTTEN**, enz. Alles twee dagen te voren voor een ieder te zien. (16808)

P. J. DEGENS, Makelaar, zal op Zaturdag 27 Oct. 1860, des Middags ten 12 Ure, in de Herberg *het Huis ter Rust*, bij J. VAN DER WERF, aan de Diemerbrug, met den Notaris G. J. C. VAN VIANEN, Veilen: N°. 1. Het aangenaam gelegen en fraai ingerigte

BUITENVERBLIJF GENAAMD RUIMZIGT,

met Heerenhuizing, Arbeiderswoning, Warande, Priëlen, Wandel- en Slingerpaden, Bloem- en Grasperken, Waterwerk, Trek- en Broeikasten, gelegen in de Gebuurte van de Vier Huizen, aan den Hammerdijk, Gemeente Diemen, Kad. Sectie C, N°. 30 geheel en N°. 299, 302 en 313 elk gedeeltelijk en Sectie D, N°. 291 gedeeltelijk, volgens gedane opmeting groot 39 Roe, 48 El. — En N°. 2. Een kapitale **VRUCHT-** en **MOESTUIN**, naast N°. 1, Kad. Sectie C, N°. 301 geheel en 302 gedeeltelijk, volgens gedane opmeting groot 57 Roe, 70 El; wordende N°. 1 en 2 eerst afzonderlijk geveild en dan te zamen in slag gelegd. Te bezigtigen alle Werkdagen van 12 tot 3 Ure. De Veilconditien enz. en de Kaart zijn op den gewonen tijd bij gemelden Notaris ter inzage en Kopij daarvan ter Verkoopplaats. (16822)

GERRIT VAN HEERDE, Makelaar, zal op Maandag den 29sten October 1860, des Avonds na Vijf Ure, in het voormalig O. Z. Heeren-Logement, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en AMYA ESSER, presenteren te Verkoopen: Het kapitale hechte, sterke en welingerigte **KOOPMANSHUIS** met Arduinsteenen Borstwering, **ACHTERHUIZEN, OPEN PLAATSEN en ERVE,** staande en gelegen in de Doelenstraat, Buurt B, N°. 71, Kad. Sectie G, N°. 2676, groot 2 Roeden 51 Ellen; van achteren een alleraangenaamst uitzigt hebbende op den Binnen-Amstel. Breeder omschreven op de Aanplakbilletten en te bezigtigen des Dingsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2 tot 4 ure, op vertooning van een Toegangsbewijs, bij den Makelaar verkrijgbaar. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditein zullen Vier Dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing zijn ten Kantore van gemelde Notarissen, op de Keizersgracht bij de Wolvenstraat. (16792)

J. H. NIEUWENHUYS, H. J. BROUWER, H. B. REESINCK, F. REYSENBACH, J. EECKHOFF Jr., L. DE BULL, C. TERLET, F. FUCHS, J. W. MINNE, J. A. SIEWE Jr., J. KRIJGSMAN, J. C. COERS, A. NIEUWENHUYS, P. J. NIJHOFF, C. J. VERWEY, C. OOSTENDORP, H. R. NIEUWENSTEED, P. VAN STEEDEN, J. P. TER BEEK en A. VAN DE VIJSEL, Makelaars, zullen op Maandag den 29sten Oct. 1860, des Avonds ten half Zes Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen J. E. CLAUSING en W. F. OVERHOFF Jr., Veilen:

N°. 1. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **KOOPMANSHUIS** en **ACHTERHUIS**, met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONING, PAKKELDER en ERVE, staande en gelegen op de Brouwersgracht, tusschen de Heerenmarkt en Binnen-Brouwerstraat, Bt. TT N°. 246.

N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen op den Haarlemmerdijk tusschen de Buiten-Visscherstraat en den Singel, Buurt TT N°. 530. Breeder bij Billetten omschreven.

De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen, ten Kantore van bovengenoemde Notarissen, op de Keizersgracht bij de Vijzelstraat en op het 's Gravelandsche Veer. (16781)

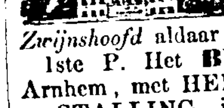

Ten overstaan van den Notaris VAN ECK, te Arnhem, zal op Maandag 15 October 1860, des Avonds precies ten 7 Ure, in het Logement *Het Zwijnshoofd* aldaar, in het Openbaar bij Toeslag worden Verkocht:

1ste P. Het **BUITENGOED** *Hulkestein*, gelegen in de gemeente Arnhem, met HEERENHUIS, TUINMANSWONING, KOETSHUIS en STALLING, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 31,733.

2de P. De **OVERPLAATS**, bestaande uit eene BOUWHOEVE, genaamd *de Lange Schuur*, met BOOMGAARD, TUINGROND, BOUWLAND en opgaande BOOMEN, ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 23,400.

Massa der Percelen 1 en 2 ingezet en met de hoogen gebragt op *f* 56,131.

Deze Goederen zijn in vorige Couranten en bij Billetten in het breede omschreven.

Verhoogingen kunnen gedaan worden ten Kantore van bovengenoemden Notaris, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn ten Kantore van denzelfden Notaris en van den Notaris SCHMOLCK, te 's Gravenhage. Brieven Franco. (16784)

Men zal op Zaturdag den 13den October 1860, des Namiddags ten 1 Ure in het Locaal van Verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter, in het openbaar Verkoopen:

N°. 1 a 3. Eene **HOFSTEDE**, genaamd *HET VELDHUIS*, met 30 Bunders, 51 Roeden, 30 Ellen **WEI-** of **HOOILAND**, Bosch, Kade en Water, gelegen in de Gemeente Vinkeveen, in den Polder Demmerik, aan de Veldezijde. Verhuurd tot 1°. November 1863 en 1°. Mei 1864 aan C. GENTENAAR Jr., voor *f* 1125 's Jaars.

N°. 4 en 5. Eene **HOFSTEDE**, met 11 Bunders, 30 Roeden, 6 Ellen Boomgaard, **BOUW-** en **WEILAND**, Water en Weg, gelegen in de Gemeente Benschop, op de Zuidzijde, boven de Kick. Verhuurd tot 1°. Jan. 1864 aan JACOBUS SCHALKWIJK, voor *f* 500 's Jaars.

N°. 6 en 7. Acht Bunders, 26 Roeden, 50 Ellen **WEILAND**, gelegen in den Polder Klein Vuilkoop, onder de Gemeente Vreeswijk, aan de Schalkwijksche Wetering. Verhuurd aan L. VAN DROOGENBROEK, tot 1°. December 1865, voor *f* 400 's Jaars.

N°. 8. Acht Bunders, 84 Roeden **WEI-** en **BOUWLAND**, gelegen onder de Gemeente Catharijne, in de Lage Weide aan den Lageweidschen Dijk. Het Weiland is Verhuurd tot 15 November 1862 aan P. J. VAN BEUSEKOM, voor *f* 300 's Jaars en het Bouwland wordt door gezegden P. J. VAN BEUSEKOM bebouwd tot 1°. November 1862, tegen genot van 1/3 gedeelte der Vruchten.

N°. 9. Twee Bunders, 72 Roeden, 56 Ellen **WEILAND**, gelegen aan den Daalschen Dijk. Verhuurd tot Kersmis 1862, aan VAN SCHIP, voor *f* 260 's Jaars.

N°. 10. Een **HUIS**, ingerigt tot **BROODBAKKERIJ**, met Schuur, Erf en Grond, staande en gelegen te Maarssen, aan de Noordzijde van de Vecht N°. 210; verhuurd met de Broodbakkers-Gereedschappen tot 1 Mei 1862, aan C. VENDRIK voor *f* 250 's Jaars.

N°. 11. Een **HUIS**, ingerigt tot **BROODBAKKERIJ** met Pakhuis, Stalling, Bleekveld en Moestuin, staande en gelegen te Nieuwer-Amstel aan den Amsteldijk, in Wijk 4 N°. 28 verponding N°. 383; verhuurd van Zes tot Zes Maanden aan F. J. SIERO voor *f* 275 's Jaars, met de Broodbakkers-Gereedschappen.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantoren van de Notarissen DUYFJES en BORRET, beide te Utrecht. (15891)

OPENBARE VERKOOPING TE ZWAMMERDAM,

op Dingsdag den 16den October 1860 en volgenden dag, des morgens ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris Mr. J. M. GORDON, van een goed geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in moderne Mahonijhouten **MEUBELEN**, als Tafels, Stoelen, Secretaire, Chifonière, Canapé, Tête à Tête, Mahonij Linnenkasten, zuiver toongevende Pianino en Piano, Schilderijen in Olieverf; heldere Spiegels, fraaije Pendule, Ledikanten, Bedden en toebehooren; Tapijten, Vloerkleeden, Tafellampen, kristallen Kroon, fijn Lakwerk, Tafel- en Bedlinnen, 2 porseleinen Theeserviezen, Mangel, best Engelsch Aardewerk, Glaswerk, Koper-, Tin- en IJzerwerk en hetgeen verder tot een deftigen **INBOEDEL** behoort. Voorts eene partij Boeken, Kaarten, een Aard- en Hemel-Globe, alsmede eene groote Volière, Pleizierschuitje en meerdere Goederen. Alles daags vóór den ... (16832)

VIER DUIZEND GULDENS TER LEEN, of een COMMANDITAIR ASSOCIÉ, in staat om die te fourneren, worden op aannemelijke voorwaarden gevraagd in eene HANDEL- en WINKELZAAK, die door Geldgebek niet tot de uitbreiding kan geraken, waarvoor zij vatbaar is; mogten meerdere Gegoede Welgezinden genegen zijn om die som onderling tot dat doel bijeen te brengen, (waardoor tevens in zekeren zin eene weldaad zou bewezen worden) dan zou geregelde aflossing aandeelsgewijze kunnen bepaald worden, zoo als zulks tot oprigting van Reederijen of Maatschappijen op groote schaal pleegt te geschieden. Hiertoe genegenen worden verzocht zich Franco onder Lett. J. N. te adresseren aan den Boekv. P. B. VAN WANING BOLT, Nieuwendijk L 106 alhier. (16794)

Tot in stand brenging eener **ZAAK**, die 60 pCt. rendeert, wordt gevraagd een **DEELGENOOT**, eenige Relatien in Engeland bezittende en in staat *f* 1000 te suppleren. Adres met Franco Brieven, onder Lett. B., bij den Boekhandelaar L. J. VERHOEVEN, te ,Gravenhage. (16799)

f 600 A 800 WORDT AANGEBODEN,

onder de diepste geheimhouding aan dengenen, die door recommandatie of door andere gelegenheid, aan **IEMAND**, van een gezond gestel en fatsoenlijk voorkomen, gehuwd, met Handel, Correspondentie en Boekhouden bekend, eene Betrekking bezorgt ter dezer Stede of Buiten, als Opzigter eener Fabriek, Boekhouder, Reiziger of eene Agenture. tegen een Salaris van *f* 700 a 1000. Men wordt verzocht aanvrager dezes te ontbieden door tusschenkomst van den Boekhandelaar G. D. BOM, Damrak, H 117, of Franco Brieven, onder Lett. Q. (16823)

f 15,000.

Voor eene solide ONDERNEMING, welkt zeer ruime Winsten zal opleveren, wordt bovengenoemd **KAPITAAL** gevraagd tegen 10 pCt. INTEREST, en Jaarlijksche AFLOSSING, nader te regelen. Ook zoude men desverkiezende voor dat Bedrag AANDEEL IN DE ZAAK willen afstaan. Reflecterenden adresseeren zich onder Lt. R., Franco aan den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, te Amsterdam. (16783)

Men Vraagt

10 à 12,000 GULDEN op Eerste Hypotheek. Adres Franco onder Lett. W. bij den Boekh. J. C. LOMAN Jr., Kalverstraat E 221. (16816)

Geldbelegging.

Een NOTARIS, die in de gelegenheid is tot Solide **BELEGGING VAN GELD OP HYPOTHEEK**, tegen 4½ en 5 pCt. RENTE, wenschte in aanraking te komen of worden gebragt met hen, die tot zoodanige Belegging, in voorkomende gevallen genegen zijn. Brieven Franco te adresseeren onder Lett. H., aan den Boekh. P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam. (16829)

Bij eene aanzienlijke Familie, die na eenigen tijd naar INDIE terugkeert, verlangt men ter Opvoeding van een TWEE-TAL KNAAPJES een **ONDERWIJZER**, die Bewijzen van Soliditeit in eigen vorming en Ontwikkeling kan aanbieden. De voorwaarden zullen allezins Honorabel worden gesteld, terwijl voor de voorloopige Correspondentie Adres wordt gekozen onder Lett. L., bij de Boekverkoopers F. OVERHOFF, Hofspui te 's Gravenhage. (16574)

Door sterfgeval wordt op eenen volkrijken stand te Rotterdam ter overneming aangeboden: Een goed druk **KOFFIJHUIS** met BILLARD en MEUBILAIR. Het Huis, hetwelk is voorzien van eene ruime Zaal, geschikt tot het geven van Bals en Partijen en ook van eene Kegelbaan, er bij in Huur. Adres met Franco Brieven onder Lett. D. A. bij den Boekhandelaar N. J. VERHOEFF, Houttuin te Rotterdam. (16805)

A T T E N T I E.

IEMAND, uit den Fatsoenlijken Stand, VERLANGT tot uitbreiding van zijne Zaak een Menschenvriend te vinden die hem *f* 300 tot Voorschot gaf tegen 5 a 6 pCt, voorzien van eenen goeden Borg. Adres Franco onder Lett. K. K. Bureau Handelsblad. (16800)

Tegen 1°. NOVEMBER E. K. of later wordt voor een HEER of DAME TE HUUR aangeboden **EEN** of **TWEE KAMERS**, voorzien van Kleeden en Gordijnen, met Volle Kost en desverkiezende Huisselijk Verkeer. Ook voor hen, die meer dan gewone Verpleging behoeven, is deze gelegenheid zeer aan te bevelen. Adres franco Lett. W. M. bij de Boekhandelaars GEBR. KOSTER, Leliestraat. (16806)

HONNÊTE BEHANDELING BOVEN HOOG SALARIS.

Het zoude eene **JUFVROUW**, van goeden huize, P. G., beschaafde opvoeding en middelbare jaren, die niet zoo zeer financieelshalve, als wel uithoofde van bijzondere lotswisseling behoefte heeft aan een vasten werkkring, hoogst aangenaam zijn in onderhandeling te treden met eene Geachte Familie, welke haar (*liefst de geheele*) of gedeeltelijke Directie over een ordelijk Gezin willende toebetrouwen, hetzij tot **GEZELSCHAP** en om voor te lezen, in den Huiselijken Kring opnam.

Zij bezit tot het vervullen van bovengemelde taak de noodige bekwaamheid, terwijl inclinerenden bewijzen van soliditeit op Franco aanvrage kunnen bekomen bij den Boekh. JAC. v. d. MEER, te Deventer, onder de Lett. M. M. (16831)

VOOR PASSAGIERS NAAR JAVA,

LIGGEN TE AMSTERDAM IN LADING:

Het Nederlandsch gekoperd **FREGATSCHIP**

PASSAROUANG, Kapitein J. E. KRAMER

en het Nederlandsch gekoperd **BARKSCHIP** (16427)

CLIO, Kapitein J. O. WIJNMALEN,

beide voorzien van alle Gemakken voor Passagiers. Personen of Familien van deze gelegenheid gebruik wenschende te maken, gelieven zich te adresseren bij de Cargadoors DE VRIES & C°. en voor het Barkschip *CLIO*, mede bij den Reeder den Heer F. A. JAS, te Amsterdam.

VOOR PASSAGIERS NAAR JAVA,

ligt te AMSTERDAM in Lading: Het gekoperd Nederlandsch

Barkschip *Lammina Elizabeth*,

gevoerd door Kapitein **A. GERSEN**,

hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers. Adres ten Kantore van de Cargadoors DE VRIES & C°. te Amsterdam, of VLIERBOOM & SUERMONDT te Rotterdam. (16429)

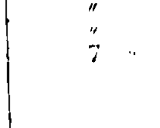

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

ROTTERDAM—LONDEN.

Batavier, Kapt. W. SMITH.

OCTOBER 1860.

Van ROTTERDAM.					Van LONDEN.				
DINGSDAG	9	's Morgens	7	ure.	ZONDAG	7	's Morgens	11	ure.
"	16	"	10½	"	"	14	"	11	"
"	23	"	7	"	"	21	"	11	"
"	30	"	10	"	"	28	"	11	"
					Van de DUBLINWERF.				

SCHROEFSCHOONER

Feyenoord, Kapt. H. ROLFE.

OCTOBER 1860.

Van ROTTERDAM.					Van LONDEN.				
ZONDAG	7	's Morgens	9	ure.	DONDERDAG	11	's Morgens	11	ure.
"	14	"	10	"	"	18	"	8	"
"	21	"	9	"	"	25	"	8	"
"	28	"	8	"					

In verbinding met de naar en van MANHEIM en tusschen gelegene plaatsen aan den Rijn varende Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Reederij.

Nadere informatien zijn te bekomen bij de NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ, en hare Cargadoors de Heeren D. A. VAN OORDT & C°., in de Boompjes te Rotterdam, en bij alle Agenten der NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-REEDERIJ. (15151)

Bij BURGER LIEDEN, zonder Kinderen, is voor 4 fatsoenlijke **PERSONEN** gelegenheid voor KOST en INWONING. Adres aan het Huur- en Verhuurkantoor, hoek Westermarkt, N°. 318. Alwaar TE KOOP wordt aangeboden: Eene **AFFAIRE** in Aardewerk, Klompen, Garen, Lint, Brood, enz., voor den Prijs van ƒ 80, Huurprijs van het Huis ƒ 87. Alsmede eene **SLIJTERS- en TAPPERS-AFFAIRE**, in eene Volkrijke Buurt, het Huis te Koop of te Huur. (16879)

PATENT WASKAARSEN.

EERSTE KWALITEIT . . . . 50 Cents per Pak.
TWEEDE „ . . . . 47½ „ „ „
CHANDELLES ECONOMIQUES . . . . 40 „ „ „

KERKKAARSEN IN ALLE GROOTTE

Voor Verkoopers met Rabat, te verkrijgen bij
DE BOER & VAN DER SCHUIJT,
(16811) Amstelstraat bij den Amstel Y 373.

MAGASIN DE PIANO'S FRANÇAIS.

Rue dite VIJZELSTRAAT, X 544.
Le soussigné a l'honneur d'annoncer que son MAGASIN est pourvu d'un riche et exquis assortiment de **PIANOS** et **PIANINO'S**, sortant directement des premières Manufactures de Paris comme *d'Erard, Blanchet, Souflèto, Pleyel, Bernhardt, Jelmini, Vygen, Blondel*, etc., etc. Vente et Location à des prix modérés et conditions faciles tous sous garantie.
(16773) **VAN OLLEFEN DA SILVA.**

NIEUWE UITVINDING.

SPRINGMATRASSEN van Verbeterde Constructie, die alle tot heden bekende soorten wezenlijk overtreffen, zoowel door veêrkracht en gelijkmatigheid als vooral ook door duurzame en solide bewerking met of zonder ELASTIEKE HOOFDKUSSENS, worden vervaardigd en geleverd, Kalverstraat E 33, door **EDUARD STRUCK.** (13386)

ARNHEM.

Een GEHUWD HEER, 30 Jaren oud, Stil levende, over een Kapitaal kunnende beschikken, wenschte in Arnhem of Omstreken, zich met iemand te Associeeren, hetzij in eene of andere **HANDELS- of FABRIEKZAAK** of tot het oprigten van zoodanige. Franco Brieven Lett. A. Z. bij J. VAN EGMOND Jr., Boekverkooper, Oeverstraat te Arnhem. (15861)

KAMERS GEVRAAGD.

Er wordt in Amsterdam met Primo Mei 1861 GEVRAAGD: 3 à 4 **ONGEMEUBILEERDE KAMERS**, op den Amstel, Nieuwe Heerengracht of Buitenkant. Adres bij B. F. GULLEMAN, Mr. Timmerman, Plantaadje Middellaan N°. 129 te Amsterdam. (16820)

Apotheek.

In eene der Geldersche Steden verlangt men ten spoedigste als **BEDIENDE**, een fatsoenlijk **JONG MENSCH**, van de Hervormde Godsdienst, het RECEPTEREN kundig en van goede Getuigschriften voorzien, tegen genot van Kost, Inwoning en Salaris. Adres Franco onder de Lett. C. S. bij den Boekhandelaar H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht te Amsterdam. (16825)

TE HUUR:

Eene **BOERDERIJ** met ongeveer 11 Bunders **BOUW- en WEILAND**, aan den Straatweg van Hilversum naar Utrecht. Te aanvaarden met 1 November. Te bevragen met Franco Brieven, onder Lett. H. T., bij den Heer P. N. VAN KAMPEN, Boekhandelaar, te Amsterdam, Singel bij de Oude Spiegelstraat, KK 50, of in Persoon bij den Eigenaar tegenover JANNETJE BUS. (16817)

Bij eene **FATSOENLIJKE JUFVROUW** hier ter Stede, is gelegenheid tot plaatsing van eenige JONGE JUFVROUWEN, om grondig Onderwijs te geven in het **WOLLE- en LINNEN-NAAIJEN**, en al wat het Modevak oplevert tegen een matig Leergeld. Adres Franco Letter A. B. aan het Bureau Handelsblad. (16812)

Tot ADSISTENTIE in eene Kleine Huishouding, wordt dadelijk gevraagd eene **JUFVROUW** van de Prot. Godsd., niet beneden de 24 Jaren oud. Brieven Franco onder Letter K. bij FELDERHOFF en VAN BERCK COLENBRANDER, Kantoor-, Boek- en Papierhandelaars, Reestraat alhier. (16821)

Tegen November aanstaande vraagt men in een GRUTTERSWINKEL een fatsoenlijk **BURGER MEISJE**, P. G., goed kunnende Schrijven en Rekenen en om verder in de Huishouding behulpzaam te zijn. Alsmede eene zindelijke **WERKMEID**, die tevens Koken kan, tegen een Loon van ƒ 60. Beide van goede getuigen voorzien. Adres Franco Lett. E. Bureau Handelsblad. (16752)

IN HUUR GEVRAAGD

tegen Mei a. s. in de nabijheid van Utrecht, Amersfoort of Arnhem, een net **BUITENVERBLIJF** met 6 à 8 Kamers en grooten Tuin. Adres franco met opgave van Prijs onder Lr. M. M., Bureau Handelsblad. (16740)

EIKEN BOOMEN, GESCHIKT VOOR WERKHOUT.

VERKOOPING, ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris G. C. JOEKES, op Dingsdag 16 October 1860, en volgende dagen, des Voormiddags ten 10 Ure precies, in het Overbosch van de Hofstede *Spaarnhove*, aan den Straatweg van Haarlem naar Alkmaar, nabij de Jan Gijzenvaart, in de gemeente Schooten, van ruim 1200 Stuks Zware **EIKEN BOOMEN**, eene Groote Partij **HAKHOUT** en andere Zware **BOOMEN**, zeer geschikt voor allerlei Werkhout en Spoorleggers als anderzins.
Kunnende alles zeer gevoegelijk te water worden vervoerd, en zijnde alles acht dagen vóór en op den Verkoopdag te zien.
Informatien te bekomen bij bovengemelden Notaris. (16827)
ZEGT HET VOORT.

Tegen primo December aanstaande wordt gevraagd een **GRUTTERSKNECHT**, H. G., goed van gedrag en in het Vak bekwaam. Adres met gefrankeerde Brieven onder Lr. A., bij den Boekh. K. LOOS, te Rotterdam. (16728)

Een **GEHUWD PERSOON**, Eigenaar en Administrateur van PERCEELEN, maakt Heeren Eigenaren opmerkzaam, dat hij zich gaarne met de Administratie belasten wil. De beste Informatien kunnen geproduceerd, en des verkiezende Waarborg gesteld worden. Reflecterende adresseren zich Franco onder Letter B. H. Bureau Handelsblad. (16768)

III. VLEESCHHOUWERS.

TWEE VLEESCHHOUWERSKNECHTS, P. G., hun Werk goed verstaande en van Gedrag in alle tijden de beste Getuigenissen kunnende overleggen, wenschten zich gaarne (liefst in Rotterdam of eenige andere voorname Stad in de Prov. Zuid Holland, Gelderland of Utrecht) geplaatst te zien, de een als MEESTER- of TWEEDE-KNECHT en de ander voor DERDE-KNECHT. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met franco brieven onder Lt. Y., Bureau Handelsblad. (16776)

JONGELING GEVRAAGD.

Tegen opklimmend Salaris wordt terstond als **LEERLING** gevraagd in een drukken BOEKHANDEL te Amsterdam, een Fatsoenlijk Burger **JONGELING**, die eene goede en vlugge hand schrift en goed Rekent. Ouderdom niet beneden 14 jaren en P. G. Wie daarbij eenige Taalkennis bezit of reeds eenige ondervinding in het Vak heeft, zal het eerst in aanmerking komen. Adres met Franco en eigenhandig geschreven Brief, onder Lett. B. H. L., Bureau Handelsblad. (16798)

WAARSCHUWING.

Meermalen reeds, en nu onlangs weder, is het mij ter ooren gekomen, dat sommige Winkeliers Doorschijnende Zeep van andere Fabrikanten, voor de door mij Geannonceerde **KRISTALZEEP** aan het Publiek Verkoopen. Ik waarschuw voor deze Misleiding, en maak tevens daarop opmerkzaam, dat ieder Stuk mijner **ECHTE KRISTALZEEP** MET MIJNEN NAAM GESTEMPELD IS.
WILHELM RIEGER.
LONDEN & FRANKFORT a/M.
26 Lambeth Hill,
Doctors Commons. (16361)

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Voor de SPOEDIGE en ALGEHEELE **GENEZING**, zonder aanwending van Kwik, van: Huidziekten, Dauwwurm, Keel- of Kliergezwellen, Jicht en Syphilitisch Rhumatismus, Vloeden, Zweren en verouderde en nieuwe Geheime Ziekten, of die aan andere geneeswijzen weerstand bieden. De Flesch draagt de Handteekening van Doctor **GIRAUDEAU DE St. GERVAIS**, en wordt bij HH. Apothekers in HOLLAND, BELGIE en FRANKRIJK verkocht. (13529)

Een **JONG MENSCH**, in staat de HOLLANDSCHE, FRANSCHE, ENGELSCHE en HOOGDUITSCHE CORRESPONDENTIE te voeren, het ITALIAANSCH BOEKHOUDEN magtig en des Voormiddags op een Handelskantoor te dezer Stede werkzaam, zag gaarne zijne Namiddaguren besteed tot het **BIJHOUDEN VAN BOEKEN**, of het verrigten van eenig ander **SCHRIJFWERK**. Reflecteerenden adresseren zich franco Lett. W. S bij de Boekh. M. SCHOONEVELD & ZOON, Beursstceg, E 188, alhier. (16769)

VOOR GENEESKUNDIGEN.

Dr. NEUMANN, **STUDIEN OVER KRANKZINNIGHEID EN GEMOEDSLIJDEN**. Vermeerderd met de Nederl. Wetgeving op Krankzinnigen en Krankzinnigen-Gestichten, en met Aanteekeningen bewerkt voor Nederland, door Dr. J. J. KERBERT. Prijs ƒ 3.75.
Dr. J. J. KERBERT, **KLINISCHE MEMORANDA**. Practisch Genesk. Vademecum, bewerkt ten dienste van Med. Doct., Genees-, Heel- en Verloskundigen en Med. Studenten. In Zakformaat gebonden Prijs ƒ 3.90.
Dr. MICHAELIS, **COMPENDIUM VAN DE LEER DER SYPHILIS**, voor practische Artsen en Studerenden. Vertaald en met Aanteekeningen voorzien door Dr. HUËT, te Amsterdam. Prijs ƒ 3.90.
Bovenstaande Werken zijn uitgegeven bij J. H. GEBHARD & C°., te Amsterdam, en voorts algemeen verkrijgbaar. (16826)

BOUWKUNDE.

Door de Erven DOORMAN, Boekhandelaren, te 's Gravenhage, wordt afgeleverd:
De tweede vermeerderde Druk van het **BOUWKUNDIG WOORDENBOEK**, bevatende de verklaring van alle kunsttermen en bewoordingen bij de Bouwkunde voorkomende, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Aannemers en verdere Bouwkundigen, door den Majoor-Ingenieur **J. D. PASTEUR** en den Kolonel-Ingenieur **F. NOOT**. 3 Deelen met Platen (1140 Bladzijden). In plaats van ƒ 12 voor ƒ 5.
De tweede vermeerderde Druk van het **THEORETISCH EN PRACTISCH BOUWKUNDIG HANDBOEK**, ten dienste van Ingenieurs, Architecten, Opzigters, Timmerlieden, Metselaars en verdere Bouwkundigen, door **W. C. BRADE**, Kapitein-Ingenieur, 4 Deelen in kwarto, met 37 Platen. In plaats van ƒ 25 voor ƒ 10. (16793)

Bij W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, verschenen:

I. UITTREKSEL UIT HET DAGBOEK
VAN
W. J. C. RIDDER HUYSSEN VAN KATTENDIJKE,
Kapitein-Luitenant ter Zee,
gedurende zijn verblijf in Japan in 1857, 1858 en 1859.
Met eene Kaart van de Westkust van Kiusiu en Japan. Prijs ƒ 2.80.
De Kaart afzonderlijk op zwaar Papier ƒ 1.

II. EENE TWEEDE UITGAVE VAN:
DE OPKOMST VAN DE
NEDERLANDSCHE REPUBLIEK,
DOOR
JOHN LOTHROP MOTLEY,
vertaald onder toezigt van **Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK.** 9de en 10de Aflevering.
Deze nieuwe uitgaaf zal bestaan in 4 Dln., uit te geven in 12 à 13 Maandelijksche Afleveringen, à 65 Cents, welke nog dit jaar zullen verschijnen. (16777)

BOEKVERKOOPING

FREDERIK MULLER, te Amsterdam, zal van de **BI**[BLIOTHE]**KEN**, nagelaten door Wijlen de Wel-Ed. Gestr. HH. J. W. V... en D. F. CROMMELIN, Verkoopen;
VRIJDAG 5 October. De Werken over BIBLIOGR... REGTSGELEERDHEID en NEDER... Werken van Genootschappen.
ZATURDAG 6 October. De Werken over GESCH... AARDRIJKSKUNDE.

VERKOOPING VAN HET
PHYSISCH KABINE[T]
EN VOORWERPEN VAN ONDERSCHEIDEN[E]

nagelaten door den Wel-Edel Zeer Gel. Heer Dr. **P. A. ...** 's Gravenhage, op Woensdag 24 October 1860, door en ten ... Boekhandelaar MARTINUS NIJHOFF, te 's Gravenhage.
De Catalogus dezer belangrijke verzameling, vervaardigd ... W. M. LOGEMAN te Haarlem, is op Franco aanvraag te bekom[en].

COMMENTARII PHYTOGRAPHICI, quibus ... bariae capita illustrantur; ed. **F. A. G. MIQUEL**. 3 ... 14 Tabules. In folio. Voor ƒ 4 in plaats van ƒ 22.20.
Recueil de figures de **VERS INTESTINAUX**, ouvr[age ...] une distribution méthodique de ces animaux, les caractères gén[éraux ...] ticuliers de leurs familles et de leurs genres, principalem[ent ...] système de C. A. RUDOLPHI, et la description de quelqu[es ...] plus remarquables, par **T. G. VAN LIDTH DE JEUDE**. ... 11 planches. Voor ƒ 1.75 in plaats van ƒ 8.
Traités et découvertes sur la physiologie de la **MOËLLE** ... par **J. VAN DEEN**, augmentés de Nouvelles recherches, ... été publiées et d'une planche Lithogr. Grand in 8°. 234 ... ƒ 0.75 in plaats van ƒ 2.40.
Kleine bijdragen tot de practijk der Geneeskunde, door **E. MASSEN** à **THUESSINK**. 3 Stn. gr. 8°. Voor ƒ 0.... van ƒ 1.20.
De laatste Exempl. van bovenstaande belangrijke Artikelen komen bij **G. THEOD. BOM**, Kalverstraat E 10 te Amsterdam.

Bij de Boekhandelaren VAN HULST & VA[N] ... te Kampen, ziet het licht:

KAMPER UIJEN

EENE VERZAMELING VAN GEESTIGE ANECDOTEN, DICHTEN, ENZ.
Uit eenige Jaargangen der Kamper Courant.
TWEEDE STUKJE. PRIJS 40 CENTS.

KAMPERUIJEN.
EERSTE STUKJE. PRIJS 40 CENTS.

HARM'S

LOTGEVALLEN ALS KOLONIAAL OP REIS NAAR OOS[T] GEDEELTELIJK IN BRIEVEN IN DEN DRENTSCH[EN] TONGVAL „AN ZIEN OLDERS."
PRIJS 40 CENTS.

De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te ... debiteert met succes:

LEERBOEK
DER ONBEWERKTUIGDE SCHEIKU[NDE]

GEDEELTELIJK NAAR
Dr. THOMAS GRAHAM'S
Elements of Chemistry,
BEWERKT DOOR Dr. **FR. JUL. OTTO.**
Uit het Hoogduitsch vertaald en met Aanteekeningen voorzie[n] ... **J. P. C. VAN TRICHT**, *Apotheker.*
Met talrijke Houtsne[de] Figuren.
Eerste Deel. — 1e Stuk en IIIe Deel 1e Stuk Prijs ƒ 2...
GRAHAM-OTTO'S LEERBOEK DER ONBEWERKT[UIGDE] SCHEIKUNDE zal, even als het oorspronkelijke Werk, in 3 Dl[n] ... uitgegeven, die bij Afleveringen achtereenvolgens zullen verschijnen ... laatste Afl. van ieder deel wordt een Omslag voor dat deel gev[oegd] ... Ieder jaar zal minstens één deel het licht zien, zoodat het geh[eel] ... uiterlijk binnen 3 jaren compleet zal zijn tegen eenen prijs, ... lijk aan dien van het oorspronkelijk werk.
Men komt dus zoodoende, door eene jaarlijksche uitgave van ... in een tijdsverloop van 3 jaren, in het bezit van het beste Sch[eikundig] werk, dat tot nog toe bestaat.
De complete uitgave wordt door den Uitgever gewaarborgd. ... lijke Afleveringen zijn niet verkrijgbaar. (16...)

ZELDZAAM VOORKOMENDE GELEGENHEID TE HAARLE[M]

Op Zaturdag 6 October e. k., zullen binnen HAARLEM, in de *Gouden Leeuw*, publiek worden Verkocht: **TWEE UIT[STAAN]DE, RUIME en NAAST ELKANDER GELEGENE HUIZEN** met **TUINEN** en achter gelegen **PAKHU[IS]**, het Beste en Volkrijkste gedeelte der Stad; welke HUIZEN eene bijzonder Goede Gelegenheid aanbieden tot het vestigen van eene ui[tgebreide] Handels-Zaak.
NB. Beide PERCEELEN zijn Dagelijks te bezigtigen. (1...)

LEESGEZELSCHAPPEN.

Bij GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, ziet het licht:

HET ZEEGAT UIT!

EEN ROMAN VAN A. J. DIEPERINK.

Twee Deelen gr. 8°. Met fraaije Titelplaten. Prijs ƒ 5.90.
In Romantischen en allezins onderhoudenden vorm vindt men in dit Werk den geheelen levensloop beschreven van den **NEDERL[ANDSCHEN] SCHEEN ZEEMAN**. Het verdient in hooge mate de aandacht van een ieder, die in het Zeemansleven belang stelt.

Vroeger verschenen bij dezelfde Uitgevers:
A. J. DIEPERINK, de Fortuinzoekers, een Zee-Roman. Twee Deelen gr. 8°. met Vignetten. Prijs ƒ 5.50.
——— Tien Maanden op Zee. Schetsen uit het Leven van een Kajuitsjongen. Twee Deelen gr. 8°. met Vignet. Prijs ƒ 4.25. (1...)

Bij TEN BRINK & DE VRIES, te Amsterdam, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

WANDELING DOOR HET LEVEN AAN DE HAND VAN DEN BIJB[EL]

EEN BOEK VOOR VROUWEN EN MEISJES.

Naar het Hoogd. van **CAROLINE SPECKER.**
Vertaald door Dr. J. TICHLER, Theol. Dr. en Pred. te Leiden.
PRIJS ƒ 1.10. (1681...)

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, geeft uit:
EEN VIERDEN VERMEERDERDEN DRUK VAN
DE STAATSWETTEN VAN NEDERLAN[D]
600 PAG. DRUKS, IN LINNEN BAND PRIJS ƒ 2.

Dat deze verzameling de volledigste is van alle bestaande Uitgaven, zal genoegzaam blijken, zoo men nagaat, dat hierin 47 onderscheidene Wetten zijn opgenomen. — Onder de nieuwste Wetten telt men, die: op het Lager Onderwijs, (Staatsblad 1857, N°. 103); tot herziening der bedoeld in Art. 99 der Kieswet (Staatsblad 1858, N°. 37); op het Regt van Successie en Overgang (Staatsblad 1859, N°. 36); omtrent het ... der Spoorwegen (Staatsblad 1859, N°. 98); enz., enz. (1586...)

D. A. THIEME,
TE ARNHEM,
heeft
verzonden:

GULDENS-EDITIE, N°. 13-15.

GRAAF PEPOLI. DE ROMAN VAN EEN RIJK EDELMAN, DOOR MEVR. A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT.

Drie Deelen. N°. 1—12 der GULDENS-EDITIE is in alle Boekwinkels voorhanden. Elk Deel is afzonderlijk à ƒ 1 verkrijgbaar. (1641)

AMSTERDAM, Donderdag 4 October.

…t dat de Tweede Kamer met rassche schreden weder een reces … gaat, namelijk na de behandeling der financiele wetten in de …n. Na dat reces zoude het ontwerp van wet omtrent de regterlijke …e het eerst aan de orde worden gesteld in de openb. zitting. …lijk zoude het zijn (indien dit gerucht waar is) dat, even als de …n omtrent de emancipatie der slaven in West-Indie, ook dat …f van regten van in- en uitvoer nog tijdig werd afgedrukt, opdat …or het reces in de afdeelingen worden behandeld.

… zijn aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal …eld de ontwerpen van wet betreffende de afschaffing der slavernij …-Indie. De Regering zegt in de memorie van toelichting, dat zij …ijelijk, zoo niet onmogelijk acht, de uiteenloopende gevoelens tot …oldoende meerderheid te vereenigen. Des ministers ernstig ver… …en streven was en is steeds om de emancipatie zoo spoedig moge… … op de minst schadelijken voet tot stand te brengen. Hij acht dit …elijk in het belang der kolonie en in het belang van het moeder… …ij zou zich gelukkig achten, zoo het hem gegund mogt wezen, aan …andkoming van dien grooten maatregel werkdadig deel te hebben … In de ontwerpen is aan vele bedenkingen der Kamer toegegeven. …ten der emancipatie zijn berekend op *f* 13,859,280 behalve 2 millioen …ekenning van premien tot aanmoediging der immigratie.

…n namiddag vereenigde zich in het locaal *Diligentia* een aantal …stadgenooten, daartoe door den Heer Mr. J. v. Lennep uitgenoodigd, …nde eene mededeeling, betreffende het oprigten van een standbeeld …er stede voor onzen grooten dichter Vondel, te ontvangen. De … Mr. J. van Lennep nam het woord en deelde mede, dat hij reeds …aldelijk was uitgenoodigd, om onze landgenooten tot het brengen …ergelijke hulde aan de nagedachtenis van den vader onzer dichters …te sporen. Hij was daarvoor echter tot nu toe teruggedeinsd, daar …og voortdurend zijn tijd wijdt aan het stichten van eene andere …, door eene nieuwe uitgave van des dichters werken. Na … echter bij de onthulling van Tollens standbeeld te Rotterdam heeft … gehad, waar het oprigten van een standbeeld voor Vondel ter sprake … gebragt, en door den Heer Bakhuyzen van den Brink de wensch … uitgedrukt, dat de uitgever van Vondels werken zich aan het hoofd … zaak zou plaatsen, meende hij zich niet langer daaraan te mogen …kken. Hij verklaarde derhalve die taak op zich te nemen en stelde … aan de aanwezigen voor den burgemeester dezer stad, die reeds op …at voor bijdragen tot dit doel, die bij de vroeger gemelde gelegenheid …otterdam was rond gegaan een bewijs van groote belangstelling in deze … had gegeven, het lidmaatschap der zamen te stellen commissie aan …eden en aan het hoofd van het stedelijk bestuur en den spreker de keuze … de overige leden der commissie over te laten. Nadat de aanwezigen zich … luide blijken van goedkeuring met het voorgestelde hadden vereenigd, … de leider der vergadering hunne morele ondersteuning voor deze zaak in. … eindigde met dichters, letterkundigen, kortom met allen, die belang …n in onze letterkunde in het algemeen en in de werken van den vorst … dichters in het bijzonder uit te noodigen, om al hunne krachten tot …iking van het beoogde doel aan te wenden. …oge die uitnoodiging niet onbeantwoord blijven. Vooral ook de materiële …rsteuning ontbreke niet, wanneer die wordt gevraagd, opdat eenmaal …en Amstels wallen het standbeeld van den beroemden stadgenoot ge…e, dat Amstels ingezetenen ware verdiensten weten te waarderen.

…n de afgeloopen maand Sept. hebben binnen deze gemeente plaats gehad … geboorten, behalve 23 levenloos aangegevene), 434 sterfgevallen, … huwelijken en 2 echtscheidingen.

Reeds vroeger is medegedeeld, dat ten gevolge der ruimere afmetingen, … men aan het Apeldoornsche Kanaal en de daarin te brengen kunst…rken wenschte te geven, en met het oog op den minder gunstigen …stand der sprangen, eene wijziging van het oorspronkelijke plan …odig werd, om zoo veel doenlijk gebrek aan voedingswater voor … komen. Ten gevolge van een in Februarij 1859 ingesteld onderzoek, …rd nabij Apeldoorn in de toen voorgedragen rigting nog eene wijzi…ng gebragt, volgens welke het kanaal thans zal loopen van de haven …dwaarts tusschen het dorp en Welgelegen en van daar ten zuiden langs …elgelegen in twee bogten, het hooge terrein verlatende, oost- en zuid…arts op, het lager terrein zal bereiken, om verder over het algemeen de …ngenomen rigting naar Dieren te volgen.

Ofschoon het kanaal reeds voor een aanzienlijk gedeelte is aangelegd, …ordt de voltooijing echter vertraagd door de moeijelijkheden bij den aan…oop der vereischte gronden ondervonden en waardoor eene geregtelijke …nteigening noodig is.

De kosten van het kanaal, welke vroeger op *f* 285,000 waren geraamd, …ullen door het op ruimere schaal aanleggen der sluizen en bruggen, door …et maken van eene steenen in plaats van eene houten schutsluis, door het ont…igenen van meerder breedte grond tegen veel hoogeren prijs dan aanvankelijk …was geraamd, alsmede door duurder arbeidsloon en noodzakelijke vermeer…dering der aarde- en kunstwerken, aanmerkelijk stijgen, zoodat thans be…rekend wordt benoodigd te zijn eene som van *f* 375,900, dat is *f* 90,900 …meer dan de vroegere raming.

Uit Curaçao schrijft men aan de *Utr. Ct.* per mail van 7 Sept.: Curaçao geniet bij voortduring eene gewenschte gezondheid. Zr. Ms. stoomschip Vesuvius, command. Arntzenius, en de schoener Schorpioen, command. van Moorsel, liggen thans in deze haven.

Onze haven is onlangs bezocht geworden door eene oorlogskorvet der Vereenigde Staten en eene Spaansche oorlogsbrik, en in deze week door een Spaansch oorlogschip en eene Spaansche oorlogsbrik. De Amerikaansche korvet is naar Rio Hache vertrokken, om reclames te doen wegens het schenden der Amerikaansche vlag. De Spaansche brik is naar Havana teruggekeerd. De laatst aangekomene Spaansche oorlogstoomboot en oorlogsbrik zijn dezen morgen naar Laguayra vertrokken, om bij het gouvernement van Venezuela reclames te doen wegens mishandelingen aan emigranten van de Canarische eilanden. Deze emigranten zijn wegens mishandelingen in Venezuela voor het grootste gedeelte naar St. Domingo vertrokken. Verscheidenen zijn vermoord geworden. Het is eene aanwinst van landbouwers voor St. Domingo; men vreest echter, dat zij daar niet beter zullen behandeld worden, want de Dominikaansche Republiek is, even als de Venezulasche, altijd in burgeroorlog gewikkeld.

Venezuela geniet thans eenige rust, want de federalisten bezitten thans geene legermagt, om eenige krijgsverrigtingen van belang te kunnen ondernemen, doch de gemeenschap van de zeeplaatsen met het binnenland wordt zeer belemmerd door partijbenden, guerillas, en ongelukkiglijk is het gouvernement niet bij magte, om deze guerillas te bedwingen. Het zal nog lang duren eer dat de rust geheel en al in deze republiek zal hersteld zijn.

Nieuw-Grenada bevindt zich in geen beteren toestand dan Venezuela. Van de acht federatieve staten hebben drie der Noordelijke staten zich van het bondgenootschap afgescheiden en rigten legers op, om de hoofdstad Bogota aan te vallen. Santa Martha wordt door de partij der liberalen belegerd. De liberalen zijn de afgescheidenen; de anderen worden conservadores genoemd. Drie provincien houden zich geheel neutraal.

De Dominikaansche republiek schijnt zich onder het protectoraat van Spanje te willen stellen. Onlangs is te St. Domingo een aantal Spaansche officieren, ingenieurs en machinisten, zoo ook industriëlen, uit Spanje aangekomen, en er worden, naar men zegt, eenige Spaansche troepen aldaar verwacht.

De tweede Belgische en Fransche posten zijn niet aangekomen bij het ter perse leggen van dit nommer van ons blad.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 3 Oct.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperatuur.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millimèt.					
Brest......	+ 8.9	W.	—	14.2	betrokken.	kalme zee.
Havre.....	—	W.	0	13.0	idem.	stil effen.
Parijs.....	+ 7.5	W. Z. W.	—	11.9	zwaar bewolkt	—
Hartlepool.	— 4.3	N. W.	—	14.4	zeer winderig.	slecht water.
Plymouth..	+ 7.6	W. N. W.	1	15.6	regen, mist.	idem.
Portsmouth	—	W.	—	14.4	somber.	holle zee.
Utrecht....	+ 3.8	W. Z. W.	1	12.0	zwaar bewolkt	—

2 Oct. Grootste verschil der afwijking tuss. Brest en Utrecht.......... 3.2
3 〃 〃 〃 〃 〃 〃 Idem 〃 Hartlepool....... 13.4

METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN van 4 October 8 u.

NAMEN DER PLAATSEN.	BAROMETER.	WIND. RIGTING.	WIND. KRACHT.	TEMPERAT.
Maastricht.......	57.16	W.	2	8.8
Groningen.......	53.18	W.	2.1	8.4
Nieuwed. (Helder)	54.19	N. W. t. N.	3.0	10.9
Vlissingen.......	57.71	W. t. N.	1.0	1.0
Grootste verschil..	V 4. 53 G.			

LAATSTE BERIGTEN.

WEENEN, Dingsdag 2 October.

Volgens den jongst bekend gemaakten staat van de nationale bank bedroeg de voorraad munt en muntmateriaal 81,226,423 fl., zijnde eene vermeerdering sedert de vorige maand van 69,572 fl. De in omloop gebragte bankbilletten beloopen eene som van 464,908,826 fl., zijnde eene vermeerdering sedert de vorige maand van 3,012,558 fl. Wissels in portefeuille 51,038,060 fl. en op buitenlandsche huizen ten bedrage van 8,190,590 fl.

FRANKFORT, Woensdag den 3den October. Slotkoersen: 5 pCt Metall. 46¼; Dito Nation. 55⅝; Loten — Bank Actien —; Cred. —; 3 pCt. Spanje 46; Dito 1¾ pCt. 38⅜. — Wissel: Londen 116⅝; Weenen 88⅜.

HAMBURG, Woensdag den 3den Oct. 3 pCt. Russen 59⅜; 3 pCt. Spanje 43½; 1¾ pCt. Dito 37½; Vereinsb. 98; Noord-Duitsche Dito 81. — Wissel: Londen —.—; Amst. —.—.

TURYN, Woensdag 3 October.

De deputatie uit Sicilie herwaarts gezonden, is heden door den graaf Cavour ontvangen en heeft eene langdurige conferentie met den minister gehad. Morgen zal zij ten gehoore worden toegelaten bij den Prins van Caringnan. De deputatie uit Napels wordt spoedig verwacht.

ROTTERDAM, 4 Oct. Tarwe 158/2 ℔ j. Hoogl. Kleefs. *f* 430; 157/2 ℔ witb. Pools. *f* 445; 160, 158/2 ℔ oude dito *f* 440.

SCHIEDAM, 4 Oct. Moutwijn *f* 14¼; Genever *f* 19¾, Amst. Proef *f* 21.

HAMBURG, 3 Oct. *Granen:* Tarwe in loco met eenigen handel in gunstigen stemming; op levering per het voorjaar met levendige vraag, doch zonder aanbiedingen. Rogge in loco vast op levering van de Oostzee onveranderd.

ROTTERDAM, Donderdag 4 Oct. W. S. 2½ pCt. 62¾; Dito 3 pCt. 75$\frac{9}{16}$; Spanje Amort. 22⅝; Port. 1856/57 41$\frac{7}{16}$; Rusland Cert. Orig. 2de, 3de en 4de Leening 4 pCt. 76⅝; Oostenr. Met. 46⅝; Dito Nat. 54½; Mex. 21$\frac{1}{16}$; Grenada 21$\frac{1}{16}$; Dito Uitg. 6¾.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Donderdag 4 October.

Koffij gesouteneerd. — *Thee* stil. — *Suiker* vast. — *Rijst* stationnair. — *Lijnolie* 30 a 30¼.

LONDEN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Consols 93¼ a ⅜; Mexikanen 22⅛ a ⅜; 4½ pCt. Peru —; 3 pCt. Dito —; 3¾ pCt. Grenada 16¾ a 17¼; Dito Uitg. 6¼ a ½; 2½ pCt. Venez. — a —; 3 pCt. Portug. —; 1¾ pCt. Spanje 39½ a ¾; Cert. Coup. —; 5 pCt. Russen —.

LIVERPOOL, HEDEN, Donderdag 4 October.

Heden zijn van *Katoen* 8000 b. omgezet; prijzen gesouteneerd.

PETERSBURG, HEDEN, Donderdag 4 October,

De Keizerin is gisteren te Tsarkoje-Selo gelukkig van een Grootvorst bevallen.

De Keizer vertrekt den 12den naar Warschau en zal den 13den te Wilna aankomen.

WEENEN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Nat. 75.10. — Wissel 13.10.

BERLIJN, HEDEN, Donderdag 4 October.

Rogge: Herfst 50, voorjaar 46½; *Olie:* Herfst 11⅝, voorjaar 12½; *Haver:* Herfst 26¼, voorjaar 25¼.

BERLIJN, HEDEN, Donderdag 4 Oct. 5 pCt. Metall. 49½; Dito Nat. 57¾; Dito N. Leening 67½ p.; Loten 1860 —; Stiegl. 5de Serie 92¼ p.; Dito 6de Serie 101¾ p.; 5 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 61; 5 pCt. Pruisen 105½. — Wissel: Londen 2/m. 6.17; Parijs —; Hamb. —; Amst. 141½; Weenen 75⅝; Petersb. 3/w. 98⅛.

HAMBURG, HEDEN, Donderdag 4 October.

Olie: Herfst 26.2, Voorjaar 27.2.

PARIJS, HEDEN, Donderdag 4 Oct. Fransche 3 pCt. 69.47½, 69.35, 69.40; 4½ pCt. Dito —; Fransch-Oostenr. Spoorw. 497.50; Cred. Mob. 725; 3 pCt. Spanje 47¼ a ⅜; 1¾ pCt. Dito 39⅜.

MADRID, Woensdag 3 October.

De *Gaceta* meldt, dat de Cortes den 25sten Oct. zullen bijeenkomen.

De *Espana* beweert, dat de voornaamste Carlistische aanvoerders geneigd zijn, om Koningin Isabella te erkennen.

MADRID, Woensdag 3 Oct. 3 pCts. 47.95; 1¾ pCts. 40.10.

TEXEL, HEDEN, Donderdag 4 October.

Binnen: Lion, S., Londen. - Minister Thorbecke, S., Hull.

Uitgezeild: Diana, S., Londen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Donderdag 4 October.

Afloop der heden gehouden TABAKS-veilingen:

1ste Veiling: 1214 p. Java merk Djambean verkocht tot 32 a 63½, dooreen ca. 41 c.; — 1356 p. dito merk B. J. D. L. verkocht tot 31 a 172 c., dooreen ca. 99 c.

2de Veiling: De 620 p. Java, merken A. S. Malang en A. S. Malang J, en 894 p. dito merk T. R., zijn, gelijk gisteren gemeld, uit de hand verkocht.

3de Veiling: 201 p. dito, merk Tempeh, verkocht tot 30½ a 75 c., dooreen 60½ c.

4de Veiling: 449 pakken Java, 14 kav. verk. tot 38 a 107½ c., 8 kav opgeh. tot 32½ a 120 c.

5de Veiling: 49 cer. Havana, enz. enz., 5 kav. Havana verkocht tot 35½ a 170 c.; 6 kav. idem Sagua, verk. tot 40½ a 95 c.; 2 kav. Cuba, verk. tot 45 a 46 c; 1 kav. Florida, verk. tot 34½ c.; 1 kav. Seedleaf, verk. tot 27½ c. en 32 kav. Sigaren, opgeh. tot *f* 12.

6de Veiling: 156 p. Java en 20 cer. Domingo, 2 kav. Java verkocht tot 58 a 80, 6 kav. dito opgeh. tot 44½ a 66, 1 kav. Domingo verkocht tot 31 c.

7de Veiling: 318 p. Java enz.; 8 kav. Java verkocht tot 36½ a 159½ c.; 8 kav. opgeh. tot 70 a 125 c.; 2 kav. Zuid-Amerik. verkocht tot 38 c.; 6 kav. Bindstroo, verkocht tot 35½ a 37½ c.

8ste Veiling: 1287/4 en 80/10 k. Sigaren, diverse merken, alles verkocht.

9de Veiling. 280/2 kisten Manilla Sigaren, 11 kav. verkocht tot *f* 31 a 26¾ 3 kav. opgeh. tot *f* 27¾ a 29½.

In de heden door de N. H. M. gehouden veiling van JAVA THEE is alles tot de volgende prijzen verkocht:

Boei 87 a 108 c., Congo 92 a 121 c., Souchon 92 a 137 c., Pecco 131 a 411 c., Tonkay 71 a 114 c., Schin 60 a 102 c., Uxim 79 a 132 c., Hysant 115 a 156 c., Joosjes g. b. 61 a 126 c., idem f. b. 73 a 161 c.

(*Onder het afdrukken dezer duurt de Veiling voort*).

Heden gedaan van Rogge op levering in deze maand *f* 183, in Maart *f* 185.

Heden is gedaan Koolzaad op 9 vat Olie, te leveren in April e. k. a 73½ £.

SCHIEDAM, 3 Oct. Rogge verkocht: 144/2 ℔ Kunda *f* 208 ct. *f* 210 6/w.; 129/2 ℔ Libau *f* 189 ct., *f* 191 6/w.; Moutwijn *f* 14.50; Genever *f* 20; Amst. Proef *f* 21.25.

…verkocht van Garst, in veiling ca. 85 l. min of meer beschadigde Libau verkocht van 110 a 109 ℔ Pool; *f* 198 a 196 ct. per last, wegende van 110 a 109 ℔ Pool;

MONNICKENDAM, 3 Oct. Heden werden ter Kaasmarkt aangevoerd 30 stapels, wegende te zamen 7656 Nederl. ℔. De hoogste prijs was *f* 26 per 50 Ned. ℔.

CULENBORG, 3 Oct. O. ruwarige Tarwe van *f* 13 tot 14; n. dito *f* 12 a 12.75; o. roode Tarwe *f* 12 a 13; n. dito *f* 11 a 12; n. Rogge *f* 6.50 a *f* 7.50; Haver *f* 4 a 5; Aardappelen *f* 2 a 2.50; alles per Ned. mud; Kippeneijeren *f* 3.40. Boter *f* 1.40 per Ned. ℔.

GRONINGEN, 2 Oct. Bij beperkte aanvoer was de stemming onzer markt willig. *Tarwe* zeer gezocht, de oude 50 c. en de nieuwe 30 c. verhoogd: 127 ℔ o. roode *f* 12.50.75; 120 a 123 ℔ n. Onl. dito *f* 9.20 a 60.80; 116 a 120 ℔ n. Old. dito *f* 8.40.55 a 90, 9.05. — *Rogge* tot vorige prijzen verk.: 120 a 123 ℔ Inl. en Pruis. *f* 6.70 a 7; 113 a 116 ℔ n. Inl. *f* 5.60 a 6. — *Boekweit* bij geringen aanvoer 20 c. hooger verkocht; 110 a 113 ℔ grijze Zand *f* 6.30 a 80; 110, 113 ℔ n. Zwarte dito *f* 6.10 a 60. — *Garst* tot 10 c. verhooging, voornamelijk ter verzending naar Friesland; 93, 96 a 99 ℔ n. Winter *f* 4.70, 5.10 a 55; 99 a 103 ℔ n. Knobbe *f* 5.15 a 55. — Dikke Brouw *Haver* 10 c. hooger, witte Voer niet ter veil, terwijl de ligte zwarte Voer iets lager verkocht is; 78 a 82 ℔ n. dikke Brouw *f* 4.15 a 35; 65 a 68 ℔ n. zwarte Voer *f* 2.80 a 3.20. — Van nieuwe *Paardenboonen* was een enkel klusje ter veil, veel vochtiger als het vorige en niet verkocht. — *Gort* weinig in omgegaan. — *Koolzaad* meest als voren, het beste *f* 11.50 a 12.25 en het mindere *f* 8 a 10.50. — *Geelmosterdzaad,* voor het puikste bestond alleen eenige vraag van *f* 14 tot 18, doch de afwijkende bijna niet te plaatsen. — *Raapolie* *f* 40. — *Lijnolie* *f* 29.50.

RAALTE, 3 Oct. De prijzen op de heden gehouden markt waren als volgt: Koeijen ondervonden eene aanzienlijke daling door de veelvuldige regen en het onder water staan der landen, verschillende wel *f* 30 per stuk bij de vorige markt: Vette Koeijen met geringen voorraad *f* 140 a *f* 205, Dragtige Dito veel ter markt *f* 60 a 110; Guste Dito *f* 70 a *f* 110; Vette Schapen *f* 10 a 16; Magere Dito *f* 6 a 12; Lammeren *f* 3.50 a 14; Varkens *f* 15 a 40; Biggen *f* 4 a 15; Appelen en Peren *f* 1 a 1.25 per zak; Kippen Eijeren *f* 2.40 a 2.50 per 100 stuks; Was *f* 1.04 per 5 Ons.

ANTWERPEN, 3 Oct. *Koffij* ferm prijshoudend; de omzet bepaalde zich heden tot 300 b. Brazil in de tweede hand van 39½ a 41¼ c. — *Campechehout:* Eene partij van 20,000 kil. Laguna werd a *f* 4¾ afgedaan. — *Rijst* bij levendige vraag op vaste prijzen gehouden. Men heeft afgedaan 500 b. gepeld Aracan a *f* 9, 400 b. puike dito a *f* 9¼, 300 b. Rangoon a *f* 7¾ en 300 b. gebroken a *f* 7¼. — *Granen* zonder handel. — *Lijnzaad:* Berdianski *f* 13½.

KONINGSBERGEN, 29 Sept. *Granen:* De houders vragen ten gevolge der laatste rijzing in Londen hoogere prijzen, die echter niet bedongen worden. Nieuwe Tarwe is weinig gevraagd; Rogge eenigzins flaauwer, de inkoopen ter export. zijn veel verminderd.

STOKHOLM, 25 Sept. *Granen:* De aanvoeren nemen voortdurend toe; met uitzondering van eenige inkoopen op levering, gaat er uit gebrek aan levendigen kooplust weinig om. Tarwe onveranderd, van 18 a 25½ rd. n kw. Nieuwe Rogge is meestal niet zwaarder dan 13½ ℔; de prijs souteneert zich op 14 a 15 rd.; gedr. Russische 14 ℔, werd betaald met 17, dito ligtere met 16½ rd.; Rogge op het voorjaar aangeboden a 14 rd., per Junij zijn tot dezen prijs koopers.

LONDEN, 2 Oct. *Suiker:* Van W.-Ind. soorten werden heden 1586 v. tot vaste prijzen verkocht. — *Koffij* met minder vraag naar Plantation, echter werden de volle prijzen betaald. — *Thee* aanhoudend stil. — Van *Rijst* werden heden slechts 2000 b. verhandeld, deels goed blank Bengaal a 13.7½, Ballam a 11.4½; het artikel is zeer stil. — *Salpeter* gesouteneerd. — *Lijnzaad:* Vier a vijf ladingen van de Zwarte Zee hebben koopers gevonden van 55 a 55.6. — Schotsch *IJzer* stil op 51 a 51.3. — *Tin* flaauwer; Straits 131 a 131.6. — *Lijnolie* 30 a 30.3. — *Talk* ferm prijshoudend.

BALTIMORE, 17 Sept. De in ons laatst berigt van 11 dezer vermelde stilte heeft voortgeduurd en de markt is min of meer onveranderd. De inspectie der vorige week bedraagt 1938 v. Maryland, 737 v. Ohio en 1 v. Kentucky *Tabak.* Maryland: De belangrijke inspectie levert zeer weinig van goedsoortige Tabak op en de voorraden bij de factors bestaan doorgaans uit incourante kwal, waarvan weinig of niets verkocht wordt. Goede soort en kwal. is onveranderd gezocht gebleven en prijzen daarvan zijn zeer vast. Ohio is thans in kleine voorraad, waardoor de omzettingen natuurlijk onbelangrijk zijn; prijzen zijn echter onveranderd. Kentucky stil. In lading naar Rotterdam: Leila en Arnold Böninger. Aangenomen voor Rotterdam Kalamazoo a 32/6 en Jane Coquerel a 32/6. — *Vrachten* onveranderd; Rotterdam 32 s. 6 d. — *Koersen* zeer flaauw, Amsterdam 60 d. z. 41½.

MONTEVIDEO, 29 Aug. Gedroogde *Huiden* lager en tot omstreeks 76 r. te koop; gezouten ontbreken.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, 2 Oct. Consols sloten vast met ⅛ prijsverhooging. Van Buitenl. fondsen bleven Grenada Werkelijke en Uitgest. ongeveer ⅛ pCt. hooger; 4 pCt. Eng. Turken, Spaans. 1¾ pCt. en Mexic. rezen ¼ en Spaans. Coup. Bewijzen ⅛ pCt.

Consols 3 pCt. cont. 93 a ⅛; Dito op 11 Oct. 93¼ a ⅜; Mexic. 3 pCt. 22⅛ a ⅜; Dito op 16 Oct. 22⅛ a ¼; Gren. 4 pCt. 17 a 18; Dito Uitg. 6½ a ¾; Russen 4½ pCt. 93¾; Sardinie 5 pCt. op 16 Oct. 83⅞; Spanje 1¾ pCt. 39½ a ¾; Dito Cert. Coup. 6 a ¼; Turken 6 pCt. Nieuwe Leening op 16 Oct. 56⅜; Dito Geguarand. 4 pCt. 101¼ a ¾; Venez. 3 pCt. op 16 Oct. 23⅞ a 24; Dito 1½ pCt. 12⅝; Rhijnspoorweg £ 11½ a ¾; Antwerpen-Rotterdam £ 5⅞ a 6.

Scheepstijdingen.

AMSTERDAM, 4 Oct. De Ned. bark Juno, kapt. W. J. Chevalier, van Decima met steenkolen, ruwe zijde, was, enz. naar Batavia, is, volgens brief van Singapore van 18 Aug., in de nabijheid van Macassar gestrand. Volgens berigt van den kapitein, die 9 Aug. te Macassar was aangekomen, waren circa 1000 k. was en de lading steenkolen in het schip gebleven, dat waarschijnlijk daarmede weg zou zijn; de geborgen lading was te Macassar opgeslagen.

— Volgens brief van kapt H. Wijtenhorst, voerende het schip Davo, dacht hij 20 Julij van Wanchew naar Amoy te vertrekken.

HELVOETSLUIS, 3 Oct. Door den loodskotter N°. 4 is alhier aangebragt kapt. Petitgas en de verdere bemanning van de gezonken Fransche schoener Alma, van Requejada, met Erts naar Rotterdam bestemd. Deze schipbreukelingen werden op de hoogte van de Ooster door den loodskotter opgenomen.

HARLINGEN, 2 Oct. Het schip Gezina en Wilhelmina, kapt. H. R. Dokman, van Riga naar Amsterdam, op de Makkummerwaard gestrand, is, na een gedeelte der lading gelost te hebben, weder in vlot water gekomen.

ARCHANGEL, 19 Sept. Het schip Julia, kapt. Redley, van hier naar Amsterdam vertrokken, is lek uit zee teruggekomen, hebbende op de baar gestoten; zal nagezien worden.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 3 Oct.; Dankbaarheid, Potjer, Drammen (benevens de schepen per telegraaf gemeld).

VLIE, 1 Oct.; Juliana Louisa, Sprik, Dantzig. - Stoomvaart, S., Hamburg. - Elsiena Nanninga, Arch. - Jonge Bernard, Schaap, Riga. - Martha, Scherpbier, id. - Tweelingen, Poorta, Koningsb. - Johanna Ettina, Schuur, Dantzig. - Æolus, Dekker, Bergen. - Anje, Brouwer, Frederikstad. - Remelia Geertruida, Katoen, id. - Catharina, Willinga, id. - Goede Hoop, Haijer, Christiansand. - Renske, Mooi, id. - Onderneming, Kooiman, Arendahl.

HELVOETSLUIS, 3 Oct.; Vereeniging, van Noord, Lissabon. - Treffry, Chedwiggen, Liverpool. - British Queen, Andersen, Leith. - Elizabeth, Beverley, Newc. - Volunteer, Barton, id. - Jabez, Foreman, id. - Corel, Cracknell, Ipswich. - Auguste, Schwanck, Archangel. - Hollander, S., Petersb. - Felix Renning, Riga.

BRIEL, 3 Oct.; Concordia, S., Londen. - Active, Norton, Newhaven.

DELFZIJL, 1 Oct.; Antje, Smit, Riga. — 2 Oct.; Marie, Piekert, Stettin. - Geziena Helena Ida Taay, Stamhuis, Frederikstad. - Stientje Maria, Vos, id. - Grietje Huisman, Kuiper, id. - Albers, Laurvich. - Renske, Pott, Noorwegen.

VEERE, 29 Sept.; Chance, Martin, Newc. — 30 Sept.; Clemens, Persoon St. David's.

LEER, 29 Sept.; Geertruida, Pronk, Harl.

HAMBURG, 1 Oct.; Amsterdam, S., Amst.

OP DE ELVE, 2 Oct.; Amstel, S., Amst.

FLENSBURG, 29 Sept.; Heidewika Regina, Pekelder, Amst.

DANTZIG, 30 Sept.; Gezina Jantina, Bekkering, Amst. - Froukje, Koopes Newc. - Aukje Gepkelina, Duintjer, Kopenhagen.

CHRISTIANIA, 26 Sept.; Aegir, Pedersen, Amst.

ARENDAL, 19 Sept.; Berendina, Bossinga, Dantzig n. Libourne. - de Hoop, Pot, Petersb. n. Antw.

BERGEN, 17 Sept.; Jacomina, Homan, Inverkeithing. - de Vlinder, Lambach, Rott.

KROONSTAD, 26 Sept.; Lambertha, Karst, Amst. - Jacoba Gesina, Reinders, id. - Eersteling, Coerkamp, id. - Anna en Arnoldina, van Wijk, Rott. Friendschap, Smith, id. - Catharina, de Wal, Hamb.

ARCHANGEL, 16 Sept.; Elise, Nieboer, Amst. — 21 Sept., de Amstel, Weitinga, Rott.

Bij KOPENHAGEN, 1 Oct.; Willem I, S., Amst.

ELSENEUR, 30 Sept.; Ovida Helena, Bugge, Dantzig n. Amst. - Eni… heden, Eilertsen, Riga n. id. - Haabet, Christensen, Sundswall n. Nieuwediep.

HOLTENAU, 30 Sept.; Eva Hendrika, van Dijk, Stettin n. Termunterzijl. — 1 Oct.; Bertha, Duit, Dantz… Broedertrouw, de Bey, Memel n. Burnham. … n. Antwerpen.

RENDSBURG, 28 Sept; Robert, Scholtens, Sunderland. - Trientje, Visser, id. n. Groningen. - Tetsia, Plnktje, id. n. id. - Immanuel, de Jonge, Memel … Amst. - Geerdina Geertruida, Kramer, Stettin n. Leer. — 30 Sept.; Engelina Schoon, Rostok n. Londen.

LONDEN, 2 Oct.; Cornelia, Bijkerk, Worcum.

FOWEY, 1 Oct.; Ossena, Dijer, Charlestown n. Dordrecht.

GLOUCESTER, 1 Oct.; Joanna, Veldhuis, Venetie.

LEITH, 29 Sept.; Vier Gebroeders, de Boer, Harlingen. — 1 Oct.; Holyrood, S., Rott.

GRIMSBY, 1 Oct.; Margina Rosetta, Koning, Dantzig.

SUNDERLAND, 30 Sept.; Triton, Kraeft, Rotterdam.

ALLOA, 29 Sept.; Preciosa, Lund, Delfshaven.

LIVERPOOL, 1 Oct.; Osprey, S., Rott.

GRANGEMOUTH, 30 Sept.; Johanna Maria, de Groot, Petersburg.

ABERDEEN, 29 Sept.; Fossina Siers, Boston, id. - Jonge Kerst, Brouwer, Elbing.

Op de LOIRE, 30 Sept.: Balmoral, S., Rott.

MALAGA, 20 Sept.; Rhône, S., Palermo.

LISSABON, 16 Sept.; Engelina Petronella, Kuijper, Newcastle. - Cathari… Hoffland, Hazewinkel, id.

CORFU, 17 Sept.; Alida, Oldenburger, Rio-Janeiro.

GENUA, 26 Sept.; Rotterdam, S., Rotterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL, 3 Oct.; Beaver, S., Londen.

HELVOETSLUIS, 3 Oct.; Earl of Auckland, S., Londen, - Zingari, Hartlepool. - Gironde, S, Petersb.

BRIEL, 3 Oct.; Seahorse, S., Hull. - Ocean Queen, S., id. - Norfolk, S., Goo…

HAMBURG, 1 Oct.; Willem, Kröger, Amst. — 2 Oct.; Onrust, Bolmei… Delfzijl.

WOLGAST, 29 Sept.; Eva Hendrika, van Dijk, Termunterzijl. - Piet Smedes, id.

DANTZIG, 30 Sept.; Adrian, de Vries, Antw. - Anna, Timmer, Grimsby.

MEMEL, 29 Sept.; Nijverheid, Koops, Amst.

KROONSTAD, 25 Sept.; Barteld Herman, Rasker, Londen. - Geertj… Mooi, Hull. - Jacoba, Lukens, Kiel. - Geertje, Pomper, Kopenh. - Hele… Broekman, id. — 26 Sept.; Hollander, S., Rott.

ARCHANGEL, 21 Sept.; zeilkl.: Arthur, Dalgarno, Rott. - Vriendsch… Brouwer, de Maas.

LEER, 29 Sept.; Alida, Valomstra, Stettin.
PILLAU, 1 Oct.; Notaris van Boekeren, Boon, Amst. - 4 Gezusters, Blok, Findhorn.
KOPENHAGEN, 28 Sept.; Zwaantina, Nieboer, Noorwegen.
BERGEN, 24 Sept.; Vr. Clara, Don, Dordrecht.
SUNDERLAND, 1 Oct.; Tryphena, Tinkler, Amst.
GRIMSBY, 1 Oct.; Helena, de Boer, Haiti.
DUBLIN, 30 Sept.; zeilkl.: H. Willebrordus, Boekhout, Brussel.
SEAHAM, 30 Sept; Golden Grove, Linsdale, Rott.
LIVERPOOL, 1 Oct.; zeilkl.: Stuurmans Harmonie, Mulder, Harl.
SHIELDS, 1 Oct; Palladium, Grey, Rott.
HARTLEPOOL, 1 Oct.; Anna Johanna, Kuiper, Riga.
CARDIFF, 29 Sept.; Alblasserdam, 't Hoen, Singapore.
ANTWERPEN, 3 Oct.; Oncko en Johann, v. Groenenberg, Engeland.
GIBRALTAR, 19 Sept; zeilkl.: Agatha, Zeilinga, Triëst.
TRIEST, 28 Sept.; Magrietha, Jansen, Cefalonio.
JAMAICA, 25 Aug.: Donati, Linthorst, Londen.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

G.J. Andres, Maintz N°. 2, n. Mainz. - J. Urmetzer, St. Nicolas, n. Keulen. - N. Noll, Hoffnung, n. Coblenz. - S. H Hartman, Hoffnung, Ludwigshaven, Manheim en Heilbron. - J. R. Wilson, Cöln N°. 19, n. Keulen. - J. W. Timmerman, Frankfort N°. 29, n. Frankfort en Bieberich. - J. Demmer, Vrouw Maria, n. Urdingen. - G. Koene, Niederrhein N°. 10, n. Dusseldorp en Duisburg. - F. Kroell, Stolzenfels n. Mannheim. - E. T. Beijer, de Hoop, n. Wezel.

ARNHEM, 3 Oct. Rijnhoogte 2 el 4 p. 9 d., gew. 4 d.
KEULEN, 3 Oct. Rijnhoogte 11 vt. 5 d. Keulsch (11 vt. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

HAMBURG, Vr. Catharina, Koster: 22 v. Stroop, W. J. Bergman; 5 v Honig, Wed. W. Wieffering; 20 v. Brood, J. J. Vincke; 5 f. Wijn, Order.
HAMBURG, Drie Gebroeders, Hanke: 101 v. Honig, M. Wolff; 156 v. Honig, Wed. W. Wieffering.
HAMBURG, Hendrika, Joosten: 155 v. Honig, E. E. Visser; 35 v. Honig, M. Wolff; 56 v. Honig, Wed. W. Wieffering.
BREMEN, Elschlea, Albers: 300 b. Rijst, Order; 200 b. Koopm., Deichman en vom Rath; 7 v., 5 cer. Tabak, Kaupe en Wilde.
BREMEN, Aurora, Huisman: 30 f. Rum, Bunge en C°.; 19 k., 18 p. Tabak, Order, Antwerpen.
PETERSBURG, Catharina Knelsina, Vos: 60 b. Droog, B. Mendel; 25 v. Potasch, P. Obermann; 71 v. Potasch, Order.
PETERSBURG, Piet Hein, Meijer: 225 v. Potasch, 24.2 b. Hennep, W. Kaars Sypestein; 93 b. Semen Sinae, B. Mendel; 25 v. Talk, P. Obermann en C°.; 50 v. Potasch, 25 v. Talk, 22 b. Anijszaad, Order.
DANTZIG, Fokkina Emmechina, Folkerts: 46 l. Tarwe, Order.
RIGA, Annechina Elsina, Kuiper: Eene lading vure Balken, R. P. Regtdoorzee.
RIGA, Magdalena, Dillwitz: Eene lading Balken, L. Hoyack en C°.
SUNDSWALL, Wilhelmina, Jansen: Eene lading Vuren en Greenen Platen, Gebr. Hooglandt.

ROTTERDAM.

SOERABAYA, Mary, Hogemann: 1289 kranj. Suiker, 1389 Koehuiden, 2500 b. Bindrott., Gebr. Nottebohm.
STETTIN, Zaanstroom, Visser: 93 fusten Olie, Order.
STOKHOLM, Ingeborg, Fei: 1914 stav. 13 boss. IJzer, E. S. de Jonge.
CARDIF, Pioneer, Hillman: 2718 plat. 50 boss. IJzer, E. S. de Jonge.
HULL, Seahorse, Cross: 3416 stav., 116 boss., 240 pl. IJzer, E. S. de Jonge.
GRANGEMOUTH, Ann Elisabeth, Toms: 80 t. Gietijzer, E. S. de Jonge.
BONESS, Hendrik en Anna, den Breems: 220 t. Gietijzer, E. S. de Jonge.

Prijscourant der Effecten.

DONDERDAG 4 OCTOBER.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
AMSTERDAM. Thesaurie	5	pCt.	104¾		
Nederl. Bank	4	"			
NEDERLANDEN. Werk. Schuld	2½	"	62⅝	63	63
Dito Dito	3	"	76	76½	76¼
Dito Dito	4	"	$97\frac{13}{16}$	$97\frac{15}{16}$	$97\frac{15}{16}$
Oost-Ind. Leening	4	"	96⅝	96⅞	96⅞
Amortisatie Syndicaat	3½	"	92¼		
Handelmaatsch. op rescontre			130¼	130¾	
Dito à contant	4½	"	130½		
Dito Leening 1858	4	"			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening Idem	4½	"			
Rijn Dito	4½	"	101½		
BELGIE. Cert. Adm. Belg. Bank	2½	"			
Dito bij Rothschild	2½	"	52½		
FRANKRIJK. Certificaten	3	"			
SPANJE. Obligatien	1¼	"	$39\frac{1}{16}$	39¼	39¼
Dito	3	"			
Dito Binnenlandsche	3	"	$46\frac{7}{16}$	46¾	46¾
Amortisable Schuld			22⅞	23¼	23¼
Bewijzen Coupons			6	$6\frac{1}{16}$	
PORTUGAL. Obligatien	3	"	43½	$43\frac{5}{16}$	$43\frac{5}{16}$
Dito 1856/1859	3	"	41½		
Dito Uitgestelde					
RUSLAND. Oblig. bij Hope & C°.	5	"	101¾	101⅞	101¾
Dito Dito 1828/1829	5	"	101¼		
Certif. Dito 1831/1833	5	"	84¼	84⅞	
Dito Dito 1840	4	"			
Dito Origin 2de, 3de, 4de Leen	4	"	$77\frac{9}{16}$		
Dito Dito 5de "	4	"	76¾		
Dito 5de Serie	5	"	87⅝	$87\frac{11}{16}$	
Dito 1855 6de Serie	5	"	$96\frac{9}{16}$	96⅝	
Dito Adm. te Hamburg	5	"			
Dito te Londen	5	"			
Dito Dito	4½	"			
Dito Dito	3	"	60⅞	$60\frac{15}{16}$	
Inschrijvingen in Assignatien	6	"			
Certificaten van Dito	6	"	57¾		
Spoorweg-Actien	5	"	204¾	206	204¾
Hypotheek	4½	"			
POLEN. Aandeelen 1835 fl. 500		f	162		
Obligatien	4	pCt.	78⅞		
PRUISEN. Obligatien	4½	"	99¼		
Dito 1859	5	"	103⅛		
Aandeelen 1854	3½	"	209		
OOSTENRIJK. Oblig. bij Goll & C°.	5	"			
Dito Dito	4	"	44		
Dito Metalliek	5	"	$46\frac{5}{16}$	46¼	46⅜
Dito	2½	"	$25\frac{3}{16}$	25⅜	25¼
Dito Rente Amst.	5	"	69¼	69⅝	69⅜
Dito Nationale 1854	5	"	54¼	54¾	$54\frac{5}{16}$
Weener Bank-Actien		f	674	680	680
Dito Aand. fl. 250, 1839		"	278	279	
Dito Dito fl. 250, 1854	4	pCt.	203	204	
Dito Dito fl. 500, 1860	5	"	402	405½	402
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	3	pCt.	121		
SIJEREN. Spoorweg-Aandeelen					

Braz. 1824 5 pCt. 96; Dito 1860 4½ pCt. 84; Ecuador 12⅛; Venez. pCt. 22⅜, ½; Dito 1½ pCt. 11⅞; Grenada 15¼, ⅜; Dito Uitg. $6\frac{7}{16}$, $\frac{11}{16}$, Mexik. 21, $\frac{3}{16}$; Philad. bij Hope en C°. Lett. A. 99½ pCt.; Dito Lett. B. 1⅞ pCt.; Dito bij Rothschild 6 pCt. 80; Illinois Spoorweg-Aand. 83, ½; ito Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 92¼; Galveston Spoorweg 33; Grieken pCt. $6\frac{3}{16}$, ⅛, $\frac{3}{16}$; Russen 4½ pCt. 1860 $89\frac{11}{16}$, ¾, ¼; Stellen Galveston 49; ng. Rijnspoorweg 4½ pCt. 96.

Koers van het Geld: Beleening 3, Prolongatie 2½, Disconto 3 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,

Y. DE KOCK, *President.* J. A. JOLLES JR., *2de Secretaris.*

Van Holl. fondsen vertoonden zich heden onderscheidene koopers tot rbeterde prijzen.
Van vreemde effecten waren Russ. iets aangenamer.
Oostenr. waren wederom tot verhoogde koersen te plaatsen.
Van Spaansche waren Binnenl. 3 pCt. en Amortis. gunstiger gestemd.
Grenada waren meer aangeboden.
Spaansche Cred f110; Nieuwe Weener Aand. 1858 f94½, 93¾; Spaansch-ansche Uitg. 19½.
Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 63; Spaansche 1¼ pCt. 39¼; ito Binnenl. 3 pCt. 46¾; Metall. 5 pCt. 46¼ à $\frac{5}{16}$; Dito Nat. 54¼.
Laatbeurs blijven Oostenr. iets flaau wer.

Wisselkoers.

			GELD.	PAPIER.				GELD.	PAPIER.
rijs	2 m.	f	55½		Livorno	2 m.	f	45¾	
Id.	kort	"		$53\frac{15}{16}$	Napels	2 m	"	79	
Id.	3 m.	"			Weenen	6 w.	"	86½	
rdeaux	2 m.	"	55¼		Augsburg	6 w.	"	99½	
Id.	15 d.	"	55⅝		Frankfort	6 w.	"	99¾	
adrid	3 m.	"	240		Londen	2 m.	"	11.60	
dix	3 m.	"	241		Id.	k. z.	"	11.70	
ville	3 m.	"	237		Hamburg	2 m.	"	$35\frac{1}{16}$	
lbao	3 m.	"	238		Id.	k. z.	"	35¼	
ssabon	3 m.	"	41¾		Petersburg	3 m.	"	169¼	
orto	3 m.	"	41		Rotterdam		"	½	
nna	[illegible] m.	"	45⅜		Disconto		"	3	

Prijzen der Coupons: Metall. f 22.10; Dito Nat. f 28.80; Diverse Engelsche per £ f 11.62½; Eng. Russen per £ f 11.80; Fransche f 55¼; Belg. 55¾; Pruis. f 35; Hamb. Russen f 33¾; Russen in Z. R. f 34⅛; Papieren R. f —; Poolsche in Fl. f 27½; Napelsche —.—; Spaansche f —; Amerikaansche Dollars f 2.35.

ADVERTENTIEN.

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

VERKOOP bij Inschrijving op VRIJDAG 26 OCTOBER 1860, van p. m. 500,000 Ned. ℔ **OUDE INDISCHE KOPEREN MUNT**, op de Voorwaarden vermeld in het Bestek, bij de Directie en de Agenten der Maatschappij te Rotterdam, Dordrecht, Middelburg en Schiedam verkrijgbaar.

De Directie geeft de verzekering, dat gedurende de drie eerste maanden na deze Inschrijving geen ander Koper door haar zal worden aan de markt gebragt, dat de alsdan eerstvolgende Inschrijving of Veiling in geen geval meer dan 500,000 Ned. ℔ zal beloopen en dat de in Nederlandsch Indie te verkoopen hoeveelheden gedurende het geheele Jaar 1860 hoogstens 1,000,000 Ned. ℔ zullen bedragen.

AMSTERDAM, 4 October 1860. (16876)

DOOR FINALE KWITERING

wordt TER OVERNEMING AANGEBODEN: Eene **DUBBELE TAPPERS-AFFAIRE**, gelegen op het beste en mooiste gedeelte dezer Stad, zijnde eene groote Zaak en eene Geldwinning. Hierop regarderende gelieve men zich te adresseren onder Lett. W. K., bij den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel hoek Bergstraat. (16841)

Door vertrek naar Buiten wordt met Primo November TE KOOP gepresenteerd: Eene nette **KRUIDENIERS-AFFAIRE**, welke een burgerlijk bestaan oplevert. Adres Lett. B. B. Bureau Handelsblad. Brieven Franco. (16875)

Door sterfgeval uit de Hand te Koop, om dadelijk te aanvaarden: Een **WINKELHUIS** en **ERVE** met **PAKHUIS**, waarin de KRUIDENIERS-AFFAIRE sedert 35 Jaren met het beste succes is uitgeoefend door den Heer P. A. WITLANDT. Te bevragen bij deszelfs Weduwe of den Heer J. SCHOEHUIZEN, Notaris en Makelaar te Alkmaar. (16787)

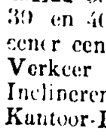

Door Sterfgeval wordt op voordeelige Voorwaarden TE KOOP aangeboden: Eene sedert onheugelijke jaren **GEVESTIGDE APOTHEEK** met **HUIS**, waarbij apart verhuurd wordende BOVENWONING, gelegen in eene der volkrijkste Buurten te Amsterdam. Adres Franco onder Lett. M, bij den Boekh. H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht alhier. (16778)

Te Huur:

Twee vrije, met vele gemakken, net betimmerde **BOVENHUIZEN**, één à f 210 en een à f 400 's jaars. Adres Franco bij H. A. BOSSHARDT te Utrecht. (16848)

Te Huur.

Op eene der Hoofdstraten in de nabijheid van den Dam, wordt een **HUIS** TE HUUR AANGEBODEN voor f 900, zeer geschikt voor Winkel of Magazijn. Spoedig te aanvaarden. Franco Brieven worden verzocht onder Lett. W. bij den Boekh. G. D. BOM, Damrak H, 117. (16846)

Bij Gehuwde Lieden zonder Kinderen wordt verlangd: Eene **BURGER JUFVROUW** of **WEDUWE**, van de Prot. Godsd., tusschen 30 en 40 Jaren oud, die de geschiktheid heeft zich met de Waarneming eener eenvoudige Huishouding te belasten en om verder aan het huiselijk Verkeer deel te nemen. Het Salaris kan nader worden overeengekomen. Inclinerenden adresseren zich met franco Brieven onder Lr. A. B., bij den Kantoor-Boekverkooper R. C. LEPPER, Rokin N°. 169. (16857)

Eene **JUFVROUW** verlangt voor een MANUFACTUUR- of PARAPLUIEWINKEL **EENIG NAAIWERK** te verrigten. Brieven franco, Lett. A. R., aan het Bureau Handelsblad. (16866)

Bij drie JONGE KINDEREN wordt verlangd van 9 tot 4 Ure: Eene **GOUVERNANTE**, P. G. Adres onder Lett. B. bij den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel hoek Bergstraat. (16856)

Ein **JUNGES MÄDCHEN**, aus Deutschland gebürtig, R. G., und mit den besten Zeugnissen versehen, sucht zum 1. November oder später eine **STELLE** als **HAUSHÄLTERIN**, zur Beaufsichtigung von Kindern, in einem Laden, oder einer Wirthschaft. Franco Briefe sub L. A. B. befördert die SEYFFARDT'SCHE Buchhandlung in Amsterdam. (16849)

COLPORTEURS.

Voor een BOEKWERK, dat vermoedelijk een zeer groot Debiet zal bekomen, VRAAGT men in verschillende Provincien **PERSONEN**, die geschikt zijn voor die Zaak en die tevens deugdelijke bewijzen van soliede handelingen kunnen aanwijzen. Adres Franco Brieven Lett. C. C. Bureau Handelsblad. (16859)

AGENTSCHAP VOOR NEERLANDSCH INDIE.

Een **JONG MENSCH** van Fatsoenlijke Familie, eerstdaags naar JAVA zullende vertrekken, biedt HH. Handelaars en Winkeliers aan zich met den Verkoop aldaar van een of ander HANDELS-ARTIKEL, onverschillig van welken aard, te belasten. Adres met franco Brieven onder de Letters G. T. C., Bureau Handelsblad. (16883)

STOOMVAART TUSSCHEN
AMSTERDAM EN LONDEN.

Het Engelsche **STOOMSCHIP** *DIANA*, Kapitein J. HAYES, zal **DINGSDAG 9 OCTOBER** van **AMSTERDAM** naar **LONDEN** vertrekken. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij de Kargadoors NOBEL EN HOLTZAPFFEL, te Amsterdam, en GEBR. ZURMUHLEN EN TAYLOR, te Nieuwediep. (16884)

AAN DE OESTERBANK

zijn heden aangebragt groote levende **ZEEKREEFTEN**, welke tegen spotprijs te verkrijgen zijn, alsmede puike Texelsche **OESTERS**, à f 1.50 per 100. De Oesters en Kreeften zijn aan Huis voor denzelfden Prijs te gebruiken, waarvoor eene zeer nette en goed verlichte Zaal in gereedheid is.

Nieuwendijk, N°. 201. **J. D. DUIF.** (16797)

Tegen Primo November of December wordt bij zeer fatsoenlijke Burger Lieden, zonder Kinderen, aan eene eenigzins bejaarde HEER of JUFVROUW, **INWONING** en **HUISSELIJK VERKEER**, desverkiezende ook Middagskost bij nadere overeenkomst, aangeboden tegen zeer billijke Voorwaarden. Iemand hierop reflecterende vervoege zich onder Lett. J. M. Bureau Handelsblad. (16796)

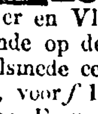

TE HUUR

wordt aangeboden, om met Mei e. k. of eerder te aanvaarden, een **KOOPMANSHUIS** met Vier Kamers, Keuken, Binnenplaats, Zolder en Vliering, voorzien van verdere vereischten, alsmede Duinwater, staande op de Brouwersgracht, Huurprijs f 260 's Jaars.

Alsmede een **BOVENHUIS** met aparten Opgang, Twee Kamers, Zolder, enz., voor f 120 's Jaars, met Primo November e. k. of eerder te aanvaarden. Adres Franco brieven Lett. H. C. bij den Boekhandelaar HERMAN KOSTER, Haringpakkerij bij den Nieuwendijk, L 271. (16707)

Er wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Een goed geheel nieuw vertimmerd **ZOMER- EN WINTER-VERBLIJF**, voorzien van alle Gemakken, Tuin met verscheidene Vruchtboomen en Moesgrond en gelegen buiten eene der Hoofdpoorten dezer Stad, nabij de Rijnspoor, desverkiezende zoude er een gedeelte der Kooppenningen à 5 pCt. op gevestigd kunnen blijven en te aanvaarden met Primo November of Mei e. k. Brieven Franco onder Lett. A. B. N°. 6, Bureau Handelsblad. (16649)

Naar Batavia en Soerabaya

wordt PASSAGE aangeboden per het Snelzeilend, Gekoperd Nederlandsch **BARKSCHIP** *ALCYONE*, Kapitein H. C. HAACKE, voorzien van zeer gemakkelijke Inrigtingen voor Passagiers en varende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres bij de Cargadoors D'ARNAUD & C°., te Amsterdam.

PS. Het Schip neemt alléén Lading naar Soerabaya. (15738)

ERSISCH INSECTENPOEIER.

Dit Zaad eener Bloem uit het Ararat-Gebergte doodt oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, bladluizen, mieren en alle andere ongedierte. Men strooit het in de reten der vloeren, wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Wollen goederen en bontwerk kan men daardoor tegen mot bewaren, en die, waarin zij reeds is, spoedig daarvan bevrijden. Bloemen en planten kan men er mede van ongedierte zuiveren. Waar het niet goed te strooijen is, kan men het met een blaaspijp inblazen; men kan het op spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten, ook door berooking worden de insecten gedood. Wij verkoopen het in Zakjes voor 50 Cents. (168..)

VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts.

GEBROEDERS DE MARKAS,

COMMISSIONNAIRS TE NEW-YORK,

61 Stonestreet, maken bij deze hunne Geëerde Landgenooten alhier bekend dat zij zich bezig houden met het Aankoopen en Uitvoeren van Amerikaansche Producten, het ontvangen van Consignatien, het Aan- en Verkoopen van Amerikaansche Fondsen, het Incasseren van Interest-Coupons. Voor informatien gelieve men zich te adresseren bij de Wel-Ed. Heeren de WED. TJEENK & COMP., te Amsterdam. (1683.)

AMSTERDAM, 4 October 1860.

EIGEN FABRIEKAAT.

De Ondergeteekende verwittigt zijne Begunstigers, dat zijn MAGAZIJN ruim is voorzien van HAARDEN, KAGCHELS en CIRCULAIR-KOOKKAGCHELS, KEUKENBEHOEFTEN, HAARDSTELLEN, enz; alles naar den laatsten smrak.

(16772) **J. UIJEN**, Priemstraat te Nijmegen.

DE ETRURISCHE GRAF-RELIEFS,

uit het Museum van Oudheden te Leyden, uitgeg. door **DR. L. J. F. JANSSEN**, Conservator bij 's Rijks Museum van Oudheden. In folio, met 20 Platen. Voor f 5 in plaats van f 10.50.

GRIEKSCHE EN ROMEINSCHE GRAF-RELIEFS,

uit bovengenoemd Museum, door denzelfden. In folio, met 8 Platen. Voor f 2.50 in plaats van f 6.

De laatste Exemplaren dezer belangrijke Werken zijn te bekomen bij G. THEOD. BOM, Kalverstraat E 10, te Amsterdam. (16833)

BANKWERKERS,

met KAGCHELMAKEN bekend, kunnen **VAST WERK** bekomen. Adres Lett. A., Postkantoor Zaandam. Brieven Franco. (16860)

Bij H. KLIJN, te Amsterdam, wordt uitgegeven en is de Derde Druk reeds ter perse van:

GARIBALDI
EN DE
PROFETIEN.

PRIJS 10 CENTS.

In alle Boekwinkels verkrijgbaar. (16847)

Im Verlage von C. F. KAHNT, in Leipzig, ist so eben erschienen:

ZWEI VIERSTIMMIGE MÄNNERGESÄNGE, Componirt und der Liedertafel *EUTERPE* zu Amsterdam gewidmet, von **A. BERLIJN.** Zu beziehen durch Hrn. THEUNE u. ROOTHAAN zu Amsterdam. (16788)

DOOR PLAATSGEBREK ZIJN WIJ GENOODZAAKT VELE ADVERTENTIEN TOT EEN VOLGEND NOMMER TE LATEN LIGGEN.

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Zaturdag 6 Oct. (N°. 30 Ab.) *De Lasteraar*, tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Hoogduitsch van A. von Kotzebue. Gevolgd door: *Pantalon Zaakwaarnemer, of Pierrot en Arlequin Drukkers*, groot nieuw tooverballet-pant. in 8 tafer., door den balletmeester A. P. Voitus v. Hamme; muziek gearrangeerd door den orchestmeester Joh. M. Coenen. (6½ ure.)

THÉATRE FRANÇAIS, Sur le Singel. Samedi 6 Oct. 2e Début de Mlle. Caroline Didier et de Mr. Bardou. 3e Début de Mr. Roche. 2e Représentation de: *Les Pattes de Mouche*, comédie nouvelle en 3 actes, de Mr. Victorien Sardou. On finira par la 1re représentation de: *Le Dompteur de Femmes*, vaudeville-nouveau en 1 acte de Mrs. Labiche et Lefranc.

Entrée f 1. (8 heures.)

SALON DES VARIETES, in de Nes. Vrijdag 5 Oct.: *De Boekhandelaar of het welbetaalde Handschrift*, blijspel in 5 bedrijven. Daarna: *De Behanger*, vrolijke vaudeville in 1 bedrijf. Aanv. 8 Ure.
Entrée 75 Cts. in vertering, 50 Cts. zonder vertering.
Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken. **J. E. DUPORT.**

SALON DES VARIETES, in de Amstelstraat. Vrijdag 5 Oct. *De Bandieten of Stradella op het Gemaskerde Bal*, nieuwe vrolijke vaudeville in 4 bedrijven van Rodrich Benedix. Na hetzelve: *Engelsche John en Duitsche Apolonia of uw leven is in gevaar!* nieuwe kluchtige vaudeville in 1 bedrijf.
Entrée 75 Cts. in vertering. (8 ure.) **BOAS & JUDELS.**
Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken.

GRAND THEATRE DES VARIÉTÉS, in de Amstelstraat. Vrijdag 5 Oct. Eene 22ste opvoering van: *De Nalatenschap van Dr. Faust of de zes Talismans*, nieuw tooverkluchtspel in 3 bedr. (14 tafer.), met zang en dans naar het Engelsch met nieuwe Decoratien, enz.
Entrée 75 Cents in vertering. (Aanv. 8 ure.)
A. VAN LIER Jz.

Lokaal *Diligentia.*

VRIJDAG zal de Familie **SAUVLET** de eer hebben te geven:

CONCERT,

(VOCAAL EN INSTRUMENTAAL).

Waarop onder anderen zal worden uitgevoerd: *Robert der Teufel* (parodie), *Andreas Hofers Todt, der verliebte Peter* (Stöffel), *der unglückliche Schuster*, enz. enz.
Entrée 49 Cents. (Aanvang 8 Ure.)

SAMEDI 6 OCTOBRE 1860.

RÉOUVERTURE DES SOIRÉES MUSICALES,

DU CAFÉ

't Wapen van Amsterdam.

ARTISTES ENGAGÉS:

Mr. BERTHOD, 1er Ténor et Comique des Théatres de Paris.
Mr. MASSILLON, 1er Comique et Basse, Chanteur des principaux Cafés et Concerts de Paris.
Mme. MASSILLON, Soubrette et Chanteuse en tout genre.
Mr. SIVERDING, Pianiste et Harmonie Flûte.
Et d'autres artistes.

SAMEDI 6 OCTOBRE:

Paillasse et Fripoulet, scène comique par Mr. BERTHOD et Mr. MASSILLON.
Grand Duo de la poupée de Nuremberg, par Mr. et Mme. MASSILLON.
Ténor et Directeur, duo bouffe par Mr. BERTHOD et Mr. MASSILLON.
On commencera tous les soirs à 7½ heures.

ZONDER ENTRÉE OF FAVEURS.

F. VAN HAARLEM.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

ONTWERP VAN WET *tot afschaffing der slavernij in de kolonie Suriname.*

EERSTE AFDEELING.

Over de afschaffing der slavernij in de kolonie Suriname.

De slavernij wordt in de kolonie Suriname afgeschaft op de deze wet bepaald.

...nen dertig dagen na de afkondiging dezer wet in de kolonie ...e wordt door alle meesters van slaven of hunne vertegenwoordi... gouvernements-secretarie ingeleverd een borderel van aangifte in ingerigt volgens het model, ter gouvernementsdrukkerij te Parama... krijgbaar, vermeldende:

...namen en woonplaatsen der meesters, of, zoo het meesterschap aan eene vennootschap of andere vereeniging, de benaming daar... de namen en woonplaatsen der bestuurders of beheerders;

...namen, den ouderdom, het geslacht, het bedrijf of beroep en de ...st der hun toebehoorende of aan hen onderhoorige slaven; met dergenen, die regt op manumissie hebben verkregen;

...naam en den aard der cultuur van de plantage of den grond, de slaven behooren.

...de inlevering van dit borderel wordt een bewijs aan den inle... uitgereikt.

...verzuim van de meesters of hunne vertegenwoordigers om het 2 beschreven borderel binnen den gestelden termijn in te leveren, het van gouvernementswege opgemaakt.

...die opmaking wordt geen verzet toegelaten.

...borderellen van aangifte, door de meesters of hunne vertegen...ers ingeleverd, worden binnen een door den gouverneur van Su... te bepalen korten termijn van gouvernementswege vergeleken met ...sters en met de aanwezige slaven.

...vergoeding aan de meesters te verleenen bedraagt:

350 per hoofd voor slaven tot suikerplantages behoorende;

300 per hoofd voor particuliere, niet tot plantages of gronden ...ende slaven;

260 per hoofd voor slaven, tot koffij-, koffij en cacao-, cacao-, en rijstplantages, kweek- en kostgronden behoorende;

200 per hoofd voor slaven tot houtgronden behoorende;

60 per hoofd voor slaven, die een wettig regt op manumissie verkregen.

Voor vergoeding komen niet aanmerking:

...aven op het etablissement Batavia geplaatst, en die welke, volgens ...llingen van de publicatie van den 7den September 1830 (Gouver...blad n°. 13), wegens besmetting derwaarts hadden behooren ver... te worden.

...anzien van hen, die volgens de voorschriften der gemelde publi... verdacht (suspect) zijn verklaard met eene der daarbij aangeduide ... besmet te zijn, blijft de beslissing voor de toekenning eener ver... opgeschort. De toekenning wordt niet verleend, indien de lijder ...het jaar na de afkondiging dezer wet in de kolonie Suriname ...or de bij artikel 9 der hiervoren genoemde publicatie aangeduide ...sie gezond is verklaard.

...weggeloopen slaven, die tijdens de afkondiging dezer wet in de ko... Suriname langer dan een jaar afwezig zijn geweest;

...ot dwangarbeid veroordeelde slaven, wier straftijd een jaar of lan... de afkondiging dezer wet in de kolonie Suriname geëindigd zal zijn.

De vergoeding strekt niet slechts voor den persoon van den slaaf, ...ook voor zijne kleederen, klein en pluimvee en alle roerende goe..., die volgens koloniaal gebruik geacht worden hem in het bijzon... toe te behooren. Deze goederen blijven vrij en onbelemmerd in ...bezit.

In overeenstemming met de van gouvernementswege opgemaakte of de registers en de aanwezige slaven vergeleken borderellen van aan... wordt van de te verleenen vergoeding een staat opgemaakt, die ge...nde dertig dagen na verloop van den bij art. 4 bedoelden termijn ...antore van den administrateur van financien, ter inzage van de be...hebbenden, wordt nedergelegd.

Bijaldien de meesters of hunne vertegenwoordigers zich met dien ...niet kunnen vereenigen, wordt hun vrijgelaten, binnen veertien dagen ...en termijn, bij het vorig artikel bepaald, verzet te doen aanteekenen gouvernements-secretarie, met vermelding der gronden van bezwaar verlegging der bescheiden daartoe dienende.

...t niet betwiste gedeelte der vergoeding wordt als verevend beschouwd.

... Binnen veertien dagen na de aanteekening wordt, op straffe van ...al, het verzet door hem, die het gedaan heeft, bij dagvaarding voor geregtshof der kolonie Suriname aangebragt.

...n dage dienende worden over en weder de sustenuen mondeling ...er het ministerie van procureurs en zonder schriftelijke conclusien ...licht.

...et hof doet ten spoedigste daarna uitspraak, tenzij het een nader on...oek mogt bevelen, waartoe een termijn moet gesteld worden.

...uitspraak van het hof is voor geen hooger beroep vatbaar.

... De vergoeding, bij art. 5 bedoeld, of het ingevolge art. 9 als ver...d beschouwde gedeelte daarvan, wordt betaalbaar gesteld vier maan... na de afkondiging dezer wet in de kolonie Suriname. De betaling ...hiedt in wissels, gulden voor gulden, af te geven door den gouverneur ...den Minister van Kolonien en betaalbaar eene maand na zigt bij de ...erlandsche Bank te Amsterdam, of wel geheel of ten deele te Para...ibo in wettig betaalmiddel, zoo dit verlangd wordt en de kas daartoe ...egzaam bij magte is.

... In geval van geschillen over eigendomsregten van slaven, of wan... derden aanspraak maken op het bedrag der vergoeding, geschiedt de ...oening door consignatie in de koloniale kas, tot dat partijen het eens ...den of het geschil bij eindvonnis is uitgewezen.

... Binnen zes maanden na de afkondiging dezer wet in de kolonie ...name wordt de vrijverklaring der slaven bij gouvernements-publicatie ...esproken.

...ot op dat tijdstip wordt door de meesters of hunne vertegenwoordigers het beheer en de verzorging der slaven op den voet der bestaande ...rdeningen behoorlijk voorzien.

...4. De opgaven, verklaringen, kwijtingen en verdere administrative ...ken, welke ingevolge de bepalingen van deze afdeeling vereischt wor..., zijn niet onderworpen aan de belasting van het zegel.

TWEEDE AFDEELING.

Van de vrijgemaakten.

...5. De vrijgemaakten staan onder een bijzonder toezigt van staatswege, ... de strekking heeft, hen te beschermen en op te leiden tot het familie- ...maatschappelijk leven, overeenkomstig daaromtrent door Ons vast te ...llen verordeningen.

Zij kunnen op voordragt van den ambtenaar, met het staatstoezigt be..., door den gouverneur van Suriname van dat staatstoezigt worden ont...gen, zoodra voldoende gebleken zal zijn, dat gemeld toezigt voor hen ...t meer vereischt wordt.

16. Het gewoon burgerlijk regt is op de vrijgemaakten toepasselijk, be...dens zoodanige bijzondere bepalingen ten hunnen aanzien, als gedurende ... staatstoezigt door Ons noodig zullen worden bevonden.

17. De vrijgemaakten zijn verpligt tot regelmatigen en gezetten arbeid. Lediggang en zwerverij worden onder hen niet geduld en zijn strafbaar ...gens daaromtrent door Ons vast te stellen verordeningen.

18. De vrijgemaakten zijn gehouden om de kosten van geneeskundige ...rpleging, van onderwijs der kinderen en van onderhoud der weezen, ...ieken en bejaarden, met uitzondering der melaatschen, op het établisse...ent Batavia verpleegd wordende, te dragen, hetzij daarin wordt voorzien ...j de te sluiten overeenkomsten, hetzij op de wijze, bij koloniale veror...ening vast te stellen.

19. De gelegenheid tot genot van geneeskundige verpleging en van on...rwijs der kinderen wordt hun van staatswege zooveel mogelijk verschaft. Zoo ook wordt, voor zooveel noodig, van staatswege voorzien in de vestiging en verpleging van onverzorgde weezen, zieken en bejaarden.

20. De vrijgemaakten kunnen worden opgeroepen om tegen behoorlijk loon staatsdiensten te verrigten, hetzij tot handhaving van rust en orde, hetzij voor de riviervaart, hetzij voor openbare werken.

21. De vrijgemaakten, die eene plantagemagt hebben uitgemaakt, zijn gehouden, den tijdens hunne vrijmaking te velde staanden oogst, tegen behoorlijk, zoo noodig door het Koloniaal Bestuur vast te stellen loon, in te zamelen en af te werken, indien de eigenaar van de plantage of van grond, waartoe die magt behoord heeft, daartoe aanvrage heeft gedaan en die door den gouverneur van Suriname ingewilligd is.

In dat geval blijven zij gedurende een door den gouverneur te bepalen termijn van hoogstens zes maanden op de plantage of den grond gevestigd.

22. De gelegenheid tot arbeid voor de vrijgemaakten wordt zooveel mogelijk van staatswege bevorderd of aan hen verschaft, overeenkomstig het bedrijf of beroep, dat zij vroeger hebben uitgeoefend.

23. Het staatstoezigt treedt bemiddelend op, ten einde de vrijgemaakten zooveel mogelijk aan den arbeid te houden op de plantages of gronden, waar zij zich bevinden, en zorgt, dat ten dien einde voor een bepaalden tijd, niet langer dan vijf jaren, met de eigenaren overeenkomsten worden gesloten.

In de gevallen, waarin het staatstoezigt in die poging niet slaagt of met geen anderen eigenaar eene overeenkomst wordt aangegaan, wijst de gouverneur van Suriname aan zoodanige plantagemagten, zooveel doenlijk ook magtsgewijze, eene vestigingsplaats aan.

24. Vrijgemaakten, die niet tot eene plantagemagt hebben behoord, kunnen door den Gouverneur van Suriname in afzonderlijke corporatien worden verdeeld, naarmate van het bedrijf of beroep, dat zij uitoefenen, en zijn onderworpen aan de daarvoor vast te stellen verordeningen.

25. De vrijgemaakten, in het vorig artikel bedoeld, verhuren zich individueel als ambachtslieden of huisbedienden.

Aan hen, die zich door geen beroep of bedrijf een bestaan verschaffen, wordt door het staatstoezigt zooveel mogelijk de gelegenheid tot arbeid aangewezen.

26. De ambtenaren, met de uitoefening van het staatstoezigt, bij art. 15 vermeld, belast, zorgen dat de vrijgemaakten voldoen aan de verpligtingen, die zij bij de overeenkomsten tot aanneming van werk of diensten hebben op zich genomen, en wederkeerig, dat de gesloten overeenkomsten ook van de andere zijde behoorlijk worden nageleefd, overeenkomstig bepalingen, daaromtrent bij koloniale verordening te maken.

27. De tweede afdeeling dezer wet wordt herzien zoodra de maatschappelijke toestand der vrijgemaakten het vordert, en uiterlijk tien jaren na hare afkondiging in de kolonie Suriname.

DERDE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

28. Aanvoer van voor den veldarbeid in de kolonie Suriname geschikte landverhuizers en arbeiders wordt door het Koloniaal Bestuur beschermd en aangemoedigd.

Ten dien einde worden, op den voet van door Ons of van Onzentwege door den Gouverneur van Suriname uit te vaardigen verordeningen, tot een gezamenlijk bedrag van twee millioen gulden, premien uitgeloofd ter gedeeltelijke tegemoetkoming in de kosten van dien aanvoer.

29. De uitgaven, uit deze wet voortvloeijende, worden gekweten uit de koloniale geldmiddelen.

30. De verordeningen en voorschriften, vereischt tot uitvoering dezer wet, worden door Ons of van Onzentwege door den Gouverneur van Suriname, onder Onze nadere goedkeuring, vastgesteld.

31. De Gouverneur van Suriname is bevoegd om in de uitvoering dezer wet, naar gelang de noodzakelijkheid daartoe zich mogt voordoen, buitengewone maatregelen te nemen tot handhaving van rust en orde.

Het daartoe strekkend besluit wordt, met mededeeling der beweegredenen, ten spoedigste opgezonden aan het Departement van Kolonien en van Onzentwege aan de Staten-Generaal medegedeeld.

32. Jaarlijks wordt aan de Staten-Generaal een uitvoerig verslag aangeboden van de maatregelen, ter uitvoering dezer wet genomen, en van den toestand der vrijgemaakten.

ONTWERP VAN WET, *tot afschaffing der slavernij op Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius en Saba.*

EERSTE AFDEELING.

Over de afschaffing der slavernij op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius en Saba.

Art. 1. De slavernij wordt op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius en Saba afgeschaft op de wijze, bij deze wet bepaald.

2. Binnen dertig dagen na de afkondiging dezer wet op elk der eilanden, in art. 1 vermeld, wordt door alle meesters van slaven of hunne vertegenwoordigers, op Curaçao ter koloniale secretarie, en op de overige eilanden aan de gezaghebbers derzelve, ingeleverd een borderel van aangifte in duplo, ingerigt volgens het model, te Curaçao ter drukkerij aldaar en op de eilanden bij de gezaghebbers verkrijgbaar, vermeldende:

a. de namen en woonplaatsen der meesters, zoo het meesterschap behoort aan eene vennootschap of andere vereeniging, de benaming daarvan, en de namen en woonplaatsen der bestuurders of beheerders;

b. de namen, den ouderdom, het geslacht, het bedrijf of beroep en de godsdienst der hun toebehoorende of aan hen onderhoorige slaven, met opgaaf dergenen, die regt op manumissie hebben verkregen;

c. den naam en den aard der cultuur van de plantage of den grond, waarop de slaven in den regel gevestigd zijn.

Van de inlevering van dit borderel wordt een bewijs aan den inleveraar uitgereikt.

3. Bij verzuim van de meesters of hunne vertegenwoordigers om het in art. 2 beschreven borderel binnen den gestelden termijn in te leveren, wordt het van gouvernementswege opgemaakt.

Tegen die opmaking wordt geen verzet toegelaten.

De borderellen van aangifte, door de meesters of hunne vertegenwoordigers ingeleverd, worden op Curaçao binnen eenen door den gouverneur en op de overige eilanden door de gezaghebbers te bepalen korten termijn van gouvernementswege vergeleken met de registers en met de aanwezige slaven.

5. De vergoeding, aan de meesters te verleenen, bedraagt:

a. voor slaven op de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba en St. Eustatius per hoofd *f* 230;

b. voor slaven op het eiland Saba *f* 170 per hoofd:

c. *f* 40 per hoofd voor de slaven onder lit. *a* en *f* 30 per hoofd voor die onder lit. *b*, welke een wettig regt op manumissie hebben verkregen.

6. Voor vergoeding komen niet in aanmerking:

a. slaven, die volgens plaatselijk bestaande wetten wegens besmetting uit de zamenleving zijn verwijderd af hadden behooren verwijderd te worden;

b. weggeloopen slaven, die tijdens de afkondiging dezer wet op elk der eilanden, in art. 1 genoemd, langer dan één jaar afwezig zijn geweest;

c. tot dwangarbeid veroordeelde slaven, wier straftijd een jaar of langer na de afkondiging dezer wet op elk der eilanden geëindigd zal zijn.

7. De vergoeding strekt niet slechts voor den persoon van den slaaf, maar ook voor zijne kleederen, klein en pluimvee en alle roerende goederen, die volgens koloniaal gebruik geacht worden hem in het bijzonder toe te behooren. Deze goederen blijven vrij en onbelemmerd in zijn bezit.

8. In overeenstemming met de van gouvernementswege opgemaakte of met de registers en de aanwezige slaven vergeleken borderellen van aangifte, wordt van de te verleenen vergoeding een staat opgemaakt, die gedurende dertig dagen, na verloop van den bij art. 4 bedoelden termijn, op een op Curaçao door den gouverneur en op de overige eilanden door de gezaghebbers aan te wijzen bureau ter inzage van de belanghebbenden wordt nedergelegd.

9. Bijaldien de meesters of hunne vertegenwoordigers zich met dien staat niet kunnen vereenigen, wordt hun vrijgelaten, binnen veertien dagen na den termijn, bij het vorig artikel bepaald, verzet te doen aanteekenen, op Curaçao ter koloniale secretarie en op de overige eilanden bij de gezaghebbers, met vermelding der gronden van bezwaar en overlegging der bescheiden, daartoe dienende.

Het niet betwiste gedeelte der vergoeding wordt als verevend beschouwd.

10. Binnen veertien dagen na de aanteekening wordt, op straffe van verval, het verzet door hem, die het gedaan heeft, bij dagvaarding aangebragt, voor Curaçao, Bonaire en Aruba bij de regtbank op eerstgemeld eiland, en voor St. Eustatius en Saba bij de regtbank op St. Eustatius.

Ten dage dienende worden, over en weder, de sustenuen mondeling, zonder het ministerie van procureurs en zonder schriftelijke conclusien, toegelicht.

De regtbank doet ten spoedigste daarna uitspraak, tenzij zij een nader onderzoek mogt bevelen, waartoe een termijn moet gesteld worden.

De uitspraak van de regtbank is voor geen hooger beroep vatbaar.

11. De vergoeding, bij art. 5 bedoeld, of het ingevolge art. 9 als verevend beschouwd gedeelte daarvan, wordt op elk der betrokken eilanden betaalbaar gesteld vier maanden nadat deze wet aldaar zal zijn afgekondigd.

De betaling geschiedt in wissels, gulden voor gulden, af te geven door den gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden voor Curaçao, Bonaire en Aruba, of door den gezaghebber van St. Eustatius voor dat eiland en voor Saba, op den Minister van Kolonien, en betaalbaar ééne maand na zigt bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, of wel geheel of ten deele op elk der eilanden in wettig betaalmiddel, zoo dit verlangd wordt en de kas daartoe genoegzaam bij magte is.

12. In geval van geschillen over eigendomsregten van slaven, of wanneer derden aanspraak maken op het bedrag der vergoeding, geschiedt de voldoening door consignatie in de koloniale kas, tot dat partijen het eens worden, of het geschil bij eindvonnis is uitgewezen.

13. Binnen vier maanden na de afkondiging dezer wet op elk der in art. 1 genoemde eilanden, wordt de vrijverklaring der slaven aldaar bij gouvernementspublicatie uitgesproken.

Tot op dat tijdstip wordt door de meesters of hunne vertegenwoordigers in het beheer en de verzorging der slaven op den voet der bestaande verordeningen behoorlijk voorzien.

14. De opgaven, verklaringen, kwijtingen en verdere administrative stukken, welke ingevolge de bepalingen van deze afdeeling vereischt worden, zijn niet onderworpen aan de belasting van het zegel.

TWEEDE AFDEELING.

Van de vrijgemaakten.

15. De vrijgemaakten staan voor den tijd van tien jaren onder een bijzonder toezigt van staatswege, dat de strekking heeft, hen te beschermen en op te leiden tot het familie- en maatschappelijk leven, overeenkomstig daaromtrent door Ons vast te stellen verordeningen.

Zij kunnen van dat staatstoezigt worden ontslagen op Curaçao door den gouverneur, op voordragt van den ambtenaar, met het staatstoezigt belast, en op de overige eilanden door de gezaghebbers, zoodra aan dezen voldoende gebleken zal zijn, dat gemeld toezigt voor hen niet meer vereischt wordt.

16. Het gewoon burgerlijk regt is op de vrijgemaakten toepasselijk, behoudens zoodanige bijzondere bepalingen ten hunnen aanzien, als gedurende het staatstoezigt door Ons noodig zullen worden bevonden.

17. De vrijgemaakten zijn verpligt tot regelmatigen en gezetten arbeid.

Ten dien einde sluiten zij, zooveel mogelijk, onder de zorg en het toezigt der met de uitoefening van het bij art. 15 bedoelde staatstoezigt belaste ambtenaren, overeenkomsten tot het verrigten van werk of diensten, telkens echter voor niet langer dan vijf jaren.

Aan dezulken, die geene zoodanige overeenkomsten aangaan en die niet in hun onderhoud voorzien, zal door bemiddeling van het staatstoezigt, zooveel mogelijk, gelegenheid tot arbeid, overeenkomstig het vroeger door hen uitgeoefend beroep of bedrijf, worden verschaft of familie'sgewijze eene vestigingsplaats worden aangewezen.

Lediggang en zwerverij worden onder hen niet geduld en zijn strafbaar, volgens daaromtrent door Ons vast te stellen verordeningen.

18. De vrijgemaakten zijn gehouden om de kosten van geneeskundige verpleging, van onderwijs der kinderen en van onderhoud der wezen, zieken en bejaarden, met uitzondering dergenen, die volgens bestaande plaatselijke wetten wegens besmetting uit de zamenleving zijn verwijderd, te dragen, hetzij daarin wordt voorzien bij de te sluiten overeenkomsten, hetzij op de wijze bij koloniale verordening vast te stellen.

19. De gelegenheid tot genot van geneeskundige verpleging en van onderwijs der kinderen wordt hun van staatswege zooveel mogelijk verschaft. Zoo ook wordt voor zooveel noodig van staatswege voorzien in de vestiging en verpleging van onverzorgde weezen, zieken en bejaarden.

20. De vrijgemaakten kunnen worden opgeroepen om tegen behoorlijk loon staatsdiensten te verrigten, hetzij tot handhaving van rust en orde, hetzij voor openbare werken.

21. De vrijgemaakte op eene plantage of grond gevestigde slaven zijn gehouden, den tijdens hunne vrijmaking te velde staanden oogst, tegen behoorlijk, des noods door het Koloniaal Bestuur vast te stellen loon, in te zamelen en af te werken, indien de eigenaar daartoe aanvrage heeft gedaan en die door den gouverneur op Curaçao of de gezaghebbers op de overige eilanden ingewilligd is. In dat geval blijven zij gedurende een door den gouverneur of de gezaghebbers te bepalen termijn van hoogstens drie maanden op die plantage of dien grond gevestigd.

22. De ambtenaren, met de uitoefening van het staatstoezigt, bij art. 15 vermeld, belast, zorgen dat de vrijgemaakten voldoen aan de verpligtingen, die zij bij de overeenkomsten tot aanneming van werk of diensten hebben op zich genomen, en wederkeerig dat de gesloten overeenkomsten ook van de andere zijde behoorlijk worden nageleefd, overeenkomstig de bepalingen, daaromtrent bij koloniale verordening te maken.

DERDE AFDEELING.

Algemeene bepalingen.

23. De uitgaven, uit deze wet voortvloeijende, worden gekweten uit de koloniale geldmiddelen.

24. De verordeningen en voorschriften, vereischt ter uitvoering dezer wet, worden door Ons of van Onzentwege door den gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden, onder Onze nadere goedkeuring, vastgesteld.

25. De gouverneur van Curaçao en onderhoorigheden is bevoegd om in de uitvoering dezer wet, naar gelang de noodzakelijkheid daartoe zich mogt voordoen, buitengewone maatregelen te nemen tot handhaving van rust en orde.

Het daartoe strekkend besluit wordt, met mededeeling der beweegredenen, ten spoedigste opgezonden aan het Departement van Koloniën en van Onzentwege aan de Staten-Generaal medegedeeld.

26. Jaarlijks wordt aan de Staten-Generaal een uitvoerig verslag aangeboden van de maatregelen, ter uitvoering dezer wet genomen, en van den toestand der vrijgemaakten.

ONTWERP VAN WET *tot geheele afschaffing der slavernij in het Nederlandsch gedeelte van het eiland St. Martin.*

Art. 1. Van en met de afkondiging der tegenwoordige wet op het eiland St. Martin (Nederlandsch gedeelte) is de slavernij aldaar geheel afgeschaft.

2. Aan hen, die op den 1sten Junij 1848 op het eiland St. Martin (Nederlandsch gedeelte) eigenaren waren van slaven, ingeschreven op de slavenregisters aldaar, wordt verleend eene tegemoetkoming van *f* 125 per slaaf. Zijn de regten van de eigenaren op anderen overgegaan, dan wordt de tegemoetkoming aan dezen verleend.

3. Bij de berekening worden niet in aanmerking genomen slaven, die op den 1sten Junij 1848 een wettig regt op manumissie verkregen hadden, of die, volgens plaatselijk bestaande wettelijke bepalingen, wegens besmetting uit de zamenleving waren verwijderd of hadden behooren ver-

wijderd te worden; zoomede wegloopers, en veroordeelden tot dwangarbeid, die bij het plaatselijk bestuur bekend staan als op 1 Junij 1848 niet aanwezig te zijn geweest.

4. Binnen dertig dagen na de afkondiging dezer wet op het eiland St. Martin wordt door degenen, die op den 1sten Junij 1848 in het Nederlandsch gedeelte van dat eiland eigenaren waren van slaven, ingeschreven op de slavenregisters aldaar, of door hen, op wie de regten zijn overgegaan, bij den gezaghebber ingeleverd een borderel van aangifte in duplo, ingerigt volgens het model, daartoe voor te schrijven en verkrijgbaar te stellen, inhoudende:

a. naam, voornaam en woonplaats van den eigenaar of van hem, op wien de regten van den eigenaar zijn overgegaan, met vermelding in dat geval van de regtsbetrekking, waarop die overgang is gegrond;

b. het getal, geslacht en de namen der voormalige slaven, die voor de toepassing dezer wet in aanmerking komen, met afzonderlijke vermelding van degenen, die vallen in de uitzonderingen, vermeld bij art. 3.

Van de inlevering van dit borderel wordt een bewijs aan den inleveraar uitgereikt.

5. De borderellen, in het voorafgaand artikel vermeld, worden door den gezaghebber vergeleken met de slavenregisters, zooals die op 1 Junij 1848 bestonden, en met de aanteekeningen betreffende de gevallen, bedoeld in art. 3 dezer wet.

Van alle borderellen, welke voor vereveuing vatbaar worden bevonden, maakt de gezaghebber een verzamelstaat op en legt dien gedurende den tijd van 3 maanden, aanvangende eene maand nadat de termijn van inlevering der borderellen verstreken is, ten zijnen burele ter inzage van belanghebben neder.

6. De op den verzamelstaat, in het vorig artikel vermeld, voorkomende posten, tegen welke geen verzet is gedaan, zijn opvorderbaar eene maand na de verstrijking van den termijn van drie maanden, daarbij voor de inzage van belanghebbenden gesteld.

De betaling geschiedt in wissels, gulden voor gulden, door den gezaghebber op den Minister van Kolonien af te geven, en betaalbaar ééne maand na zigt bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, of wel geheel of ten deele op St. Martin (Nederlandsch gedeelte) in wettig betaalmiddel, zoo dit verlangd wordt en de kas daartoe genoegzaam bij magte is.

7. Het staat aan ieder vrij binnen den termijn van drie maanden, bij art. 5 gesteld, tegen de uitbetaling in verzet te komen bij eene aan den gezaghebber te beteekenen acte.

Later of verder verzet wordt niet toegelaten.

Bij verzet wordt de uitbetaling geschorst, tot dat partijen het eens zijn geworden, of het verschil bij eindvonnis van den bevoegden regter is uitgewezen.

8. De opgaven, verklaringen, kwijtingen en verdere administrative stukken, welke, ingevolge de bepalingen dezer wet, vereischt worden, zijn niet onderworpen aan de belasting van het zegel.

9. De uitgaven, uit deze wet voortvloeijende, worden gekweten uit de koloniale geldmiddelen.

UITTREKSEL UIT DE MEMORIE VAN TOELICHTING.

De Regering heeft kennis genomen van het, onder dagteekening van 18 Junij jl. door eene commissie uit de Tweede Kamer der Staten Generaal uitgebragt Voorloopig Verslag op de, bij Koninklijke Boodschap van 30 April bevorens ingezonden ontwerpen van wet tot afschaffing der slavernij in de West-Indische kolonien, ter vervanging van de wetsvoordragten, in October 1858 ingeleverd.

De belangrijke werkzaamheden, welke der Kamer bij hare laatste wederzamenkomst in Julij jl. wachtten, konden met genoegzame zekerheid doen voorzien, dat, al had de Regering het Voorloopig Verslag nog vóór het einde dier maand kunnen beantwoorden, de beraadslagingen niet aan de orde zouden zijn gesteld geworden. Nu het gewone zittingjaar middelerwijl gesloten is, brengt de aangenomen werkwijze mede, dat het wetsontwerp met de daarin gebragte wijzigingen op nieuw worde ingediend. De onderwerpelijke Memorie van Toelichting zal hoofdzakelijk bestemd zijn tot beantwoording van het zoo even bedoeld Voorloopig Verslag.

Het ongunstig onthaal, dat ook weder aan deze voorstellen te beurt viel, mag als een nieuw blijk worden aangemerkt van de groote moeijelijkheid, zoo niet van de onmogelijkheid, om ten aanzien van een maatregel, waarbij zoo tegenstrijdige belangen zijn betrokken en waaromtrent zoo hooggespannen verwachtingen bestonden en nog bestaan, de uiteenloopende gevoelens tot voldoende meerderheid te vereenigen. Meer en meer wordt bevestigd de waarheid van het gezegde in het Voorloopig Verslag van 31 Januarij 1858: „Vierderlei veelzins strijdige belangen behooren bij de daaromtrent te nemen beslissing in het oog gehouden en zooveel mogelijk overeengebragt te worden: het belang der vrij te maken slaven, dat der tegenwoordige eigenaars, dat der Nederlandsche schatkist en het belang van het behoud eener kolonie als Suriname, die bij geheel dit vraagstuk meer bijzonder in aanmerking komt. Geen emancipatieplan is denkbaar, waarbij niet een dier belangen schade lijdt en in meerdere of mindere mate aan het andere wordt opgeofferd."

Sedert eene reeks van jaren werd een tal van emancipatieplannen ontworpen; geen enkel daarvan vond bijval.

Toen in 1851 de Regering de trapsgewijze opheffing der slavernij door vrijverklaring der slavenkinderen, die na een bepaald tijdstip geboren zouden worden, voordroeg, werd het denkbeeld als onpraktisch en onmenschkundig beoordeeld en afgekeurd.

De met zooveel zorg bewerkte ontwerpen van de Staatscommissie (een der rapporteurs was er lid van) vonden geen bijval; de vrijheid moest den slaaf worden geschonken; het denkbeeld, dat de vrijgemaakte de kosten der emancipatie door vruchtdragenden arbeid voor den Staat zou vergoeden, vond geen ingang. Het was slechts de verwisseling van meester: van slaaf van een particulier, werd hij slaaf van het Gouvernement.

Met gedeeltelijke verlating van de ontwerpen der Staatscommissie, werd in 1857 een voorstel van wet ingeleverd. Velerlei waren de bedenkingen tegen hetzelve; die waaraan het meest gewigt werd gehecht betroffen:

1°. het regt op de schadeloosstelling der eigenaars;

2°. de terugbetaling door de vrijgemaakten van de kosten hunner vrijmaking;

3°. de vereeniging der vrijgemaakte plantage-slaven in landelijke gemeenten;

4°. het plaatsen van de vrijgemaakten in een bijzonderen burgerlijken regtstoestand.

In October 1858 werd aan de Kamer een door den Minister ontworpen voorstel ingezonden. De hoofdgrondslag daarvan was, om bestaande toestanden tot punten van uitgang te nemen en daaruit nieuwe toestanden te ontwikkelen. Gevolgelijk geene vereeniging van vrijgemaakten in nieuw te stichten landelijke gemeenten, maar voortdurend verblijf, zooveel mogelijk, van den vrijgemaakte, tot het tegen onderhoud en loon, op contract voor een bepaalden tijd, verrigten van arbeid op de plantage, waarop hij zich als slaaf bevond; aanvulling van te loor gaande werkkrachten door aanvoer van vrijwillige arbeiders; afzondering van het grootste gedeelte van de vergoedingssom of den losprijs, tot bevordering der immigratie door middel eener met die gelden en tot dat doel daar te stellen bank; in verband daarmede splitsing van de afkoopsom in twee deelen als in de eerste plaats voor de opheffing der slavernij; in de tweede plaats voor den afstand van den grond, voor hen die dit verlangden; plaatsing der vrijgemaakten onder leiding en toezigt van den Staat, met het drieledig doel om den vrijverklaarde vatbaar voor gebruik en genot van vrijheid te maken, hem tot een godsdienstig en zedelijk meer ontwikkeld wezen, tot een arbeidzaam, nuttig en waardig lid der maatschappij te vormen. Eene grootsche taak voorwaar, doch die van de eene zijde niet kan worden aangevangen met den mensch, die het eigendom is van een ander mensch, en van de andere zijde niet eensklaps door eene wet kan worden vervuld, maar wel door staatszorg voor de toekomst voorbereid.

Ook dit ontwerp gaf, blijkens het Voorloopig Verslag, aanleiding tot veel aanmerking en gisping; hoe sterk dit in het bijzonder ook het geval was ten aanzien van de bedoelde bestemming van een gedeelte van den vergoedingsprijs tot bevordering der immigratie van vreemde arbeiders, de Minister zou dat stelsel niet hebben laten varen, zoo de omstandigheden middelerwijl niet grootendeels veranderd waren.

Toen hij dat wetsvoorstel ontwierp, verkeerde hij in de meening, dat er geen bezwaar zou bestaan om ter Westkust van Afrika slaven en pandelingen los te koopen wanneer dezen dit verlangden, mits zich voor eenige jaren verbindende om veldarbeid in Suriname te gaan verrigten, met de keus om na verloop van dien diensttijd óf aldaar als geheel vrije arbeiders te verblijven, óf naar Afrika terug te keeren.

Hij meende:

dat hierdoor onze roeping tot slaking der banden van de slavernij tweeledig zoude worden vervuld;

dat er geene reden bestaat, waarom van overal elders dan van Afrika vrijgeboren of van de slavernij of het pandelingschap bevrijde arbeiders naar Guyana mogen worden bestemd;

dat door wettiging en regeling van emigratie uit Afrika de thans, ondanks zoovele kosten en zorgen tot wering daarvan, zoo levendig en met zooveel ongekende wreedheid door vreemdelingen gedreven wordende slavenhandel meer dan door eenig ander middel zou worden gefnuikt;

dat niets eigenaardiger is dan om de emigratie van Afrika's Westkust naar Suriname te bevorderen, vermits de reis zeer kort is en onder bijna dezelfde hemelsbreedte tusschen de keerkringen geschiedt; en de van slavernij of pandelingschap in Afrika losgekochte neger met zijnen in Afrika van de slavernij bevrijden stamgenoot beter zou zamengaan en zamenwerken, dan van zamenvoeging met Chinezen of andere menschenrassen te verwachten is. Tegenover deze beschouwingen wordt echter aangevoerd, dat de emigratie van negers al ligt in een vermomden slavenhandel zou kunnen ontaarden en dat de negervorsten daardoor op nieuw aanleiding tot zoogenaamde menschenjagten zouden vinden; die vrees is zoo sterk, niet alleen hier te lande, maar vooral elders, dat het, zoo al niet onmogelijk, dan toch om redenen van anderen aard gewaagd zou voorkomen, daaraan thans gevolg te geven.

Bij het wegvallen van dezen grondslag van het ontwerp van 1858 en bij het niet beantwoorden aan de verwachting der in Suriname genomen eerste proef met Chinesche immigranten, ten deele door gebrek aan voorbereidende inrigtingen en verordeningen veroorzaakt, moest noodwendig het wets ontwerp van 1858 eene belangrijke wijziging ondergaan.

De Minister moet er aan hechten deze oorzaak tot gewigtige wijziging hier te herinneren, om daarmede af te wenden het in het Voorloopig Verslag opgenomen verwijt van *betreurenswaardige wankelbaarheid.* Ondertusschen heeft zich in den laatsten tijd eenig uitzigt geopend, dat uit China op regelmatige wijs niet alleen arbeiders voor bepaalden tijd, maar ook landverhuizende *familien* zullen kunnen worden bekomen. Deze omstandigheid zal aanleiding geven om thans het denkbeeld weder toe te passen van een deel van hetgeen als vergoedingssom voorgesteld was, hoezeer tot een veel minder bedrag en op andere wijze, te bestemmen tot bevordering van den aanvoer van arbeiders.

Na deze korte algemeene beschouwing zal thans tot de behandeling van de in het Voorloopig Verslag voorkomende paragraphen worden overgegaan. Vooraf nog een enkel woord ter bestrijding van den twijfel, welke in het Voorloopig Verslag doorstraalt, en die nog onlangs in de Kamer geopperd is, alsof het der Regering met de emancipatie geen ernst zou zijn, en dat het dezer Regering niet zou gelukken, die tot stand te brengen.

De minister gelooft niet op eenige wijze aanleiding te hebben gegeven tot zoodanigen twijfel. Zijn ernstig verlangen en streven was en is steeds om de emancipatie zoo spoedig mogelijk en op den minst schadelijken voet tot stand te brengen. Hij acht dit noodzakelijk *in het belang der kolonie*, opdat de lang gerekte staat van onzekerheid ophoude, die zoo nadeelig op de nijverheid werkt, en omdat bij den negerslaaf verwachtingen opgewekt zijn, welke — al voorziet men geen dadelijk verzet — het bedenkelijk zou wezen, te lang onbevredigd te laten; *in het belang van het moederland*, omdat hij het nuttig acht, dat geene moeijelijke vraagstukken onbeslist en onafgedaan blijven, en omdat elk Nederlander er hoogen prijs op moet stellen, dat zijn vaderland niet langer worde geteld onder de slaven houdende Staten. De minister zou zich gelukkig achten, zoo het hem gegund mogt wezen, aan het tot stand komen van dien grooten maatregel een werkdadig deel te hebben gehad.

Zoo dus *deze* Regering er niet in slagen moge de emancipatie tot stand te brengen, dan voorzeker zal het niet aan *haar* te wijten zijn, maar eerder aan de omstandigheid, dat, naar mate men dieper in de zaak is doorgedrongen, de overtuiging is versterkt, dat, niettegenstaande de belangrijke geldelijke offers, door eenvoudige vrijverklaring bij de wet het lot en de veredeling der negerslaven niet verzekerd zijn, en dat vooral Suriname in de toekomst als landbouwkolonie aan groote schokken kan en waarschijnlijk zal blootgesteld zijn, wanneer het aan werkbare handen tot bebouwing van den zoo vruchtbaren bodem ontbreken zal. Hieromtrent in breedvoerige beschouwing te treden is onnoodig; de ondervinding, in naburige kolonien opgedaan, dient tot waarschuwend voorbeeld.

Maar wat er van zij, bij de Regering bestaat de wensch, dat de emancipatie spoedig tot stand kome, en de minister herhaalt de plegtige verklaring, dat hij gezind en bereid is daartoe op de meest ernstige wijze mede te werken. Hij hoopt, dat de Kamer in de regeling harer werkzaamheden eene eerste plaats aan de behandeling dezer gewigtige zaak zal inruimen.

§ 1. Nu ditmaal bij den aanvang der zitting het gewijzigd ontwerp wordt aangeboden, is daardoor aan den in den aanvang dezer paragraaph uitgedrukten wensch voldaan, en mag de hoop gekoesterd worden, dat dit zoo moeijelijk als gewigtig vraagstuk in deze zitting tot beslissing zal komen.

Op de opmerkingen, in het slot der paragraaph voorkomende, veroorlooft zich de Minister te antwoorden, dat zaken van zoo hoog belang veel onderzoek en overleg vereischen, hetgeen tijd vordert. Bovendien wil de Minister het geenszins ontveinzen dat hij, nooit in de West-Indische kolonien geweest en dus met de toestanden aldaar niet door eigen aanschouwing bekend zijnde, in eene zoo belangrijke zaak, waaromtrent de gevoelens van bevoegde beoordeelaars reeds zoo wijd uiteenloopen, meermalen twijfelingen heeft moeten overwinnen, alvorens tot die gevestigde overtuiging te geraken, welke ligter en spoediger zijn deel is wanneer het de behandeling van zaken geldt, omtrent welke hij door eigen betrachting in de gelegenheid is geweest, een begaald oordeel te vellen.

Deze omstandigheid, gepaard aan de overweging dat elk eerlijk onderzoek en streven ten doel moet hebben verbeteringen aan te brengen, heeft de Minister doen besluiten, niet telkens wanneer de Commissie wijst op verschillen tusschen het eerste en het tweede van hem afkomstige ontwerp, zich daarover te verdedigen, en om diezelfde redenen zal dit hem niet terughouden ook van het laatste ontwerp af te wijken, zoo dikwijls hem voorkomt, dat het groote doel daardoor bevorderd wordt.

§ 2. De kritiek van het wets-ontwerp van 30 April jl., in deze paragraaph vervat, is reeds ten deele door het voorafgaande in deze memorie beantwoord; het volgende zal daartoe verder strekken. Men zal trachten de bezwaren tot hoofdpunten te brengen, omdat de doorloopende redenering met zoovele nevenbeschouwingen, als zij in deze paragraaph van het Voorloopig Verslag voorkomt, bezwaarlijk is te volgen.

De eerste beschuldiging tegen het wets ontwerp is eene bewering, dat er in werkelijkheid geene vrijheid wordt gegeven, maar eerder eene vermomde slavernij wordt gesteld in plaats van de erkende.

In de schatting van het meerendeel der negerslaven is opheffing der slavernij de bevoegdheid om voor zich zelven een werkeloos, dat is een voor de maatschappij onvruchtbaar en verontrustend leven te leiden, en zich het lot der mede vrijgemaakte invalliden, ouden, zieken, vrouwen en kinderen niet aan te trekken, waarvan het getal in Suriname op ten minste 20,000 te schatten is.

De vraag is nu, of de Staat verpligt is *die* vrijheid te schenken en *dien* last op zich te nemen, dan wel, of de Staat bevoegd is om, tegenover de toekenning van persoonlijkheid en onverhandelbaarheid, het gemis waarvan de slavernij karakteriseert, den vrijgemaakte de verpligting op te leggen, door arbeid en orde naar zijn vermogen bij te dragen tot behoud der maatschappij, waarin hij wordt opgenomen.

Maar, zal men beweren, er is van den vrijgemaakte niet te vergen, dat hij meer arbeide dan noodig is om in zijne *behoefte* te voorzien.

Hier ontstaat weder de vraag: wat is de *behoefte* van den neger; en kent hij, die tot nu toe van alle levensonderhoud voorzien werd, zijne eigene behoefte? Kan men aan hem overlaten, daarin overeenkomstig zijne inzigten en begeerte te voorzien? Al neemt men aan, dat er eenigen onder hen zijn, ver genoeg gevorderd, om onbezorgd aan zich zelven te worden overgelaten, wie zou durven beweren, dat dit ten aanzien van de meerderheid het geval is? Men verlieze toch niet uit het oog, dat hier geene sprake is van eenige individuen, die voor het vijf zevende gedeelte van de geheele bevolking die voorziening als het ware op eens zou moeten plaats hebben. Maar er is nog meer: al wil men de fictie aannemen, dat alle werkbaren genegen en in staat zouden zijn, om door arbeid te voorzien in de behoeften, niet van den natuurmensch, die in de bosschen ronddwaalt; maar van den mensch, die bestemd wordt, om in eene beschaafde maatschappij opgenomen te worden (en dit toch moet het doel eener emancipatie zijn), dan nog blijft de groote vraag: wie zal de minstens 20,000 invaliden en andere niet-werkbaren onder hen verzorgen, die zelven in hunne behoeften, hoe betrekkelijk gering die ook wezen mogen, niet kunnen voorzien? In Demerary toch bedroegen al zeer kort na de emancipatie de uitgaven voor armenverzorging en publieke hospitalen over de *honderd duizend dollars*, en dit cijfer is niet verminderd, maar komt met eene bevolking van p. m. 130,000 zielen jaarlijks *toenemend* op de begrooting van uitgaven voor; terwijl, niettegenstaande dat, *blijkens officiele verslagen*, steeds een groot aantal ouden en kinderen onder de vrijgemaakte bevolking door gebrek aan verzorging en geneeskundige hulp ontijdig sterven en de bevolking daardoor blijft afnemen. De verpligting tot voeding en verpleging ook van de niet-werkbaren berust thans op de meesters; is eenmaal de slavernij afgeschaft, dan zijn de meesters, die de werkkrachten der werkbaren verliezen, van alle verpligting niet alleen jegens hen, maar ook jegens de niet-werkbaren ontslagen. Zal de Staat zich belasten met de verzorging van de bejaarden, zieken en kinderen in op te rigten proveniershuizen, hospitalen en mettray's, en zal dus, op indirecte wijze, de Nederlandsche belastingschuldige die armlastigheid hebben te dragen? De koloniale kas behoeft nu reeds belangrijke subsidiën om de uitgaven te bestrijden. En als, door vermindering van werkkrachten, de kolonie minder productief wordt, zal dan het aantal en het vermogen dergenen, die belastingen kunnen dragen, niet verminderen?

Men zal beweren: de vrijgemaakte moet zelf voor de leden van *zijn eigen gezin* zorgen, voor de ouden, als die voor arbeid onbekwaam geworden; voor de kinderen, als die tot arbeid nog niet bekwaam, en voor zijne betrekkingen in het algemeen, als die ziek zijn.

Reeds hier te lande, in onze gevestigde maatschappij, wordt dit niet altijd van den werkman verkregen; maar hoe veel minder zal dit het geval zijn in Suriname, waar het familieleven onder de slaven niet anders dan bij uitzondering bestaat. Waar het huwelijk zeldzaam en tijdelijke bij- of zamenwoning regel is, dáár kan van den band tusschen vader en kind weinig worden verwacht, en zelfs verzekert men, dat de moederlijke zorg zich veelal enkel tot den zuigeling en het jonge kind bepaalt. Aangenomen nu al, dat de vrijgemaakte neger genegen is de spade en het houweel weder op te vatten, of zelfs dat hij die niet uit de hand heeft gelegd, dan zal wel eene werkbare negerin hem vergezellen, maar de ouden en jongen van dagen, de zieken en de verminkten, die niet voor zich kunnen zorgen, zal hij in den regel zich niet aantrekken, maar aan hun lot, aan de staatszorg of aan de goedertierenheid van anderen overlaten.

Het is dan ook een aanhoudend vraagstuk bij alle emanci[...] nen geweest, hoe het middel te vinden om deze overwegende [...] proletairen, in de grootste zorgeloosheid opgevoed, volstrekt [...] eigen verzorging gewoon, zonder familieleven of huisselijkheid, [...] voor ruim een derde gedeelte of zij het de helft in staat om [...] denarbeid in hun onderhoud te voorzien, eene plaats in de [...] maatschappij te bezorgen. De overdreven verwachtingen, welke [...] bij de emancipatie in vreemde kolonien had gemaakt, werden d[...] vige uitkomsten gelogenstraft.

De Regering, welke al deze bezwaren met aandacht heeft [...] vermeent, wel verre van verwijt te verdienen, in het tegenwo[...] werp de aangewezen bezwaren zooveel mogelijk in het algem[...] en in dat der vrijgemaakten te hebben opgelost.

Eenmaal vaststaande, en dit is ten minste niet wedersproken, [...] gang en zwerverij niet onder de vrijgemaakten kunnen word[...] en dat alzoo diegenen onder hen, die in staat zijn te werken, aa[...] moeten gehouden worden, heeft de Regering den weg ingesla[...] bij deze erkende verpligting haar het minste ongerief moet [...] en den kinderen, zieken en bejaarden onderhoud bezorgen, [...] de kolonie of den Staat de daaraan verbonden aanzienlijke [...] vergen.

Zoo de negerslaven geen eigenlijk familieleven kennen, heeft [...] gelmatige en voorbijgaande verhouding, waarin veelal de be[...] met elkander leven, het gevolg, dat, nu sedert meer dan veertig [...] plantagemagten alle, op weinige uitzonderingen na, uit Kreolen [...] en zij, uit wie die magten zijn zamengesteld, veelal door bloedve[...] onderling verbonden, eenigermate kunnen geacht worden eene f[...] milie uit te maken. Verklaarbaar is dus de gehechtheid van d[...] slaaf aan de plantage of liever aan de zich daarop bevindende [...] waaraan al zijne herinneringen en al zijne betrekkingen be[...] Iedere magt heeft, even als eene scheepsbemanning of eene [...] krijgsvolk, die lang bijeen is geweest, een zeker eigenaardig ka[...] aan de leden meer of min eigen geworden zijnde, de vereeniging [...] smelting met andere soortgelijke massa's, die wederom haar [...] hebben, ongevallig maakt. Die magten beschouwen zich als k[...] schappijen, die hare eigene eer, hare eigene regten en hare ve[...] pligtingen hebben. Wat het individu niet zou doen, waartoe hij [...] geroepen noch verpligt acht — de verzorging der invaliden —, [...] de meening van met den neger bekende bevoegde beoordeelaars, [...] de vereenigde stam, wel, ja gewillig doen. Zoowel dus in dit [...] in verband met het geheele stelsel der wet, om bestaande toest[...] punten van uitgang te nemen en daaruit verbeterde toestanden [...] bereiden en te scheppen, is het in het belang van den neger en [...] gemeen belang beide, om zonder overdrijving te trachten, aan [...] althans, de magten, kan het zijn op dezelfde plantages, zooveel [...] bij elkander te houden, doch daaruit familien af te zonderen en [...] afzonderlijke woningen te verschaffen.

Zal de vrijgemaakte het eigenlijke familieleven en daarmede de [...] heid tot het maatschappelijk leven deelachtig worden, dan is het [...] treffend, hem daartoe eensklaps te willen verheffen, en verkeerd [...] te beschouwen, alsof hij er reeds rijp voor was; evenmin als [...] treffend zou zijn, hem zulks met geweld als een voorregt op te [...] eer hij er de waarde van beseft. Daarom neemt dan ook het [...] bij de eerste stappen op den nog ongekenden weg der maatsch[...] vrijheid, den voormaligen slaaf niet als een geoefende en volwas[...] grijpt het element, waar hij in zijn voormalig afhankelijken en [...] ken toestand het naast aan het vrije maatschappelijke leven gren[...] het doel om de goede neigingen die daar worden aangetroffen, te [...] kelen en om, zonder de banden, welke den geheelen stam [...] hechten, eensklaps te verbreken, daaruit afzonderlijke huisgezinnen [...] milien te vormen.

Tot het scheppen van dezen toestand is verstandige en vaste [...] noodig. Men kan den pas vrijgemaakten slaaf, evenmin als [...] aan eigen doorzigt en handeling overlaten, zonder zijne toekomst [...] derven. Men geve er in den regel niet aan toe, al moge hij [...] eerste bedwelming verlangen, dat hij zonder uitzigt op terugkeer [...] verlate, waarin hij van zijne geboorte af alleen datgene vinden [...] gevonden heeft, wat bij meer beschaafden familieleven en na[...] heet, en dat den eenigen band uitmaakt waardoor hij zedelijk [...] schappelijk bestaan kan. Zonder de leiding van het staatsgezag [...] Suriname te duchten wat elders is ondervonden, waar zoo vaak d[...] maakte zich naar de bosschen of wildernissen heeft teruggetrokken, [...] zijne onvoorzigtige weldoeners óf uit onkunde óf uit lofbejag hem [...] naamvrijheid gedreven hebben, welke hem tot een ongelukkigen [...] maken moest, beroofd van alles wat hem aan het familieleven en [...] schappelijke orde hechten kon. Men schenkt bijval aan de [...] "lediggang en zwerverij worden niet geduld," maar zij is sle[...] ijdele en bedriegelijke klank, als men tevens omverwerpt al w[...] zaamheid kan verzekeren en vastheid van verblijf bevorderen m[...]

De beschaving gedoogt geene sprongen, en de maatschappelijke [...] in hare edelste beteekenis is niet bereikbaar dan voor degenen, [...] door inborst of opleiding met zelfbeheersching kunnen genieten. [...] gering, die de toekomst voor oogen moet houden en deze niet [...] offeren aan schoonklinkende woorden, heeft dan ook, zich spiegelende [...] de omstandigheden van elders, begrepen, den vrijgemaakte niet [...] waardelijk te mogen loslaten in eene rigting, waar hij zich zelven [...] deren zou verderven, en van de beschaving, hem toegedacht, [...] meer verwijderd worden; maar het steunpunt te moeten aangrijpen, [...] zich later zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling laat verwac[...] eenheid der plantagemagt beschouwd als de grondslag van de[...] schappelijken toestand der vrijgemaakten.

"Dat zal den vrijgemaakte niet voldoen," zegt men; "dat zal [...] denkbeelden van vrijheid niet beantwoorden; dat zal niet gen[...] schillen van den toestand, waarin hij zich als slaaf bevond." Het [...] gestemd, dat dit voor velen eene teleurstelling zal zijn, maar te[...] opgemerkt, dat opvoeding en opleiding zich niet moeten regelen [...] naar den smaak der kweekelingen.

Welke standverwisseling, zelfs de aanlokkelijkste, heeft immer [...] voorstelling beantwoord; en is niet hij de gelukkigste, die, zonder [...] klaps in een nog ongepeilden toestand verplaatst te worden, zich [...] gekende en ondervondene, onder langzamen maar vasten, tegen te[...] len gewaarborgden vooruitgang ontwikkelt, om toekomstig nog m[...] ontwikkeling te erlangen? In allen gevalle zullen zij, die betreuren [...] eenige jaren vroeger, onder het slavenjuk, reeds is begonnen [...] voorbereiding, het voorzeker niet kunnen misprijzen, indien dit o[...] vaan der vrijmaking met vrijgemaakten wordt betracht. Eindelijk [...] men niet uit het oog, dat er geene sprake is van een absoluut voo[...] Het bijeenblijven der magten moet wel het doel zijn waarnaar g[...] wordt; doch aan het staatstoezigt zal het verbleven zijn, hierop u[...] ringen toe te laten zoo dikwerf daartoe aanleiding bestaat, door bil[...] en door het belang der vrijgemaakten geboden. Aan de Regering [...] wel, op voordragt van dat staatstoezigt, het meerdere opgedragen, [...] geheel ontslag van dat toezigt der zoodanigen, die geacht worden [...] kunnen ontberen; als overgang daartoe kan dienen het toelaten [...] geheel zelfstandig bestaan aan hen die weten zich een familie[...] scheppen en zich een bestaan te verschaffen.

In afkeurenden toon wordt in het Voorloopig Verslag gesproken [...] verpligten arbeid der vrijgemaakten en over het tienjarig staatstoe[...] ware het eene instelling, om, na de vrijverklaring, de slavernij [...] een anderen vorm te bestendigen. Men heeft daarbij, naar het [...] uit het oog verloren, dat het hier weder niets anders is dan een [...] bouwen op bestaande toestanden. Ook nu bestaat, mede voor een [...] van tien jaren, een toezigt op den *gemanumitteerden* slaaf.

De artt. 3, 4, 5 en 6 der publicatie van den toenmaligen Gouv[...] Generaal der Nederlandsche West-Indische bezittingen, dd. 3 Octob[...] (*Gouvernementsblad van Suriname*, n°. 5) luiden als volgt:

"Art. 3. Voortaan zullen geene brieven van manumissie worden v[...] dan onder voorwaarde, dat de vrijgegevene een bepaald beroep of [...] zal uitoefenen binnen de kolonie Suriname. De brieven van manu[...] zullen bepaaldelijk het gekozen beroep of bedrijf moeten vermelden.

"Art. 4. Hij, op wiens aanzoek een vrijbrief wordt uitgereikt, [...] staan worden zich te hebben verbonden om gedurende tien jaren [...] den vrijgemaakte het patronaat te voeren, ten einde hem met [...] daad bij te staan in de vervulling der voorwaarde waarop hij de v[...] heeft verkregen.

"Art. 5. Aan geen gemanumitteerde zal van nu af het burgerregt [...] den verleend, vóór dat het patronaat, in voege voorschreven, zal [...] opgehouden, of wel vóór dat hetzelve, bij wijze van dispensatie, do[...] Gouverneur Generaal vroeger opgeheven zal zijn.

"Art. 6. Wanneer de patroon van een gemanumitteerde sterft [...] kolonie verlaat, en door hem geene voorzieningen deswege zijn ge[...] zal de leiding van den gemanumitteerde ambtshalve worden uitge[...] door den commissaris over de inlandsche bevolking."

Wierd het reeds noodig geacht, voor enkelen, die daarvoor bijzonder [...] aanmerking kwamen, de manumissie in Suriname niet te gedoogen [...] onder voorwaarde, dat de vrijgegevene een bepaald beroep of bedrijf [...] oefene en dat hij onder een patronaat worde gesteld, hoeveel te m[...] dit een en ander onmisbaar, als het de plotselinge bevrijding [...] der geheele slavenbevolking, van zoovele duizenden op eens? Het is [...] delijk, dat hier geen sprake kan zijn om aan die vele duizenden [...] culiere patronen of voogden te geven; maar dat in eene zaak van [...] groot en algemeen belang voor het bestaan en de rust der kolonie [...] patronaat van regeringswege moet worden gevoerd.

Uit het hiervóór aangehaalde art. 6 der publicatie van 1844 blijkt [...] bij ontstentenis van een patroon, een daarvoor aangewezen ambtenaar [...] zoodanig optreedt. Ook voor immigranten, voor vrije arbeiders, die [...] het verrigten van arbeid komen en die als het ware een op zich [...] staand element daarstellen, is — de ondervinding heeft het overal [...]

sleerd — een soortgelijk toezigt of patronaat in hun belang en in da der openbare orde volstrekt noodig. En zou zoodanige instelling dan on billijk zijn, of kunnen worden ontbeerd, omdat het vrijgemaakte slaven geldt?

Eene andere beschuldiging tegen het wets-ontwerp betreft de bepaling van art. 23 (thans art. 22). Volgens het Voorloopig Verslag zou hier zijn toegekend een regt op arbeid. Hoe kan er hier sprake zijn van regt op arbeid, waar meer vraag dan aanbod is? En is deze beschuldiging niet in strijd met de afkeuring, dat de Regering *verpligting* tot arbeid wil hebben voorgeschreven? Men zou er de vraag tegenover kunnen stellen, of, waar de wet den slaaf van zijn verpligten verzorger berooft, de Staat niet gehouden is, de verpligtingen van dezen laatste op zich te nemen.

Verder zegt het Voorloopig Verslag, dat in het overbrengen van plantagemagten, die niet blijven willen waar zij zich bevinden, naar gouvernementsplantages, iets is wat de bedelaarsgestichten te Ommerschans en te Veenhuizen herinnert. Daargelaten de meerdere of mindere juistheid der vergelijking, mag hier worden opgemerkt, dat hetgeen in het moederland reeds onvermijdelijk schijnt, dit zeker in de kolonie niet minder het geval is, wanneer het geldt zoo vele duizende personen, die niets bezitten, als zij daarbij den lust en den wil missen tot het vrijwillig verrigten van regelmatigen en loonwaardigen arbeid.

Eene verdere hoofdbeschuldiging tegen het ontwerp is, dat de slaveneigenaars daarbij te zeer zijn begunstigd, en dat slavenhouders of belanghebbenden bij de Surinaamsche plantages op de zamenstelling van de voordragt te veel invloed hebben uitgeoefend. De gegrondheid daarvan kan niet worden toegegeven. De Regering vermeent zich op een onpartijdig standpunt te hebben geplaatst, van waar zij zoowel de regtmatige belangen der slaven eigenaars en de toekomst der kolonie, als die der slaven naar waarheid en billijkheid had in het oog te houden.

Ofschoon niet kan worden ontkend, dat het bezit van slaven wettig en eerlijk is, en een eigendomsregt geeft met burgerregtelijke gevolgen, zoo is toch het beginsel van onteigening tegen schadeloosstelling in absoluten zin geenszins toegepast. Op het voorbeeld der staatscommissie heeft men gemeend, dat hier enkel sprake moest zijn van vergoeding of tegemoetkoming. De tot dusver gewisselde stukken hebben tot het resultaat geleid, dat, hoe men ook over het regtsbeginsel moge denken, de emancipatie evenmin in onze kolonien zonder billijke vergoeding of tegemoetkoming moet plaats hebben, als dit in de Britsche en Fransche kolonien het geval was, en dat de door de staatscommissie voorgestelde cijfers billijk mogen worden genoemd. Dit aannemende, waarop berust dan de beschuldiging, dat de belangen der eigenaars te zeer zijn op het oog gehouden, wanneer niet blijkt, dat de voorgestelde tegemoetkoming, zoo als werkelijk het geval niet is de grenzen overschrijdt, daarvoor door de staatscommissie aangewezen? Behalve het regt of de billijkheid moet hier ook het algemeen belang der kolonie in het oog worden gehouden. Alleen door het toekennen van eene redelijke tegemoetkoming mag men verwachten, dat de eigenaars der plantages in staat en genegen zullen zijn, het landbouwbedrijf voort te zetten en de daarmede in verband staande industrie te verbeteren door het aanschaffen van kostbare stoom- en andere toestellen, waardoor handenarbeid bespaard en meer product verkregen wordt; het vroeger meermalen besproken denkbeeld, om centraal-fabrieken op te rigten, zal daarbij in aanmerking kunnen komen. Maar wat er ook van zij, veel kapitaal is benoodigd tot die hervormingen, welke niet door de regering kunnen of moeten worden daargesteld, maar van de belanghebbenden moeten uitgaan. De vergoedingssom zal dus, willen de eigenaars hunne bezittingen niet te loor zien gaan, grootendeels tot die verbeteringen en gevolgelijk tot behoud der welvaart van de kolonie moeten strekken.

Het Voorloopig Verslag drukt verder de meening uit, dat „de toestand der plantage-eigenaars, die de voorzigtigheid niet in acht mogten nemen van met hun aandeel in de afkoopsom Suriname te verlaten, ver van benijdenswaard zou zijn, wanneer aan den vrijgemaakte geene volkomen vrijheid wierd gelaten om zijne verblijfplaats, en de middelen waardoor hij in het levensonderhoud van zich en de zijnen voorziet, zelf te kiezen."

Die meening staat lijnregt over aan die van den Minister. Worden 38,000 slaven, dat zijn maatschappelijk en verstandelijk onmondigen, op eens vrijgelaten, om te gaan waarheen en te doen wat zij willen, dan voorwaar zou het onvoorzigtig kunnen genoemd worden in de kolonie te verblijven. En met welk doel zou men er ook verblijven, als de gewillige of gedwongen werkkrachten ontbreken om vruchten van den rijken bodem te trekken?

Om die door de emancipatie verloren werkkrachten te vervangen, wijst het Voorloopig Verslag op het hulpmiddel van immigratie, en het maakt er eene grieve van tegen het regeringsvoorstel, dat daarbij, met afwijking van dat van 1858, niet genoegzaam is gedacht aan en gezorgd voor den aanvoer van vreemde arbeiders.

In de onzekerheid, of en van waar geschikte immigranten of arbeiders zouden te bekomen zijn, heeft de Regering gemeend, zich daarnede niet te mogen belasten; doch de zorg daarvoor aan den prikkel van het eigenbelang te moeten overlaten; er op rekenende, dat de belanghebbenden zelven een gedeelte der vergoedingssom daarvoor zouden afzonderen. Thans echter wordt, ter bevordering van het gemeen overleg, voorgesteld, de vergoedingssom terug te brengen tot de cijfers van het voorstel van 1858, als op zich zelve en in verband met de verdere bepalingen der voorgestelde wet genoegzaam te achten; en van het bedrag dier vermindering eene som van *f* 2,000,000 door de wet te doen aanwijzen als geldelijk middel tot bevordering van immigratie.

Volgens het Voorloopig Verslag „zouden de vrijgemaakten zich wel aan de kleine cultuur overgeven; — deze moet niet worden belemmerd, maar aangemoedigd; — plantage-arbeid moet, zonder immigratie van vreemde arbeiders, worden opgegeven."

Het blijkt dus, dat eene herschepping der koloniale maatschappij op nieuwe grondslagen wordt beoogd, en dat die herschepping wordt geacht binnen het bereik der wet te vallen. Het belang der zaak noopt tot eenige verdere bespreking.

Aangenomen dat werkelijk de vrijgemaakten neiging hebben om zich met de zoogenaamde kleine cultuur bezig te houden; aangenomen dat men hun daartoe landen zal afstaan anders dan in de bosschen, dus meestal in de polders; aangenomen ook dat zij genoeg oordeel, overleg en genegenheid tot combinatie met anderen aan den dag zouden leggen om naar eisch voor genoegzame waterlozing en waterkeering te zorgen, dan blijft de hoofdvraag over: wat verstaat men door kleine cultuur, en zal de vrijgemaakte daarin voor zich en — zoo als het verslag zegt — *de zijnen* genoegzaam levensonderhoud vinden?

In de eerste plaats zal de neger dan trachten zich het hoofdvoedsel, de bananen, door eigen zorg te verschaffen; maar de banaanboom draagt in den eersten tijd geene vruchten. Waarvan zal de vrijgemaakte inmiddels leven, en hoe bij een slechten oogst, zoo als nu en dan het geval is? Hoe als er dan hongersnood is? Men vergete niet dat de neger, tot dusver gewoon dat hij een meester heeft, verpligt om hem te voeden, te huisvesten en te verplegen, onbekend is met het denkbeeld om voor de behoeften der toekomst te zorgen. Maar ondersteld al verder, dat de pas geplante boom terstond en altijd vruchten drage, de neger heeft ook andere behoeften dan bananen: een huis of hut; wie zal ze hem geven? Visch en vleesch, versnaperingen, kleederen, hoe weinig ook; van waar zal hij ze bekomen? Van de opbrengst van zijn klein- of pluimvee? Maar waar zijn de genoegzame verbruikers om hem dat af te koopen; waar de marktplaats waar hij het te koop kan brengen? Voor eenigen, betrekkelijk weinigen, in de nabijheid van Paramaribo of van eenig ander centrum van bevolking mag hierin een middel tot ruil gevonden worden; voor de groote menigte is dit geen grondslag van zelfbestaan.

Maar, zal men zeggen, de vrijgemaakte zal keerkringsproducten, andere dan de groote stapelproducten (suiker, koffij, katoen) kunnen aankweeken en die verkoopen. Men kan toestemmen, dat dit hulpmiddel eenmaal na verloop van tijd zal bestaan, maar zeker niet terstond. De vrijgemaakte mist nog het verstand der zaak en kapitaal of materieel bezit tot uitvoering. Wat inmiddels? Wat voor den dag van heden, van morgen; voor het eerste jaar of de eerste jaren? Laat de Europeaan den (dan tot zijn ongeluk) vrijgemaakten neger aan zijn lot over, dan rest dezen wel niet veel anders dan naar de bosschen in het achterland de wijk te nemen en daar tot den natuurstaat terug te keeren. Moet dit de vrucht zijn der emancipatie van het tegenwoordig geslacht?

Heeft het voor Nederland een nadeel, de emancipatie zoo laat tot stand te brengen, er is toch ook een voordeel aan verbonden: wij kunnen ons de misslagen van anderen ten nutte maken. De miskenning van toestanden en van gezonde begrippen heeft Engeland of der Engelsche kolonien schatten gekost, om niet te spreken van de hooge differentiele regten ten voordeele dier kolonien, waaraan de Engelsche verbruikers zoo vele jaren lang zijn onderworpen geweest. Wordt in Nederlandsch Guyana de vrijverklaarde negermassa aan eigen kracht of liever aan eigen zwakheid overgelaten, wat is van hare toekomst anders te verwachten, dan dat zij door ellende, melaatschheid en ziekten der ontucht gesmaldeeld zal worden? Het zou inderdaad een misgreep zijn, met het opheffen der slavernij alle banden tusschen grondeigenaar en industrieel met den dagiooner of proletair te verbreken en eene onherstelbare klove tusschen deze en het intellectueel en finantieel vermogen der hoogere standen daar te stellen. Het is waar, men verwacht de vruchten der emancipatie eerst van het volgende geslacht. Den vrijgemaakten slaaf mag geen verpligting tot arbeid worden opgelegd; doch zijn kind is schoolpligtig. Doch ziet men daarbij niet over het hoofd, dat de in ledigheid levende neger het schoolonderwijs door zijn voorbeeld wel niet zal kunnen steunen, en dat hij denkelijk noch genegen, noch in staat zal wezen, zijn kind derwaarts anders dan naakt te zenden? Aangenomen alweder dat eene school gevestigd kan worden op niet te verren afstand van den schuilhoek, waar de vrije neger zich zal vestigen, is er dan van die schoolpligtigheid wel veel gevolg te wachten? En wat wordt er dan van de uitbreiding des Christendoms onder de negers? **Moet Nederland den zwaren last dragen, om den misslag van het voorgeslacht in het invoeren, wettigen, aanmoedigen en in stand houden der slavernij te herstellen, men wane niet, dat die pligt volbragt is alleen door het afstaan van een gedeelte der voordeelen,** welke andere overzeesche bezittingen opleveren, en door bij de wet te verklaren, dat de slaaf een vrij man is en dat hij als zoodanig mag en moet handelen. Eerst na dat herstel vangt de ware moeijelijkheid aan.

De uitspraak in het Voorloopig Verslag: „dat de plantage-arbeid zonder immigratie van vreemde arbeiders toch zal moeten worden opgegeven," is inderdaad ten hoogste te betreuren. Men ontveinze het zich niet, de plantage-arbeid, meer bepaaldelijk de suikercultuur, is de raison d'être voor Suriname. Reeds bij eene vorige gelegenheid is tot staving van dat beweren gewezen op de uitspraak van lord Grey in zijn werk: „The colonial policy of Lord John Russell's administration." Om het gewigt, dat aan dit axioma moet worden gehecht, worden de woorden van dien Britschen staatsman nogmaals aangehaald: „De voorspoed en welvaart," zoo zegt hij, „van alle klassen der ingezetenen van deze kolonie zijn afhankelijk van de mogelijkheid om er den suikerbouw met voordeel te kunnen voortzetten, niet alleen omdat deze nijverheidstak de voornaamste bron van hunne welvaart uitmaakt, maar omdat, wierd die gestremd, de hoofdreden tevens zou wegvallen, waarom Europeanen zich komen vestigen in een voor hun gestel ongunstig klimaat, terwijl het zeker is, dat dezen zich niet zouden kunnen terugtrekken zonder een bijkans wis einde te maken aan de beschaving der negers." En als het waar is, zoo als men het er voor houden moet, dat dagelijksche aanraking tusschen den blanke en den zwarte de motor is der beschaving van den laatste, hoe moet dan het oordeel zijn over het aangeprezen denkbeeld om de neiging tot de kleine cultuur bij den neger zoo sterk aan te moedigen, waardoor hij van den blanke vervreemdt, en waardoor de blanke, het hoofdbedrijf waarom hij zich in de kolonie bevindt niet langer kunnende aanhouden, genoopt wordt die te verlaten?

Uit andere werelddeelen, zegt men, moeten vrije lieden komen om in Guyana vrijwillig den veldarbeid te verrigten, welken de daar geboren, aan dien arbeid gewone, vrijgemaakte neger, tot voorziening in zijne behoefte niet meer moet verrigten!

Niet minder dan het Voorloopig Verslag, ziet de Regering het behoud van Suriname in aanvulling der uitvallende werkkrachten door van elders aan te voeren arbeiders. Maar zij verschilt hierin met het verslag, dat zij wenscht in de eerste plaats en zooveel mogelijk te behouden wat bestaat, en niet uit te gaan van de meening, dat voor plantage-arbeid de vrijgemaakten niet in aanmerking moeten komen. Overal waar geëmancipeerd werd, zijn de noodlottige gevolgen er van ondervonden. Treffend en overtuigend is dit nog onlangs geschilderd in een artikel van de „Revue des deux mondes," van 15 April 1860: „La colonie de la Réunion."

Is het niet gewaagd, het bestaan, de toekomst van Suriname alleen te bouwen op den plantage-arbeid van arbeiders, die tijdelijk uit den vreemde komen, om, na afloop van hun contract, weder naar hun geboortegrond terug te keeren? Men noemt immigranten en tijdelijke arbeiders als synonima. Zij zijn het toch niet. Immigranten, landverhuizers, die met vrouw en kinderen komen om zich te vestigen en te blijven, zijn allezins gewenscht. Maar eenige duizende mannen, die tijdelijk arbeid komen verrigten, zijn en blijven iloten en vreemd aan de maatschappij, en het is onzeker, of voor de terugkeerenden nieuwe arbeiders zullen te bekomen zijn. Men leest daaromtrent in het aangehaalde artikel van de *Revue des deux mondes* (p. 882): „Ce danger, il est dans l'obstacle qu'opposent à la constitution régulière de la famille et de la propriété des bandes de prolétaires exotiques sans racines dans le pays, dans la division profonde de la société en trois classes, les blancs, les noirs, les immigrans, que nul lien d'intérêt ou de coeur ne rapproche sympathiquement en un faisceau: ce sont trois peuples, étrangers l'un à l'autre, au sein d'une petite île, qui ne peut cependant asseoir sa prospérité que sur leur alliance volontairn et durable." En op bladz. 868: „A aucune époque, lit-on dans les journaux de la colonie, aux heures de confession publique, même dans les plus mauvais temps de l'esclavage, le pays n'eut à gémir de forfaits si nombreux et si divers que depuis l'immigration indienne. L'assasinat paraît être à l'ordre du jour parmi ces castes aux instincts farouches; devant les attentats où le sang est versé, on ne songe plus aux vols, aux révoltes, aux incendies. De telles moeurs éveillent bien justement au sein de la population créole une légitime terreur, que ne dissipent pas les châtimens, quelque prompts et sévères qu'ils puissent être dans un pays où n'est pas admis le pourvoi en cassation contre les arrêts de la justice criminelle. Tous les trois mois des condamnations à mort sont prononcées contre les Indiens! Les crimes se préparent dans les orgies du vice. Il suffit de dire que les convois se composent d'hommes pour les neuf dixièmes, d'un dixième seulement de femmes, pour entrevoir quels désordres couvre ce régime. Ce n'est pas que les femmes indiennes refusent de suivre leurs maris, leur pères et leurs frères, puisqu'à Maurice elles comptent pour un tiers de la population immigrante, proportion à peu prés normale; mais à La Réunion elles sont repoussées comme étant moins propres au travail, sujettes à des informités, à des maladies, au nombre desquelles se comptent les grossesses et les accouchemens. Les enfans forment une nonvaleur et un embarras."

De Regering wenscht desniettemin immigratie en ook tijdelijk vreemden arbeid aan te moedigen; maar slechts *tot aanvulling.*

Het is reeds gezegd, het ontwerp van 1858 steunde op immigratie van Afrikanen, stamgenooten van de vrij te verklaren negerslaven; toen meende men op goede gronden daarop te kunnen rekenen; dat uitzigt is althans tijdelijk, vervallen en nog niet weder geopend. Daarentegen bestaat thans bij de wederaanbieding van het ontwerp meer uitzigt op eene Chinesche immigratie, welke een grondslag voor de toekomst kan opleveren, dat is aanvoer niet alleen van tijdelijk voor den arbeid overkomende mannen, maar ook van vrouwen en landverhuizende familien.

Om deze laatste overweging wordt in het nu gewijzigd ontwerp voorgesteld, de vergoedingssom voor de eigenaars van suikerplantages in Suriname te verminderen met *f* 75 per hoofd, voor die van andere plantages (houtgronden uitgezonderd) met *f* 40, en voor particuliere slaven met *f* 50 per hoofd, en van het gezamenlijk bedrag dier kortingen *f* 2,000,000 te bestemmen voor premien tot aanmoediging van den invoer van immigranten of vreemde arbeiders. Door deze verminderingen wordt, gelijk hiervóór reeds is gezegd, de vergoedingssom per hoofd teruggebragt tot de cijfers van het wetsvoorstel van 1858. Op deze wijze wordt aan het met zooveel nadruk geuit verlangen voldaan, om een gedeelte der vergoedingssom voor de emancipatie te doen strekken tot aanvulling van door dien maatregel verloren werkkrachten.

Deze wijze van aanmoediging is eenvoudiger dan de storting der gelden in eene bank; zij bepaalt zich eenig en alleen tot het doel; zij laat ieder vrij, individueel te handelen of zich te vereenigen om gezamenlijk maatregelen te nemen tot het bekomen van immigranten onder de bescherming van het Gouvernement.

De werking van het stelsel, dat de Regering zich voorstelt, zou dus zijn: aanvankelijk voortbouwen zooveel mogelijk op bestaande toestanden; voorbereiding, gedurende de tien jaren van het staatstoezigt, der vrijgemaakten voor het familieleven en zelfstandig bestaan, in het genot waarvan zij, die er vatbaar voor zijn, reeds gedurende die tien jaren zouden worden gesteld; geleidelijke aanvoer gedurende dien tijd van nieuwe werkkrachten tot aanvulling van degenen die in den loop dier tien jaren en bij het einde daarvan zullen uitvallen. Op deze wijze kan men de toekomst van Suriname met eenige gerustheid te gemoet gaan.

Het denkbeeld om immigratie op groote schaal — gesteld zij ware mogelijk — aan de emancipatie te doen voorafgaan, is verwerpelijk voorgekomen. Als bezwaren daartegen komen hoofdzakelijk de volgende in aanmerking.

1°. De emancipatie zou een geruimen tijd moeten worden uitgesteld. Neemt men al aan dat het gemeen overleg tusschen Regering en Staten-Generaal binnen weinige maanden zal zijn tot stand gekomen, zoo als de Minister hoopt, dan kan men toch niet verwachten dat binnen dien korten tijd een groot getal immigranten zoude zijn aan te brengen. Aanwerving, overvoer, huisvesting en verzorging van zoo vele nieuwelingen in eene kleine kolonie vordert veel zorg en veel tijd.

2°. Zoolang geene wet op de emancipatie zal zijn aangenomen en dus de onzekerheid voortduurt, ook ten aanzien van de gelden die daarvoor beschikbaar zullen worden gesteld, is het niet te verwachten dat men zich in die onderneming zal durven wagen.

3°. Gesteld men wilde de emancipatie uitstellen tot dat een genoegzaam aantal vreemde arbeiders zou aanwezig zijn om den plantage-arbeid te verrigten, waar zou een plantage-eigenaar hen plaatsen, en welken arbeid zou hij hen doen verrigten zoolang zijne slaven daar nog aanwezig zijn? Of zou hij zijn aanplant en in verband daarmede zijne fabriek en inrigtingen uitbreiden, in het vooruitzigt die weder later te zullen moeten inkrimpen als de vrijgemaakte slaven hem zullen verlaten?

4°. Zal aanvoer van vreemde arbeiders in Suriname vrij zijn van de verdenking van vermomde slavernij, dan is het noodzakelijk dat de slavernij aldaar opgeheven zij vóór dat de immigratie plaats hebbe. De regeling der werktaken en loonen en de maatregelen van tucht en orde zullen dan dezelfde kunnen zijn voor de vrijwillig aankomende arbeiders als voor de vrijgemaakte slaven.

5°. Alle plannen, door praktische mannen ontworpen, hebben in meerdere of mindere mate successive vervanging van den plantage-arbeid tot grondslag; zoo bijv. dat der kinderen-emancipatie, dat der dag-emancipatie, waarbij de neger achtereenvolgens meer vrije dagen per week zou hebben gehad, tot dat alle verpligting zou ophouden.

Het is niet overdreven aan te nemen, dat wanneer het onderwerpelijk voorstel wet wordt, een groot deel der vrijgemaakten aan den arbeid zal blijven. Worden er achtereenvolgens 13,300 vreemde arbeiders ingevoerd berekend gemiddeld tegen *f* 150 premie per immigrant, dan zullen de werkkrachten niet verminderen en Suriname eene bloeijende kolonie kunnen zijn, die door hare productive kracht in staat zal zijn, hare lasten en daaronder de armlastigheid, welke uit de opheffing der slavernij te wachten is, te dragen.

§ 3. Tot opheffing van den twijfel, welke in deze paragraaph van het Voorloopig Verslag doorstraalt omtrent de juistheid der gedane mededling in de Memorie van Toelichting ter zake van de naar de West-In sche kolonien gezonden bevelen en voorschriften wegens eene nieuwe ministrative indeeling, en het vestigen eener onafhankelijke overheid de divisien en districten, wordt het volgende medegedeeld.

Bij de optreding van den tegenwoordigen gouverneur van Suriname w ren van zijn voorganger voorstellen aanhangig omtrent de bedoelde nieu indeeling en vestiging van bezoldigde landdrosten, waaromtrent bij d Minister eenige bedenkingen waren gerezen, en weswege den nieuw c getreden gouverneur de gelegenheid moest gegeven worden, ook zijn g voelen te doen kennen of wel nieuwe voorstellen te doen. Ten einde de aangelegenheid zoo spoedig doenlijk op eene gewenschte wijze zoude ku nen geregeld worden, werden, met het oog op de daarover met het ko niaal Bestuur gewisselde denkbeelden, de beschouwingen van den Minist nader aan den gouverneur van Suriname, en ook tevens aan den gouve neur van Curaçao en onderhoorigheden, medegedeeld, en werd aan bei landvoogden de magtiging verleend, om, onder nadere goedkeuring d Konings, zoowel aan de nieuwe verdeeling der divisien of districten, a aan de vestiging, zooveel mogelijk in het middenpunt van deze, van b zoldigde landdrosten en districtsmeesters gevolg te geven, en de vereisch reglementen verder ter beoordeeling en bekrachtiging aan het opperbestu te onderwerpen, welke, bestaande wijzigende of vervangende, geschi zouden zijn voor het beheer, de administratie en politie, ook met het o op eene goede en onpartijdige uitoefening van het staatstoezigt over vrij te verklarenen. Voor Suriname was die taak van meer omvang vergezeld van meer moeijelijkheden dan voor Curaçao en onderhoorigh den, weshalve door den gouverneur van laatstgemelde kolonie de vereisch voorstellen en voordragten al spoedig werden ingezonden, en die van S riname weldra konden worden te gemoet gezien, toen bij de zending va 's Konings specialen Commissaris voor de nieuwe wetgeving en regterlijl organisatie, het noodig werd geacht om de regeling van het regts- en p litiewezen in de divisien en districten met overleg van den heer Metma in verband tot zijne zending te doen plaats hebben.

Met opzigt tot hetgeen ten aanzien der in 1856 uitgezonden zes ambt naren wordt aangevoerd, moge als toelichting dienen, dat dezen bij K ninklijk besluit van 10 October 1856, n°. 63, werden aangesteld als am tenaren ter beschikking van den gouverneur van Suriname, ten eind na blijken van geschiktheid te hebben gegeven, later als landdrost op treden. Twee dezer ambtenaren zijn ook sedert opvolgelijk als landdro in het district Coronie geplaatst, twee anderen tot nu toe bij andere ta ken der administratie werkzaam, terwijl de overige twee op hun verla gen eervol uit 's lands dienst zijn ontslagen.

Wel verre van in de beschouwing in het Voorloopig Verslag te deelen dat eene andere administrative indeeling en daarmede gepaard gaand vestiging van bezoldigde landdrosten met de emancipatie niets gemeen zouden hebben, meent de Minister, dat dit een en ander met dien groo ten maatregel in het naauwste verband staat. Die indeeling en plaatsin van bezoldigde landdrosten in Suriname en van districtsmeesters op Cu raçao is onvermijdelijk, waar een staatstoezigt wordt daargesteld, dat d vrijverklaarden in hunnen nieuwen toestand leiden, te regt wijzen en be schermen moet, en waar eene regtsmagt dient aanwezig te zijn, die over tredingen disciplinair kan straffen, welke vroeger, buiten tusschenkom der openbare magt, door de meesters werden gestraft.

De Regering is zoo zeer doordrongen van de noodzakelijkheid om d landdrosten in Suriname vóór de afkondiging der emancipatiewet op hunn respective standplaatsen in de divisien geïnstalleerd te zien, dat zij nie op hare verantwoording zou durven nemen, onvoorwaardelijk aan de gouverneur dier kolonie voor te schrijven, om de afkondiging dier we *terstond* na ontvangst te doen plaats grijpen. Aan den gouverneur za overgelaten moeten worden zulks te doen, zoodra het tijdstip dáár zal we zen om, voorzien van de vereischte hulpmiddelen, met de invoering va dien gewigtigen maatregel te kunnen aanvangen.

Voor de verlangde meer uitvoerige mededeeling omtrent het nieuw ad ministratief beheer der West-Indische kolonien, wanneer door deze uit drukking verstaan moet worden de besproken nieuwe indeeling van elk der beide kolonien, wordt overigens verwezen naar §§ 5 en 6 hieronder Inmiddels zijn maatregelen genomen om de slavenregisters zooveel moge lijk te verbeteren, waarmede op Curaçao en onderhoorigheden tevens ver bonden is kunnen worden het geven van familienamen aan de vrij te ver klarenen.

§ 4. Men heeft in deze paragraaph het Koninklijk besluit van 28 Dec des vorigen jaars betreffende de invoering eener nieuwe wetgeving in West-Indie ter sprake gebragt. Kan, vroeg men, in West-Indie, al zij het slechts voorloopig, eene wetgeving worden ingevoerd, die nog niet in een wettigen vorm is vastgesteld? En, zoo eene dergelijke invoering al mogelijk ware, wat zal dan met de definitive vaststelling gebeuren? Welk eene verwarring, zoo de noodige goedkeuring voor die definitive vaststelling niet wierd verleend!

Het schijnt dat men bij het doen dezer vragen en het maken dier opmerkingen niet genoegzaam gelet heeft op de strekking van het Koninklijk besluit, gelijk die uit de stellige bewoordingen daarvan blijkt. De Koning heeft daarbij een commissaris benoemd, niet om eene nieuwe wetgeving, geheel eigendunkelijk, in te voeren, maar om in de West-Indische kolonien een onderzoek in te stellen, dat aan de invoering eener nieuwe wetgeving volstrekt moet voorafgaan, en om, naar aanleiding van zijne bevinding aan de gouverneurs van Suriname en Curaçao voordragten te doen. Tegen die zendig en benoeming kan wel geene gegronde bedenking bestaan. De Regering achtte zich gelukkig toen de kundige regtsgeleerde, die als lid der Staatscommissie, ingesteld bij Koninklijk besluit van 27 September 1852, n°. 46, een zeer werkdadig deel heeft gehad in de zamenstelling der nieuwe voor de West-Indische kolonien bestemde wetboeken en daartoe behoorende verordeningen, zich tot het volbrengen van die gewigtige taak wel beschikbaar wilde stellen.

Wat zegt art. 1 van het Koninklijk besluit verder? Dat de gouverneurs van Suriname en Curaçao *voorloopig en onder voorbehoud van Onze nadere goedkeuring,* nadat de Raad van State zal zijn gehoord, de nieuwe wetgeving zullen vaststellen en invoeren, *met inachtneming der bepalingen, in de reglementen op het beleid der regering dier kolonien vervat.* Van deze laatste woorden, in het Koninklijk besluit voorkomende, is in het Voorloopig Verslag geene melding gemaakt. En toch zijn zij van het uiterste gewigt. De bestaande reglementen toch op het regeringsbeleid onzer West-Indische kolonien, zoolang zij niet door nieuwe reglementen, naar de 2de zinsnede van art. 59 der Grondwet, zijn vervangen, zijn de toetssteen ter beoordeeling der wettigheid van de door de landvoogden aldaar te verrigten handelingen. Kunnen nu naar de thans nog bestaande reglementen de gouverneurs van Suriname en van Curaçao en onderhoorigheden in sommige gevallen *wetten, reglementen en bepalingen,* onder inwachting van nadere Koninlijke goedkeuring, uitvaardigen en onverwijld in werking brengen? Ja, want die bevoegdheid is, wat Suriname aangaat, uitdrukkelijk toegekend bij art. 14 van het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 19 Aug. 1832 n°. 89 (*Gouvernementsblad* n°. 13) en nader bij paragraaf 13 van art. 1 van het Kon. besluit van 14 Mei 1845, n°. 43 (*Gouvernementsblad* n°. 11), en wat Curaçao betreft, bij art. 9 van het voor die kolonie geldend reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 Januarij 1848, n°. 51 (*Publicatieblad* n°. 276)

De wettigheid van den genomen maatregel kan alzoo niet met grond worden betwist. Doch hoe is het gesteld met de nuttigheid en gepastheid?

Hoe volledig, zaakkundig en zorgvuldig de veelomvattende arbeid der Staatscommissie voor de wetgeving in de West-Indische kolonien ook was, zij zelve betoogde, dat in het moederland onmogelijk met juistheid beoordeeld kan worden alles wat voor de invoering eener geheel nieuwe wetgeving in West-Indie noodig is. Op de plaats zelve moet een onderzoek ingesteld worden, plaatselijke autoriteiten moeten worden gehoord, en in verband met plaatselijke, zich telkens wijzigende omstandigheden moet eene beslissing genomen worden. Tot het instellen van dat onderzoek werd, even als voor de invoering der nieuwe wetgeving in Oost-Indie met uitnemend gevolg plaats had, een regeringscommissaris benoemd, en zal diens arbeid zich oplossen in eene voordragt van den landvoogd.

De grondslag door de Staatscommissie voor de wetgeving in de West-Indische kolonien aangenomen was ook weder, even als voor Nederlandsch Indie, *de wetgeving van het moederland, gewijzigd in verband met de speciale of plaatselijke toestanden in de kolonie.* Die grondslag zal of kan wel door niemand worden afgekeurd. Ten aanzien der afwijkingen daarvan, hetzij dat die het gevolg zijn der voorstellen van de Staatscommissie, hetzij van de zending van den Commissaris, is verschil van gevoelen wel denkbaar. Maar wanneer nu al in het moederland deze of gene der voorloopig ingevoerde bepalingen mogt afgekeurd worden, dan zal die bepaling desniettemin inmiddels kracht van wet gehad hebben, en eene wijziging kan even weinig verwarring ten gevolge hebben als die met elke verandering in eene bestaande wetgeving verbonden zoude zijn.

In het Voorloopig Verslag wordt ook opgemerkt, dat de voor onze West-Indische kolonien ontworpen wetgeving alleen betrekking heeft op de vrije bevolking, en men kan daarom niet inzien, welk heilzaam verband er tusschen dien maatregel en de beoogde emancipatie zoude bestaan. Eene nadere overweging van het onderwerp moet echter tot eene andere gevolgtrekking leiden. Het regtswezen in onze genoemde kolonie laat op dit oogenblik zeer veel te wenschen over, en allezins bevoegde leggen eenparig het getuigenis af, dat het in een chaotischen toestand ve keert. Is die staat van zaken geschikt ter bevordering van de groot maatschappelijke hervorming, welke bij eene vrijverklaring der slaven za plaats grijpen? Immers neen. De schokken en moeijelijkheden, aan d emancipatie verbonden, zullen ongetwijfeld minder zijn en gemakkelijke worden overwonnen, wanneer de regtsbedeeling van de groote gebreke gezuiverd is, die haar op dit oogenblik aankleven, en in dien zin werd i de Memorie van Toelichting te regt gezegd, dat de voorgenomen invo ring der nieuwe wetgeving in West-Indie geschikt is, "om de belange

rijverklaarden in het bijzonder, niet minder dan die der maatschappij ze West-Indische kolonien in het algemeen te verzekeren."

·gens is de dringende behoefte tot onverwijlde invoering der nieuwe ving levendiger gevoeld dan in den boezem der Tweede Kamer zelve. t Voorloopig Verslag van 7 April 1859 werd daaromtrent onder § 3 olgende gezegd:

og eene andere voorloopige opmerking werd door verscheidene leden rde gebragt. Zij betrof de vraag, of, nu de Regering in onze West-che kolonien eenen nieuwen maatschappelijken toestand tracht te open, zij niet te gelijkertijd zorg behoort te dragen, dat dáár het rlijk regt op betere grondslagen gevestigd en meer zekerheid voor goede regtsbedeeling verschaft worde. Men mogt het zich niet ont-en, dat ook uit dit oogpunt in de Surinaamsche maatschappij diep pende gebreken en verkeerdheden zijn doorgedrongen. Het daar nog ge oud-Hollandsche regt is er al meer en meer ontaard en in de en van de belangzuchtigen schier een middel van regtsvertreding ge-len. Het hypotheekregt bijv. heeft in de praktijk wezenlijke waarbor verloren. Alle leveringen ten behoeve der plantage, ook die van smiddelen hebben, om slechts iets te noemen, den voorrang boven ordering van den hypothecairen schuldeischer, voor welke vordering daardoor geene afdoende zekerheid bestaat. Evenzoo is de procedure slecht geregeld of hebben althans ook daarin grove misbruiken plaats. beelden bestaan, dat regtsgedingen vele jaren lang worden gerekt, en sequestratien tot in het oneindige duren. De Regering heeft reeds vóór reeks van jaren in dit in het oogvallend gebrek getracht te voorzien. Commissie, met de zamenstelling van nieuwe burgerlijke wetboeken de West-Indische kolonien belast, heeft reeds voor geruimen tijd hare volbragt en ontwerpen van nieuwe wetboeken ingezonden. Het schijnt mate wenschelijk dat die nieuwe wetgeving te gelijk met de emanci-e, zoo niet vooraf en dan ten spoedigste, wierd ingevoerd, en dat de door in het regtswezen en de regtsvordering te brengen verbetering hard ging met eene versterking van het regterlijk personeel in Suriname r mannen van beproefde regtschapenheid en kunde. De noodzakelijk-l dezer hervorming valt te meer in het oog, omdat bij onderscheidene alingen der voorgedragen wetten eene beslissing des regters in geval verschil wordt ondersteld, en omdat de goede werking der koloniale k, die de Regering volgens het ontwerp A te Paramaribo vestigen wil, niet denkbaar is zonder het bestaan van voldoende regtszekerheid."

e waarde en de waarheid dezer woorden werden bij de Regering zoo erkend, dat de zending van den heer Metman reeds voorbereid was r dat bij de discussien over de begrooting voor 1860 in de beide Ka-s der Staten-Generaal daarop werd aangedrongen. Ware een ander sel aangenomen, en beslist dat, hoe noodzakelijk ook, in geen geval de bering zou plaats hebben dan nadat de wijzigingen, welke het gevolg zullen der zending van den regerings-commissaris, te gelijk met den geheelen eid der Staatscommissie, zouden overwogen en vastgesteld zijn, de Mi-ter vraagt het met vertrouwen, of dan niet de invoering voor een on-ekenbaren tijd zou zijn uitgesteld geworden. Aan die invoering vóór, of zelfs kort na het tijdstip van de opheffing der slavernij zou waarlijk t te denken zijn geweest. Zoo immer, dan moest hier worden heen-tapt over vormen, welke, onder gewone omstandigheden nuttig en heil-m, echter onder buitengewone en dringende omstandigheden aan groote komsten niet moeten in den weg gesteld worden.

Eindelijk wordt in het Voorloopig Verslag nog opgemerkt, dat de vast-lling der nieuwe wetboeken in onze West-Indische kolonien van den derlandschen wetgever behoort uit te gaan. Het zij echter voldoende, er tegenover te stellen, dat er thans nog geene sprake is van het defi-tief arresteren der wetboeken, maar bloot van maatregelen door 's Ko-ngs vertegenwoordigers in die kolonie binnen de grenzen der bevoegd-id, hun bij de thans nog bestaande regeringsreglementen gegeven, te men. Wanneer bij de Regering het berigt zal zijn ingekomen, dat de uverneurs de nieuwe wetgeving provisioneel hebben ingevoerd, dan zal rst eene beslissing behoeven genomen te worden over de vraag, of er hoefte aan bestaat dat dit onderwerp door de wet worde geregeld. ijkt die behoefte alsdan niet, zoo zal de regeling, naar artikel 59 der ondwet, door den Koning als opperbestuurder kunnen geschieden. Op t oogenblik kan echter dat vraagstuk geheel buiten beschouwing blij-n. De Minister aarzelt echter niet als zijn gevoelen hierbij te voegen, t de vaststelling der wetboeken en reglementen bij de wet, bepaaldelijk aar het geldt afwijkingen van de Nederlandsche wetgeving, op dezelfde zwaren zou afstuiten, als welke bij de Staatscommissie bestonden ten nzien van de speciale en locale toestanden in de West Indische kolo-en, welke de aanleiding tot het zenden van eenen bijzonderen commis-ris zijn geweest. En hij vreest ook dat de behandeling van die wet-eken eenen zoo geruimen tijd zou vereischen, dat de definitive vaststel-ng daarvan vele jaren zou kunnen worden vertraagd.

§ § 5 en 6. De beschouwingen, onder deze paragraphen van het Voor-opig Verslag opgenomen, zijn grootendeels, en voor zooveel noodig cheen, hiervoor behandeld onder § § 1 en 2. Aan den wensch, dat een glement ten aanzien van de inrigting en werking van het staatstoezigt j de wetsvoordragt mogt worden gevoegd, kan de Regering niet vol-oen, zal zij zich in de uitvoering niet te zeer de handen binden. Het onmogelijk te voorzien, hoe de maatregel in de bijzonderheden werken al; zeer veel zal aan de koloniale besturen moeten worden overgelaten. erst als nadere voorstellen daaromtrent uit de kolonien zullen ontvangen in, zal men het reglement kunnen ontwerpen; ook is het wenschelijk it te verschuiven tot dat de wet zal zijn aangenomen. De beraadslagin-en in de beide Kamers kunnen van nuttigen invloed op de eindvaststel-ing van het bedoelde reglement zijn. De Minister meent dat het onvoor-igtig zou zijn, a priori van hier uit te bepaalde voorschriften te geven. Om echter aan het geuit verlangen te voldoen, worden eenige hoofdpun-en opgegeven, welke, naar de bedoeling van den Minister, bij de rege-ing van het staatstoezigt over de vrijgemaakten zullen moeten in acht genomen worden.

Vooraf zij herinnerd, dat het burgerlijk regt gedurende het staatstoezigt niet in deszelfs volheid op de vrijgemaakten zal kunnen worden toegepast, maar aan de uitzonderingen zal moeten onderworpen blijven, welke, als gevolg van hunnen vroegeren toestand, tijdelijk onontbeerlijk zullen worden geacht; zullende echter de strekking daarheen zijn, om de bijzondere verordeningen zoo min mogelijk van de algemeene te doen afwijken en zooveel mogelijk met het algemeen regts- en policiewezen verband te doen houden.

Bij de zamenstelling der verordeningen, rakende de inrigting en de uitoefening van het staatstoezigt, zullen vele der bepalingen kunnen worden overgenomen of gevolgd, vervat in de bijlage F, meer bepaaldelijk in den IIIden titel, en in de IIde afdeeling der bijlage K, behoorende bij het rapport aan den Koning, gedagteekend 16 Augustus 1855, der Staatscommissie, ingesteld bij Zijner Majesteits Besluit van 29 November 1853, N°. 66.

Wat het *toezigt* betreft, dat zal *geheel* den toestand der vrijgemaakten, met betrekking tot het over hen uit te oefenen staatsgezag, moeten regelen; terwijl de disciplinaire *regtsmagt*, aan de met het staatstoezigt belaste ambtenaren op te dragen, ook bij de verordening zal worden bepaald.

Tot het *toezigt* zal onder meer behooren:

het bemiddelend optreden bij en het aanmoedigen tot het aangaan van werkovereenkomsten, alsmede de zorg voor de nakoming daarvan zoowel aan de zijde der vrijgegevenen als aan die van de huurders:

het bepalen van de plaats van vestiging der vrijgemaakten;

het staan over en het aanteekenen van alle bij de wet geldige, door de vrijgegevenen aan te gane overeenkomsten;

het nemen van maatregelen, strekkende om orde, huisselijkheid, goede zeden, spaarzaamheid en wat verder tot een goed maatschappelijk en zedelijk bestaan behoort, te bevorderen;

het waken tegen verboden of andere feestelijkheden en danspartijen, welke met de Christelijke godsdienst in strijd, of voor de zedelijkheid of de openbare rust en orde schadelijk zijn, tegen dronkenschap en tegen spel om geld of geldswaarden en daarmede gelijk te stellen weddingschappen;

het toezien op en het aansporen van hen, die met de verzorging van kinderen belast zijn, om dezen van het school- en godsdienstig onderwijs te doen gebruik maken, waar de gelegenheid daartoe aanwezig is of daargesteld kan worden;

de bevoegdheid om de kinderen van hen, die, ongeacht aansporing en vermaning, de opvoeding verwaarloozen of hen mishandelen, aan het ouderlijk gezag te onttrekken en de verzorging daarvan aan anderen op te dragen;

het nemen van voorzorgen ten opzigte van onverzorgde kinderen, waarvoor de ambtenaren, met het toezigt belast, krachtens hun ambt voogden zijn, en die voogdij volgens nader vast te stellen verordeningen zullen uitoefenen;

het nemen van maatregelen tot verzorging van zieken en bejaarden, waar dezen niet door hunne betrekkingen worden verzorgd of niet in eene bijzondere inrigting zijn opgenomen.

Wat de regtsmagt betreft:

het optreden als scheidsman in alle geschillen tusschen vrijgemaakten, voor zooveel de beregting niet tot den gewonen regter behoort, en in dat geval de verpligting om te trachten de partijen tot vergelijk te brengen;

het opleggen van disciplinaire straffen voor de vergrijpen, welke krachtens te maken verordeningen als zoodanig kunnen worden gestraft, enz.

Bij de laatstelijk plaats gehad hebbende regeling der immigratie van Chinezen op het eiland Cuba is zelfs aan de huurders de magt verleend, om voor de daarbij disciplinair strafbaar gestelde vergrijpen op te leggen:

1°. arrest van een tot tien dagen;

2°. verlies van loon voor denzelfden tijd; de huurder wordt daarbij verpligt, onder daarvoor bepaalde poenaliteiten, van elke zoodanige strafoplegging, binnen de vier en twintig uren daaraan volgende, aan den aangewezen ambtenaar (beschermer) kennis te geven, ten einde deze, wanneer hij zulks noodig acht, herstel brenge indien de straf ten onregte is opgelegd. In ieder geval kunnen de werklieden hun beklag inbrengen bij den ambtenaar (beschermer) over elke verongelijking hun door hunne huurders of meesters aangedaan, en wordt daarbij tevens de verdere behandeling der zaak aangewezen.

Met het vorenstaande heeft de Minister slechts in zeer algemeene trekken de strekking willen doen kennen, welke het in de bedoeling ligt, aan het staatstoezigt over de vrijgemaakten te geven, en de grenzen aanwijzen, binnen welke het zal moeten beperkt blijven. Daardoor zal, naar hij vertrouwt, de vrees worden weggenomen, dat de laatst aangeboden wetsontwerpen eene vermomde slavernij zouden doen bestaan; doch hij kan niet de verbindtenis aangaan, dat men zich bij de eerste zamenstelling of latere wijzigingen in alle deelen daaraan zal kunnen houden.

Te regt zegt het Voorloopig Verslag, dat van de wijze, waarop het staatstoezigt zal worden uitgeoefend, voor de werking der wet zeer veel zal afhangen, en het is juist daarom, dat hij, die voor de uitvoering moet waken, huiverig moet zijn, zich te zeer te binden in eene zaak, welke in zoo groote mate van verwachtingen afhangt, doch waarvan voor 's hands zoo weinig met zekerheid valt te zeggen. De ondervinding in de Britsche kolonien heeft doen zien, dat de oorspronkelijke reglementen op emigratie en arbeid herhaaldelijk en belangrijk zijn herzien moeten worden, om praktische goede uitkomsten op te leveren. Ook hier zal de ondervinding de beste leermeesteres zijn; met hare lessen te betrachten zal het doel best bereikt en het algemeen belang best bevorderd worden. Er is gevraagd: waar zijn de waarborgen, dat de meerderheid eener plantagemagt, die niet verlangt te blijven waar zij is, daartoe toch niet zal worden gedwongen? Het antwoord is: een wettelijke waarborg wordt niet voorgesteld; maar hij moet worden gezocht en zal worden gevonden in de belangeloosheid en goede trouw van het Gouvernement en in de regtschapenheid der landvoogden, aan wie het bestuur is toebetrouwd, der procureurs-generaal en der verdere autoriteiten, die op het vertrouwen hunner medeburgers en der wetgeving door hunne antecedenten regt hebben verkregen.

Men keurt af, dat een vrijgemaakte, die tot de minderheid behoort eener magt, welke verlangt te blijven op de plantage waar zij gevestigd is, daartoe nogtans door het staatstoezigt zal kunnen worden gedwongen. Behalve dat, zoo als verzekerd wordt door hen, die met den innerlijken toestand van Suriname bekend zijn, zelden het geval zal voorkomen, dat eene minderheid tegen eene meerderheid der slavenmagt overstaat, in welke er zich gewoonlijk eenigen bevinden, die een grooten zedelijken invloed op de massa uitoefenen, zoo dient hier opgemerkt te worden, dat, ge[...] reeds is gezegd, het staatstoezigt, de omstandigheden beoordeelende, [...] voegd zal zijn, aan het verlangen der minderheid toe te geven, wanneer daarvan niet gevolg zou zijn, dat de invaliden armlastig worden voor de[n] staat; terwijl in het tegenovergesteld geval, zoo als trouwens onder zoo[...] vele omstandigheden plaats heeft, de minderheid zich naar de meerder-heid moet schikken.

Aan de leden die verklaard hebben, het verrigten van veldarbeid o[nder] het tropisch luchtgestel door Europeanen, zelfs door Nederlanders, [...] zeer mogelijk te houden, en die hun leedwezen hebben aan den dag [ge]legd, dat de vestiging van Europesche arbeiders in Suriname tot nu [toe] van regeringswege veeleer is tegengegaan dan bevorderd, meent de [Mi]nister te moeten herinneren, dat hun gevoelen staat tegenover de le[ssen] der ervaring van alle tijden en in alle tropische gewesten, nu weder d[oor] de niet geslaagde proeven aan de Saramacca en de Marowijne bevestigd, en tegenover de uitspraak van de ten jare 1857 van staatswege ingestelde commissie tot onderzoek van dit belangrijk vraagstuk. De Europeaan moge een tijd lang een matigen veldarbeid kunnen verrigten, doch [...] van zijne krachten het toekomstig in stand houden der suikercultuur [in] Nederlandsch Guyana te verwachten, zou niets dan teleurstelling voor[...] reiden. Voor toezigt en zelfs voor eenige werkzaamheden in de fabriek[en] daarentegen schijnt hij met vruchte kunnen worden in dienst gesteld.

Het beweren, dat de vestiging van Europesche arbeiders in Suri[name] door de regering zou worden tegengegaan, is ongegrond; maar waar [is] het dat zulks niet wordt bevorderd. Zoodanige bevordering zou, bij [de] vaststaande overtuiging der onmogelijkheid van slaging, inderdaad een [...] verschoonbaar toegeven zijn aan begrippen, waarvan de deugdelijkheid door de ervaring en de wetenschap wordt gewraakt.

In § 6 van het Voorloopig Verslag worden de bezwaren van geldelij[ken] aard, onafhankelijk van den losprijs, tegen het ontwerp opgesomd. [...] meent men dat die overdreven zijn, het bestaan dier bezwaren valt [...] te ontkennen. Bij de onzekerheid, welke omtrent de werking [van] den voorgestelden maatregel bestaat, zou het gewaagd zijn, hi[er]omtrent volkomen geruststellende verzekeringen te geven. Het [is] waar, de inkomst ter zake van het hoofdgeld der slaven, ad *f* 190,00[0] voor Suriname, zal vervallen. Maar niets zal beletten, dat onder de vo[or]waarden, op welke de vrijgemaakten zullen blijven arbeiden, er eene o[p]genomen worde, ten doel hebbende om den huurder eene zekere sch[at]ting op te leggen tot dekking van de derving der slaven-hoofdgelden [en] van de kosten van het staatstoezigt en der opleiding en beteugeling [van] de vrijgemaakten. In het algemeen wordt opgemerkt, dat, na de opheffing der slavernij, het geheele belastingstelsel zal moeten worden herzien, [met] de strekking dat de West-Indische kolonien grootendeels in de koloniale behoeften door eigen middelen zullen moeten voorzien.

Wat betreft de aanschaffing van plantages tot plaatsing van de vrijge-maakten, die niet kunnen of willen blijven waar zij thans zijn, de Rege-ring vertrouwt, dat hiertoe slechts betrekkelijk geringe sommen zullen [ge]vorderd worden en tevens dat de arbeid dier vrijgemaakten vruchten [zal] opleveren, meer dan genoegzaam om alle kosten te dekken. Het is ech[ter] onmogelijk hieromtrent a priori iets met eenige zekerheid te zeggen.

Dat de verpleging der melaatschen tot eene staatszorg wordt gema[akt], zal wel niet kunnen worden gewraakt. Dit is reeds ten deele het ge[val] en voor het overige is het onvermijdelijk, dat de verpligtingen, welke dusverre hieromtrent op de meesters drukten, op de Regering overga[an].

§ 7. Overeenkomstig de strekking van deze paragraaph is nu het wo[ord] ontwerp aangevuld met een artikel, aanwijzende de middelen, uit we[lke] de uitgaaf zal moeten worden gekweten. Dat artikel luidt als art. 12 [der] wet van 7 Mei 1859 (*Staatsblad* n°. 33) tot regeling van de afschaffing der slavernij in Oost-Indie. De Regering vertrouwt, dat deze gelijke [be]handeling van twee gelijke onderwerpen het meest eigenaardig is. [...] kan in de in deze paragraaph van het Voorloopig Verslag voorgedragen beschouwingen in toepassing op het onderwerp niet deelen. De groo[te] wijziging van toestanden, welke het gevolg zal zijn van de opheffing [der] slavernij, zal zich op schier alle takken van bestuur doen gevoelen; [het] zou onmogelijk zijn, de kosten, welke middellijk en onmiddellijk [met] dien maatregel in verband staan, afzonderlijk te behandelen van de gewo[ne] kosten van bestuur in den ruimsten omvang, en daarom schijnt het de[nk]beeld, om aan de West Indische kolonien te verleenen subsidien door [de] wet te doen vaststellen, alsnog niet wel uitvoerbaar.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDELSBLAD.